ÖZGÜRLÜĞÜN VE SOSYALİZMİN SESİ

SOSYALİST MEZOPOTAMYA

sosyalistmezopotamya@gmail.com Twitter: @SosyalistMezop Facebook: Sosyalist Mezopotamya

KKP BÜLTENİ - 7
ŞUBAT 2020

Editör

"Toprak gençlerimizin bedenlerine doydu, cezaevleri ise gençlerimizle dolup taşıyor! Yeter artık... Birlik olun, birlik olun, birlik olun"! Annelerin Ulusal İttifak Çalıştayında Kürdistani parti ve örgütlere fermanı buydu!

HEDEF: 4 PARÇADA ORTAKLAŞARAK ULUSAL KONGRE HEDEFİNİ BÜYÜTMEK!

• Sayfa 37

ENCAMA DANEZANA KONFERANSA HEWLÊRÊ YA KOMUNÎSTAN!

• Sayfa 38

Yeni Bir Dünya Kurmak

• Doğan ALMASULU

Raman a Kurdî

• Şerefxan CIZÎRÎ

Unutamadığım Film(ler), Yönetmen(ler), Oyuncu(lar)

• Temel DEMİRER

Kongrelerimiz Ve Yaşadığımız Garabet

• Ali GÖKKAYA

Türkiye Demokratikleşemiyor, Neden?

• Hüsnü GÜRBEY

Kürt Siyaseti Kendi Öz Gücüne Güvenmeli

• Sinan ÇİFTYÜREK

Rewşa Îro yê Heyî

• Nusrettin MAÇİN

Editör

Sosyalist Mezopotamya'nın 7. sayısıyla yeniden merhaba!

Ulusal ittifak amaçlı iki günlük Çalıştaya umutla gittik ve görüp yaşadık ki Çalıştaya hakim olan da umuttu. Çalıştayın hemen ardından toplanan partilerimiz umudu pratikleştirmek yolunda Çalıştayın ürettiği görüş ve önerileri kararlaştırdı.

Çalıştaya damga vuran konuşmalardan biri; Barış annesinin Çalıştay konuşmasında; "toprak gençlerimizin bedenlerine doydu, cezaevleri ise gençlerimizle dolup taşıyor! Yeter artık... Birlik olun, birlik olun, birlik olun"! Annelerin Ulusal İttifak Çalıştayında Kürdistani parti ve örgütlere fermanı buydu! Ulusal ittifakın kalıcılaşması yolunda yapılacaklar ana hatlarıyla belirlendi.

AKP Grup başkan vekili Bülent Turan'ın sıkılmadan "100 farklı belediye AK Parti'ye geçiyor!" demesi siyaseten tükenişin itirafıdır! Çünkü AKP seçim sandığında alamadığı belediyeleri Kürdistan'da Kayyumlar atayarak, Türkiye'de ise "transfer"le alıyor. Bu tükenişi güvenlik siyasetinde de görüyoruz. Erdoğan "Artık şehirlerimizin güvenliğini sadece kolluk güçleriyle sağlayacak değiliz yeni fikirler geliştirilmeli" Yani Ensar ordusu, Türkiye beyzbol gücü, TÜRGEV kollukları, SADAT vb ile akla Alman SS'lerini getiriyor!

Elektriğe %75, doğalgaza %58 zam yapıldı. Resmi enflasyon %22. İnsanlar açlık, yoksulluk, işsizlik nedeniyle siyanür bulup 4'er, 3'er intihar ediyor. Yani ekonomik terör can alıyor. Asgari ücretliye verilen zam oranı %15!

Türk ve Suriye istihbarat başkanlarının Moskova'da görüşmesiyle "düşman kardeşler" Kürtlerin kazanımlarına karşı ortaklaşacaklarının mesajını verdiler. Konu İdlip-Libya ama esas Kürtlerdi! Türkiye ile Suriye'nin dün de bugün de ortak paydaları, Kürtler statü elde etmesin! Aciliyetleri ise Rojava'da ki fiili statüyü engellemek! Bu hamleye Esad'ın "Kürtler ayrı millet değil", "gelip Suriye ordusuna katılsınlar" gibi beyanları da gelince; TEV-DEM ile ENKS'ye çağrımız acilen ortaklaşın!

Ortadoğu'da 30 yıldır süren savaşın yakında biteceğinin işaretleri maalesef görünmüyor. Savaş Libya üzerinden ağırlaşırken buna İran-ABD gerilimi eklendi. Bu savaşın merkezinde Kürdistan var. Sömürgeci rejimlerin Kürt kazanımlarına karşı koordineli savaşı var. Bunlardan hareketle Kürt siyasetinin öne çıkan acil görevi ulusal ittifakı gerçekleştirmek. Unutmayalım ki İran, ABD'nin Qasım Süleymani'yi öldürmesinin intikamını almak amacıyla yaptığı iki saldırıdan biri Sünni Arap bölgesindeki Ayn el Esad Hava Üssüne diğeri ise Kürdistan başkenti Erbil'deki üssüne yapılmıştı. Yani ABD'ye saldırı üzerinden Kürtlere ve Sünni Araplara mesaj verildi! Nedeni Irak Meclisinin ABD'nin Irak'tan çekilmesini görüşen oturumuna Kürt ve Sünni vekillerin katılmaması!

Libya'ya gelince; Türkiye iktidarı, Rojava üzerinden ulaşamadığı bölgesel zafere bu kez Libya üzerinden ulaşmayı deniyor. Ancak şimdiden çıkmazla yüz yüze geldi. Ruslar ise; Libya'da "tavşana kaç tazıya tut" politikasını izliyor!

Elazığ Sivrice merkezli 6.8 şiddetindeki depremde 40'ın üzerinde insanımız yaşamını yitirirken 1000'i aşkın yaralı var. Depremde yaşamını yitirenlerin ailelerine başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyoruz! Halklarımızı, depremzedelerle dayanışmaya çağırıyoruz.

Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle…

İÇİNDEKİLER

Yeni Bir Dünya Kurmak
Doğan ALMASULU 1

Raman a Kurdî
Şerefxan CIZÎRÎ 3

Kürt Siyaseti Kendi Öz Gücüne Güvenmeli!
Sinan ÇİFTYÜREK 7

Unutamadığım Film(ler), Yönetmen(ler), Oyuncu(lar)
Temel Demirer 10

Kongrelerimiz ve Yaşadığımız Garabet!
Ali GÖKKAYA 15

Türkiye Demokratikleşemiyor, Neden?
Hüsnü Gürbey 19

Lenin, Roza, Liebknecht ve Suikastler
Abuzer Bali HAN 24

Sînçal, Warê Pûlanîyane. Ji Bilêcê jî Mala Xelîlî Bilêcî Diçin Vî Varî
Herdem HEVRA 26

RTE'nin Sözleri ve Gerçekler
Fevzi KARTAL 27

Kürtler ve Rojava'yı Ne Bekliyor?
Hurşit KAŞIKKIRMAZ 29

Komünist Gençliğin Örgütlü Gücü: CKK
Yaşar KAZICI 33

Rewşa Îro Yê Heyî
Nusrettin MAÇİN 34

Toplumun Kanayan Yarası: Kadına Şiddet!
Eyüp YALUR 36

KÜRDİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ (KKP)

BÜLTEN-7 / ŞUBAT 2020

Genel Merkez:
Fidanlık mah. Sağlık 1 Sok. Arzu Apt. No: 55/7 Kızılay / Çankaya Ankara.

Doğan ALMASULU

YENİ BİR DÜNYA KURMAK

doganalmasulu@gmail.com

"Ne yaparsan gider!"

Bu slogan bayrak olup bütün dünyanın gökleri üzerinde dalgalanmaya başladığında çoktan yeni bir sürece, yeni bir evreye girmiştik bile. Büyük bir hızla çözülme başlamıştı. İnsanlığın biriktirdiği, oluşturduğu, bir yapıya, bütünlüğe büründürdüğü ne varsa erozyona uğrayıp çöktü. Bu çöküş bütün insanlığın gözü önünde oluyor, buna karşı hiçbir şey yapamadan şaşkın bakıyordu.

Siyasal kamplar, bloklar, ulusal barikatlar, toplumsal engeller dağılıp dünya küçücük global köy haline geldiğinde kuşatıldığımızı, içinden kaçılamayacak açık bir cezaevine kapatıldığımızı anladığımızda artık geri dönüşün olanaksız olduğu yeni bir yaşama tutsak olmuştuk.

Yeni bir yaşamın içine atılmıştık. Bu yeni yaşamda hiçbir insanı değer, kural, düzen, etik, bütünlük... geçerli değildi. Sadece geçerli olan bir slogan vardı, "Ne olsa gider!" Bu slogan bütün yaşamı kapsıyordu ve yaşam sadece bu sloganı kutsuyordu. Önceleri çok yadırganır olsa da yıkımın, erozyonun hızı, etkisi o kadar büyük ve dönüştürücüydü ki herkesi bir anda kendi içine çekmiş ve algıyı olağanlaştırmıştı. Aslında tuhaf olan da buydu. Yeni sürece şaşırtıcı bir yetenekle uyum sağlanmıştı. Değerler, kuralar üzerine kurduğu dünyanın çöktüğünü, bittiğini gören insan, gözünü karartıp akıntıya atladı ve birbirini yiyerek koşmaya başladı. Bu koşu, hiçbir etik değer tanımayan bu koşu tek gerçek yaşam kabul edildi, olağanlaştı. Tarihsel olarak çok kısa sayılacak zaman aralığında ortaya çıkan modern dünyanın çöküş süreci geçmişi tümüyle yoksayıp kendini "ezel ve ebed" bir süreç olarak olağanlaştırdı.

İnsanı birbirinden koparıp yapayalnız, yabanıl bir varlık, nesne yapan yeni sürecin etkisinden sıyrılıp insanlığın içine düştüğü durumu ve sürüklenişi görenler elbette bir çıkış yolu arıyorlar.

Bir çıkış var mı!

Nasıl bir reçete önerilirse önerilsin sınanmamış, laboratuvarda test edilmemiş hiçbir teori, çözümleme ne bilimsel olacaktır ne de inandırıcı.

Modern dünyanın çöküşüyle birlikte kavramlarımız, ölçütlerimiz, biçemlerimiz (üslup/bütünlük), yöntemlerimiz darmadağın olmuştur. Toplumsal sınıflar, güçler, araçlar, mekanizmalar, devindiriciler vs. bir anlamda boşlukta kalmıştır. Değişim çok köklü ve büyüktür. En önemlisi de bu değişimi gerçek anlamda bütün boyutlarıyla tanımıyor olmamızdır. Eskiden geçerli olan şeylerin bugünün koşullarında ne kadar geçerli, işlevsel olduğu bilinmemektedir.

Yaşadığımız süreçte hiçbir şeye yetişemiyoruz. Herşey öyle hızlı ve ani oluyor ki neyin nerede başlayıp bittiğini anlayamıyoruz. Olaylar karmaşası içinde tutunmaya çalışırken birçok şey elimizin altından kayıp gidiyor. Tam olayları avcumuzun içine aldığımızı sanarken elimizde eriyip kayboluyor. Olayları çözdüğümüzü düşünürken bilinmezlik kocaman bir dağ oluyor karşımızda. Herşey yerli yerine oturmuş görünürken hiçbir temelinin olmadığını, boşlukta yüzdüğünü farkediyoruz. Parça bazında, küçük ölçekte, tek olayda, yöreselde, bir katmanda doğru olan, bütünlüğe, çok boyutluluğa taşındığında geçerliliğini yitiriyor.

Yani olayları, dünyayı kuşatamıyoruz...

Ama yaşam, olaylar devam ediyor...

İstesek de istemesek de "Ne olsa gidiyor"...

"Ne olsa gider!" durumunu aşıp dünyanın bütününü görmeyi, ütopya kurmayı, gerçeği, hakikati bilmeyi isteyen insan için tek pencere, tek dalgaboyu yeterli ve tam değildir.

Pencere ne kadar geniş açılı, dalgaboyu ne kadar uzak erimli olursa olsun yeterli olmamaktadır. İnsanlığın varoluş amacı doğrultusunda dünyanın köktenci değişimi bütünsel bilgi, güç ve araçlarla gerçekleşebilir. Bunu nereden biliyoruz? Modern dünyadan biliyoruz. Modern dünyanın bize öğrettiği bilgiden biliyoruz. Modern dünyanın öğrettiği ilke bütünlük (sanatta biçem/üslup, bilimde yöntem) bilinci kurulmadan bütünsel köktenci değişimin yapılamayacağıdır.

Bütünsel bilince sahip olup olmadığımızı nasıl sınarız?

Yaşamın her kategorisinde bunu yapabiliriz, bilimde, sanatta, dinde, felsefede... Bütünlük bilincinin (devrim teorisi, yeni dünyanın ne olduğu ve bunun gerçekleşmesini sağlayacak güçleri, araçları, aşamaları, bilgiyi içeren bütünlük teorisi) sınanacağı en elverişli alan sanat alanıdır. Sanat alanında teori çok açık ve uygulamalı olarak sınanabilir. Köktenci büyük bir toplumsal dönüşüm başka hiçbir yerde bu kadar açık ve tam denenemez. Tarihte bütün devrimler, köktenci dönüşümler ilkin sanaatta somutluk kazanmıştır. Dünyanın yeni kurulumu ilkin sanaatta yaşam bulmuş, dünya ilkin sanaatta bütünlenmiştir.

Eğer dünyayı yeniden kuracak bir biçeme sahip olursak ancak o zaman dünyayı yeniden kurabiliriz. Karmaşıklığın, bilinmeyenin oldukça çok olduğu bu süreçte çıkış yolu arayanların değerlendirmeleri, çözümleri de beklendiği gibi çok ve karmaşık olacaktır. Sınıf mücadelesinin, güçlerin değişmediğini, temelde eski teorilerin, değerlerin geçerli olduğunu söyleyenler olduğu gibi her şeyin değiştiğini yeni bir dünyanın oluştuğunu ve yeni teorilere gereksinim olduğunu söyleyerek "ne olsa gider" sloganını tek gerçeklik olarak sunanlar da olacaktır. Yeni diye dünyanın bütünselliğini bir yana bırakıp küçük olanla uğraşmak sanat çemberi içinde değerlendirilemez. Aynı şekilde bütünüyle değişmiş, başka bir zamanı yaşayan dünyayı eski biçemlerle açıklayamayız, onu bütün olarak kavrayamayız, yeniden kuramayız. Çok farklı olan dünyayı eski bilinçle açıklayamayız. Klasik fizik bilimiyle bugünün fizik bilimini nasıl açıklayamıyorsak, kuantum fizik bilimine gerek duyuyorsak, kuantum fiziği olmadan bilim yapılamayacağı nasıl açığa çıkmışsa aynı şekilde bugünün dünyasını dönüştürmek için de yine yeni bir biçeme gereksinim duyulmaktadır. Yeni dünyaya uygun yeni biçem ilkin sanatta oluşturulabilir ve denenir.

Eğer dünyayı yeniden kuracak bir biçeme sahip olursak ancak o zaman dünyayı yeniden kurabiliriz. Karmaşıklığın, bilinmeyenin oldukça çok olduğu bu süreçte çıkış yolu arayanların değerlendirmeleri, çözümleri de beklendiği gibi çok ve karmaşık olacaktır. Sınıf mücadelesinin, güçlerin değişmediğini, temelde eski teorilerin, değerlerin geçerli olduğunu söyleyenler olduğu gibi her şeyin değiştiğini yeni bir dünyanın oluştuğunu ve yeni teorilere gereksinim olduğunu söyleyerek "ne olsa gider" sloganını tek gerçeklik olarak sunanlar da olacaktır.

Yüz yıldır yeni bir biçem/bütünlük kurulamamıştır. Sanaatta dünyanın, yaşamın bütünsel olarak dönüştürülmesi, kuşatılması, elegeçirilmesi olan biçem yaratılmadığından insanlık postmodernizmin parçalanmışlığından, tükenmişliğinden kurtulamamaktadır. Yapılan sanaat modernizme öykünme, modernizmin posasının gevilmesidir(-geviş getirilmesi). Postmodernizm modernizmin tükettiğini, posasını yeniymiş gibi kullanmaktadır. Postmodern sanaat bütün dünya ölçeğinde dönüşüm yapan bir sanaat değildir. Postmodernizm yeni bir sanaat kuramamıştır, yeni bir biçem/bütünlük oluşturamamıştır. Postmodernizm modernizmin yaratımlarını bozarak tüketmektedir. Bu yüzden de postmodern dünyanın açıklanması yapılamamakta, yeni bir biçem kurulamamaktadır. Çok hızlı ve çok önemli teknolojik gelişmeler olmasına karşın sanaat cılız bir damar olarak varolmaya çalışmaktadır. Her kategoride olduğu gibi sanaat da yeni bir dünya tasarlayamıyor. Modern çağın bilincinde kuantım fiziği şekillenmeye başladığında buna karşılık olarak hemen sanaatta yeni bir devrim gerçekleşmiş, Kübizm ortaya çıkmıştır. Oysa teknolojinin görülmemiş ölçüde hızlandığı ve sonuçlara yolaçtığı günümüzde sanaatın yeni bir biçem kurmasını bir kenara bırakalım, kendi varlığını bile koruyamamaktadır. Bu da gösteriyor ki bugünkü düyayı bütünsel olarak açıklayacak ve yeniden kurgulayacak bir biçem yaratılamamktadır. Bu gerçeği görmezlikten gelerek yeni bir dünyayı kuracağımızı sanıyorsak yanılırız.

Şerefxan CIZÎRÎ

RAMAN A KURDÎ

Çavkaniyên diroka raman û hişmendîya Kurdî heta nûha baş nehatine analîz kirin. Çima gelo? Ji ber ku tekstên nivîsandî bi Kurdî di nava civata me de zêde belav nebûne. Kesên Kurd heta nûha zêde li raman a Kurdî negerîya ne. Sîyaset a Kurdan û raman a Kurdî bi hevdu re nemeşîyane. Xweşik ji hevdu re û ji dil ne gotine rojbaş! Gelek sîyasetmedaran çavkanîyên raman a Kurdî ji xwe re zêde nekirine problem û gûh nedanê wana. Ne ku zêde, heta mirov dikare bibêje ku raman û tekstên ku hişmendîya Kurdî tînin ziman, hema hema li cem entelektuel û sîyasetmedarên Kurdan tûne ne. Ewê ku li ba wana hene jî, îro libo libo li vî alî û wî alî belav bûne.

Gelek ji wan mirovên îdealîst û paqij ne xwedîyê derfet û desthilatdarîyê ne. Ji ber wilo jî, ev mîrasa kulturî ku em qaldikin dibin bandora hinek kesan de maye. Ev tekst û raman baş neketine nava hişmendî û dezgêhên Kurdî. Di civatê me de tov nebûne. Weke qaqileke zeîf li ser civata Kurdan ewr girtîne. Gava ku bayeke xurt dixurbile, ewrên li ser civata me zû belav dibin. Qaqilê me nikare baş me bipareze. Ji ber ku perwerdekirina mirovên Kurd li beşekî welatê me, bi hişmendî û bi zimanê Kurdî nebûye. Ramanên Kurdî xwe nexistine bin nava rûhîyeta Kurdan. Di vir de ji xwe re hêlîn çênekirine.

Perwerdekirin heta nûha bi zimanê dagirkeran hatîye meşandin. Ev alîyeke bûyere ye. Alîyê din jî ev e; çavkanîyên bîr, hebûn, raman û hişmendîya Kurdî di nava arşiv û pirtûkxanên dagirkeran de mane. Rêya ku diçe wan arşiv û pirtûkxanan jî, ji Kurdan re heta nûha hatiye girtîn. Ev rê bi hemû haweyan û ji hemû alîyan de hatiye asêkirin. Ev rê seqa bûyê. Li ser her rê yekê ji wana zebanîyeke cehnemê danîne ber devê derîyan. Ew rê yên ku diçin ser hişmendîya Kurdî, ji devê derîyan vedigerin.

Rê lêgirtin li ber entelektuelê û sîyasetmedarên Kurdan, ne tenê ji alîyê Qanûnî de hene. Lê bele ew rê lêgirtin ji alîyê akademîk û entellektuelî jî de hene. Ango dezgehên ku dikaribûn ji hemû mirovan re raman û hişmendîya objektif biafirandina, îro ji gelek alîyan de bê derfetên ekonomî û entelektuelî mane. Li ser bingêhên anti Kurdayetîye îro ev dezgêh û enstîtû ji xwe re rêk hilbijartine. Ango birevebirina wana ne li gora daxwazîyên dema moderne. Ji gelek alîyan de ew konservatîf in...

Raman û hişmendîya ku li Rojhilata Navîn dikaribû bi kêrî hemû kesan, gruban, netewan bihata, ewê bi kêrî Kurdan jî hilbet bihata. Lê belê akademî, zanîngeh, pirtûkxanê û dezgêh ên ku mirov karibû hevîyên hemdemî ji wana bike, ji alîyê hêzên serdest ve îro hatine xesandin. Hatine peritandin û pirtûsekî bûne. Eynî bûne weke pisîkên bin menqelan! Mirovan aciz dikin û bi kêrî tiştekî jî nayên...

Gelek ji van dezgehên hanê îdeolojîya nasyonalîstî û nejatperestîyê diafirînin. Bizre dijminayetî ye di nava gelên Rojhilatê de diçînin. Mirovan ji gelek alîyan de fahmkorî dikin. Dixwazin rastîyên civatî û kulturî binixûmînin. Kurdan û pirsgirêkên wana naxwazin bi haweyeke rastî û nûjen nasbikin. Tenê li gora xeyalên ku di serê wana de hene li kultur û ramana Kurdan temaşe dikin. Ev dezgeh li gora nasname û pîvanên nasyonalîzma Tirkî birêve diçin. Dagirker jî li gora berjewendiyên xwe van dezgeh, arşîv, zanîngehan û pirtûkxanan ji xwe re bikar tînin. Li gora vê ”rastîyê” jî, ji organên dewleta xwe ya kevneperest re, sîyaset a nejatperest diafirînin.

Be çilo em îroroj ji alîyê sîyasî de dibin bandora dagirkeran de mane, ji hela entelektuelî jî de em dibin bandora wana de diperçikin. Mamostê me bûne ji wana. Dewlemendên me bûne jî wana, hûnermendên me bûne ji wana. Ango dîkên me li ser sergoyê dagirkeran bang didin! Ne tenê welat hatîyê dagirkirin lê belê

hişmendî û mejîyê Kurdan jî hatiye dagirkirin. Ava ku aşê me digerîne ji nava çemê dagirkeran derdikeve. Hemû çavkanîyên me ji alîyê dagirkeran ve tenê kontrol kirin. Hûtê heftserî rê li ber ava me girtîne. Teyrê sîmir îca nema karê bifire. Ji hemû alîyan de êrîşên dijwar tênê ser wî...

Ango dagirkerî li welatê me îro bûye weke rûdaneke tevayî û piralî. Raman û qîmetên dagirkeran îro ketine bin çermê mirovê Kurd. Hemû şaxên civat û ramanwerîya Kurdan, îro serdest dixwaze wana têxin bin bandora xwe. Dagirkirina welatê me îro proseseke du alî bûye; yek ji lingên vê prosesê ji hêla fizikî de rûdan daye û ya din jî ji hela manewî de realîze bûye. Ango dagirkerî ne tene leşker, poles, dadgeh, zor û talan e, lê belê ew yeka hane perçiqandine, desenformasyone, manîpulasyone, înkarkirine, tarûmarkirine, mejîşûştine, hilweşandin û biyanikirina hişmendî û hestên netewa Kurdî ye! Derizandin û birîndarkirina şexsîyeta netewa me ye. Ji ber wilo ji Kurd di welatê xwe de biyanî bûne, mahcir bûne û berê xwe dane ziman, kultur, edebîyat û ramanwerîya dagirkerên welatê xwe! Dilê min î reben, ma we Kurdên me bi hosteyî çawa xwe ji bin vê bandora dagirkeran ya manewî xelas bikin?..

Di derheqa diroka ramana Kurdî de zanyarî, teorî, dîtin, pîvan û fantezîyên me betirîn ji hêla lêkolînvanên biyanî ve hatine afirandin. Biyanî li vê dere tê du wateyên cuda; yek, ew biyanîyên ku welatê me dagirkirine, dido, ew biyanîyên ku li derveyî Rojhilata Navîn dijîn. Hinek ji van biyanîyan him welatê me dagirkirine û him ji dixwazin ramanan ji Kurdan re biafirînin! Ewê ku li ser Kurdan du gotinên telomelo fêrbûne, di dezgehên dagirkerande dibin pispor, di rojnamê wanan de dibin niviskar, di partîyên wanan de dibin sîyasetmedar! Li ser navê Kurdan dibin xwedî kariyer û derfetên ekonomîk bidestdixînin...

Ew ji xwe re dibêjin û ew li xwe gûhdarî dikin! Hilbet gelek caran ev wilo ye! Heyrane dengê xwe ne! Weke stranbêjeke ku tenê li xwe gûhdari bike û dengê xwe tenê ji xwe re hilîne! Bi wana re qûretî, narsirsîzm, obskûrantîzm û xwenepixandin heye. Gelek ji wana heyranê hevdu ne û pesnê hevdu didin. Ji hevdu re şabaşan dikin! Dibêjin; ma kî weke me heye gelo? Ma em xweşik in an hûn? Hemû kes bi me karin û em ji bi Kurdan dikarin. Hemû kes me diçewsînin em û ji Kurdan diçewsînin. Hemû kes ji me pêşketîtirin û em jî Kurdan pêşketîtirin! Ewê ku qîma bi vê yekê naye, bila ji vir barbike! Ango Kurd bûne weke mireka wana ya nasyonalîstî ku ew porê xwe li ber dişikinin. Ji bona ku baş xwe nasbikin, ew hewcedarê Kurdan e. Di nava wana de jî hema hema mixalifên li himberî vê ramanê tûne ne...

Bêndera me divê pêşî ji van çavkanîyên ku me qalkirin pêk were. Dûra jî divê em bêndera xwe ya Kurdayetîyê bi hevdu ra biderin! Gundî, karker, karmend, entelektûel, sîyasetmedar, hûnermend hemû bi hevdu re! Heger bayêkî xurt jî ji çiyaye Kurdistanê bê, we gavê jî, bêndera me we têra xwe ber bide!..

Veca em nûha van mexlûqatên ku ji alîyê ramanan de naşibine tu tevgerên nûjen li vir bihelin û em werin ser mesela xwe ya bingehîn:

Berî hemû tiştî divê ramanên Kurdan xwe ji bin bandora wan ramanên dagirkerîye xelas bikin. Divê ramanwerîya Kurdan îro karibe çavkanîyên gerdûnî ji xwe re pê de bikin. Bi raman, felsefe, zanîyarî û kultura modern re, dive ramanwerîya Kurdan karibe xwe entegre bike. Bibe beşek ji cîhanê û cîhanê jî vegûhêze nava welatê xwe. Li ser hîmê Kurdayetî û hûmanîzmeke hemdemî ramanên xwe pêşbixîne. Kûm û qolosê mirovên Kurd divê rasyonalîzm û humanîzma Evrupî be. Mertalê wî Kurdayetî be, rima wî li gora ramana min Marksîzm be (li gora hinek kesên din ew dikare were guhertin) û hespê wî jî ji zanyarîya cîhanê pêk were. Di vî warî de kî hosteye, kî mîmare, kî şagirtîye, kî pêşî bu, kî dûra bu, emê vana hemûyan ji dîrokê re bihêlin.

Bêndera me divê pêşî ji van çavkanîyên ku me qalkirin pêk were. Dûra jî divê em bêndera xwe ya Kurdayetîyê bi hevdu ra biderin! Gundî, karker, karmend, entelektûel, sîyasetmedar, hûnermend hemû bi hevdu re! Heger bayêkî xurt jî ji çiyaye Kurdistanê bê, we gavê jî, bêndera me we têra xwe ber bide!..

Ma ramana Kurdayetîyê bêyî felsefa Yûnanîyan, bêyi kultura Ronesansê, beyî felsefa dema Ronahîye, beyî zanyarîya sedsala bistan, beyî edebîyata cîhanê, beyî teorî û pratîka demokrasîyê li cîhane, bêyî raman û pratîka tevgera navnetewî ûhw, dikare tucara ber bide û bi haweyekî modern ava bibe gelo? Hilbet na! Lê belê divê ev hebûn û meyla kultur û zanyarîyê pêşî di hindûrê gele Kurd de were serifandin. Di moxila raman a Kurdayetîye re ew miras derbas bibe û bibe nan û av ji bona mirovên Kurd...

Me heta îro tene zanînên biyanîyan di derheqa Kurdan de, carna ji xwe re kirine weke pisûle. Carna di hindûrê xwe de me ew serifandine, carna em verşîyane, carna me dilê xwe bijandiyê wana lê belê ew di ber me de mane. Carna me bawerkirîye ku zanîna helî objektif ev e, lê belê em zêde bi dû rastîya van zanîna de tucara neketine. Ew zanîn û kultur gelo çiqasî rê şanî Kurdan dike îro? Me dadgêha vê prosesa hanê baş dananîye heta nûha. Ma gelo ew zanînên ku di derheqa dîrok, civat û ramana Kurdan de têne gotin, çiqasî rastin? Çiqasî zanyarî ne, çiqasî objektîfin, çiqasî girêkên hişmendîya Kurdî dikarin vekin? Me zêde serê xwe li ser wan pirsgirêkan neêşandiye heta nûha.

Hinek lêkolinvanên ku oryantalizm an jî Kurdolojî weke metod ji xwe re kirine kareke profesîyonel û pê jî dibin xwedî karîyer û derfetên ekonomîk, me daye dû şopa wana û em selawata ji hevdû re vedidin! Lê divê mirov baş zanibe ku, dinavbêna mîrasa kultur ya cîhanî de û rastîya Kurdan de, em îro karibin ji xwe re pirekê ji ramanên Kurdî ava bikin. Ew ramanên Kurdî ku em qaldikin

bikaribin di cîhana îro de, ji hêla entelektuelî de, ji hêla demokrasî de, ji hêla sîyasî de, ji hêla felsefî de cîhê Kurdan baş diyar bikin. Diyar bikin ku Kurd karibin zelal pêşîya xwe bibînin û nema îca biterpilin.

Lê wexta ku mirov nikaribe pirekê tebût di wî warî de avabike, we gavê qîmeta zanebûnê ji zedê namîne. Ji ber ku zanebûn ne tenê ji bona zanebûne ye, zanebûn divê bi praktikeke civatî re helwbide ku bibe yek û rê şanî mirovên hewcedar bide. Ji ber mirov hewcedarê zanebûne ne. Zanebûn ne tenê ji bona fortane, lê belê ji bona pirsgirêkên civatê karibin werin çareserkirin, ew pewîstîyeke pratîke û civatî ye.

Gava ku mirov dilê xwe bibîjîne bîyanîyan û tenê ji bona ku mirov fortan li mirovê xwe bike, zanebûna wana bi ser hevdu de kom bike, we gavê mirov bê hişmendî dikeve nava biyanîbûneke şîzofrenîk û di warê nasnama, exlaq û armancên xwe de baş tê xitimandin...

Mirov wê gavê dibe bahleyekî zana an jî zanayekî bahle!

Ew helwest hanê di bingehê xwe de ji xwe bidûrketine, ji xwe bazdane, ji xwe fedîkirine, ji xwe nefretkirine û di dawî de biyani bûne. Ew kesên ku bi wî haweyî ji ziman, kultur û ramana xwe bazdidin û dilê xwe dibijînin biyanîyan, di dawî de dikevin depresyonan rûhî jî. Psîkolojîya wana xerab dibe, keşkûlî dibin. Heyranê dagirkerên welatê xwe ne lê dostên xwe yên durist jî dixwazin ji civatê rakin. Bi şik nêzîkî hemû kesan dibin. Kesayetîya wana bi demê re, hêdî hêdî vedimire û xwe ji hêla nasname û netewayetîyê de, ew bi hêsanî xwe winda dikin. Tije kompleks in û weke mayineke beserî, mirov nizane, ka we li kûdere biteqin!

Di pirtûkên lêkolinvan û rewşenbîrê Efrîqanî Franzt Fanon de gelek mînakên wilo li ser mirovên reşik hene. Hilbet lêkolînvan û rewşenbîr Franzt Fanon bêtir li ser Civata Afrîkanîyan ramanên xwe tînê zîman. Lê belê ramanên Franzt Fanon bi giştî ji bona hemû gelen bindest derbas dibin. Ji ber ku ji alîyê netewayetî de bindestî her bindestî ye, çiqasî ferqê biçûçik dinavbêna bindestîyên cûr-

Di zimanê Kurdî de gotinên pêşîyan hene, stran û govendên Kurdan hene, edebîyat û nivîskarîya modern heye, çîrokên gelerî hene û jî hemû tîştan ji girîngtir zimanê Kurdî bi xwe heye! Ji xwe raman a Kurdî tucara nikarê bêyî zimanê Kurdî qet ava bibe û pêşkeve! Raman û hesta Kurdî beyî zimanê Kurdî ava nabe. Zimanê dayika mirovan weke ku gelek caran hatiyê ducarkirin; moxila raman û hestên mirovan bi xwe ye!

becûr de hebin jî, weke ku em dizanin ava hemû cîhokan ber bi golan de diçe. Di dawîyê de li deverekê kom dibe. Ew helwest û ramanên hanê weke bazdanekê ji mirasa netewî dikare were nirxandin. Ango ev helwest û raman dixwazin xwe ji xwe rizgar bikin, xwe ji gelê xwe rizgar bikin, xwe ji welatê xwe rizgar bikin, xwe ji binbarê xwe xelas bikin û berê xwe bidin kozmopolitîzmeke gerdûnî. Ango gerdûneke vala û tije merteqûlk! Bêhişmendî ew dibêjin; bijî nîhîlîzm! Xwe xelaskin, me we çi ji welat û kultura xwe ye! Ma welat bi te ketîye!..

Ma ne berdevkên dagirkeran jî ji me re wilo dibêjin lo! Weke ku berê bav û kalên me jî gotibûn; rêya çûn û nehatê ye ev rêya hanê! Ewê ku ji bona berjewendiye xwe yên şexsî berbi kozmopolitîzma gerdûnî de here, ew nema tucara li xwe, li me û li tu kesî din jî vedigere. Oxira wan jî ne ya xêrê be û emrê wana jî bikesife!

Ji ber wilo jî divê mirovê Kurd li hebûn, raman û kultura welatê xwe vegere. Di vê li xwe vegerê û xwe naskirinê de ola mîrasa Zerdeşt heye, mîrasa Misilmantîyê heye, sivîlayetîya Mezopotamya û Enedolê heye, pratîka Selahedînê Eyûbî heye, Sofîzma Ehmedê Xanî û Melayê Cizîrî heye, serhildanên Kurdan ji Bedirxanîyan bigirin û heta Barzanîyan hene, prosesa kolonîzekirina welatê me heye, şerê navxweyî yê eşîrên Kurdan hene, edebîyata Kurdan ya devkî heye, helbestvanên welatperwer weke Cigerxwîn, Seydayê Tîrêj, Hêmin Mukrîyanî, Goran ûhw hene...

Di zimanê Kurdî de gotinên pêşîyan hene, stran û govendên Kurdan hene, edebîyat û nivîskarîya modern heye, çîrokên gelerî hene û jî hemû tîştan ji girîngtir zimanê Kurdî bi xwe heye! Ji xwe raman a Kurdî tucara nikarê bêyî zimanê Kurdî qet ava bibe û pêşkeve! Raman û hesta Kurdî beyî zimanê Kurdî ava nabe. Zimanê dayika mirovan weke ku gelek caran hatiyê ducarkirin; moxila raman û hestên mirovan bi xwe ye!

Ew çavkanîyên ku min li jor binavkirin, divê bibin bingêh ji bona pêşxistina ramana Kurdî. Hilbet ramana Kurdî weke ku me berê jî gotibû; raman a Kurdî nikare ji raman û felsefa cîhanî bê îzolekirin, ya na ew nikare baş pêş ve biçe. Lê belê ew divê bi ramanên hemdemî re, bi hemû haweyan baş entegre bibe. Bê ku ew baş entegre bibe bi cîhana ramanan re, ramanên Kurdî tucara nikarin bigîhêjin qadeke bilind. Ramanên ku li paşmayî ne ewê ne bi kêrî civata Kurdan werin û ne jî bi kêrî kesên din werin. Ramanên lipaşmayî mirovên lipaşmayî bi xwe re diafirinin û mirovên lipaşmayî jî ramanên lipaşmayî bi xwe re diafirînin. Ango ramanên li ser civata Kurdan hene divê karibin bihesanî metodên zanyarî vegûhêzin nava civata Kurdan. Hebûnên civata Kurdan jî li gora metodên zanyarî bi du hevdu re karibin têxin nava pergalekê nûjen...

Bi vî haweyî jî ji civata Kurdan re kozikên xwenaskirine ava bikin. Ango ew zanêbûnên ku di civata Kurdan de heta nûha hebûn, ew ramanên Kurdî ku em dixwazin li vir qalbikin, ji xwe re sistemên mantiqî, avanîyên civatî, helwestên netewî, tevgirêdanên kulturî û ramanên berjewendîya netewayê Kurd bikaribin biafirînin. Kesên ku ji bona tevgera gelê Kurd têkoşînê bidin, berîya hemû tîştî, divê bi wan ramanan werin xemilandin. Li ba wana hesta netewî çêbibe, weke ku sosyolog

Ismaîl Beşîkçî gelek caran gotîye; li ba Kurdan hesta netewî an tûneye an ji gelekî qelse. Hesta netewî divê li ba kurdan bibe beşek ji nasnama wana. Ew ramanên Kurdî ku em li vir qala wana dikin karibin bi kesayetîya Kurdan re bibin yek û bibin weke nasmayeke netewî ji bona hemû welatparezên Kurdan.

Hesta netewî ya Kurdan bi vî haweyî divê ava bibe. Ev ditîn û ramanên Kurdî divê berîya hemû tiştan weke xweparastinekê dîrokî û kulturî werin fahmkirin. Di van ramanan de divê rê û rêçik ji nasyonalîzm û nejatperestîye re qet tune be. Yan na emê jî bêhemdê xwe bibin weke dagirkerên welatê xwe. Hest û exlaqê paqij we gavê dilewite. Hemû tişt tevlihev dibin. Wê gavê weke ku psîkologê navdar Willhelm Reich jî dibêje; hest dibe hîsterî, dibe nexweşî û gewdê mirovan zeft dike. Ew karakterên newrotîk dixwazin têkilîyên mirovahî û rastîye hilweşînin. Psîkolog Reich ew nexweşîya hanê bi navê "peste emotionnelle", ango "hestên webayî" an ji "webaya hestan" bi nav dikir. Di civatek wilo de tevgera xerabîyê, bexiltîyê, xwenepixandinê, quretîyê û çavnebarbûnê dibin qîmetên helî sereke. Mirov bahwer dikin ku hemû kes derewan dikin, hemû kes hevdu dixapinin, hemû kes bi hevdu re xayintîye dikin! Danûstandinên mirovan weke lîstikek şano tê nirxandin. Di vê lîstikê de tiştekî rast tûneye, rastî tenê weke desthilatdarî, tac û derftên ekonomî tê şîrovekirin. Xulamtî ji desthilatdarî weke rastiyeke exlaqî dihatê nirxandin. Sosyologê navdar Mills ji wan kesên wilo re digot "zilamên desthilatdarîye." Gelek kes wilo bahwer dikin û ji ber vê yekê jî çavê xwe bi lez li hêz, derfet û desthilatdarîyê digerînin. Danê ser şopa mamoste xwe Makyavellî... Ji ber ku qîmeta helî mezin di civate de, ji bona wana hêz e, desthilatdarîye û meznahîye. Nirxên din ji bona wana vala ne. Di nav wan qîmetan de, ji bona wan kesan nirxên civatî tune ne. Ew dixwazin mirovan ji bona berjewendîyên xwe manîpule bikin! Ne mirovantî, ne azadî, ne rizgarî û ne jî demokrasî, wana qet têr nakin. Ji bona ku ew bigîhêje wan armancên xwe yên "biçûçik", li hemû deveran pesne xwe dide, hebana xwe vala dike û aqilê xwe ji diavêje ser sergoyan! Bahwer dike ku hemû kes bêaqile! Mirovên ku para xwe ji vê nexweşîya hestên webayî girtibe, her gav ji aqil, mantiq û zanyarî yê direvin! Ew betirîn xwe dispêrin hestên desthilatdarîyeke teng, gelacîya kesên bikêrhatî, derewên sipî, kurtepisteke vala, ramanên tarî an jî nejatperestîyeke qûre, an jî dibe qolê desthilatdarî ye. Kî bi hêz be hevalê wana ye, kî xwedî desthilatdarî be hevalê wana ye!

Weca raman a Kurdî divê li ser hîmê helwesteke pozitîf were avakirin. Xwe ji cîhana derdora xwe îzole neke. Evîndarê welatê xwe be. Li ser hîmê wekhevî û azadîyê, ev avanîya Kurdan were damezrandin. Şax û perê xwe jî li gora van qîmetên ku me li vir anîn ziman, belav bike. Dibin hemû nihîtên xamê berîyê de, ew divê hergav li cewher a dilovanî û mirovantîyê bigere. Di bingehê raman a Kurdî de divê hertim xweparastin, hûmanîzm û evîna mirovantîye hebe

Divê mirov baş zanibe ku desthilatdarîyeke çavsor û nejatperestîyeke qûre bi kêrî Kurdan qet nayê. Kurdan ji van ramanên desthilatdarî û nejatperestîye gelekî kîşandine. Felsefa desthilatdarîyeke çavsor û bê ramanên dilovanî, xwenepixandineke weke dîkê elokan û qûretîyekê beexlaq bi kêrî netewa Kurdan naye. Lê divê mirov dîsa baş zanibe ku; mafê hemû gelên cihanê çi bin, divê mafê Kurdan jî ew bin! Netewa Kurd, ji hêla mafên netewî de, ne ji tu netewê din biçûçiktire û ne jî ji tu netewa yên din mezintire. Kurd ji weke hemû netewên cihanê divê xwedî mafên netewî bin. Di vê pirsgirêka hanê de tu daxwazîyên Kurdan yên beloq tûne ne. Cîranên me xwedîya çi mafên netewî bin, divê Kurd jî bibin xwedîyê wan mafan. Raman a Kurdî jî dîve hêza xwe ji vê rastîyê bigire. Li ser hime wekheviye ava bibe.

Weke ku gelek caran hatîye gotin; xwîn bi xwînê nayê şûştin. Dermanê nexweşîyê ne nexweşîye. Dermanê çewisandinê ne çewisandine. Xerabî bi xerabîyê rast nabe. Xwarî bi xwarîyê rast nabe... Ma dagirkerî bi dagirkêrîye çareser dibe? Dermanê dagirkerîyê azadî û wekhevîye. Netewa Kurd îca nema dixwaze weke kolan li cîhanê bijî. Ji ber ku, ji bona netewa Kurd jî, îca azadî û wekhevî ji hemû tiştên din girîngtire bûye. Dermanê nezanîyê li welatê me ne nezanîye. Lê belê dermanê nezanîyê hergav zanebûn bi xwe ye. Ma sextekarî bi sextekarîyê ji hole radibe gelo?

Gava ku Helbestvan Hêmin Mukrîyanî di helbesta xwe de dibêje;

"Nakevîm xema zincîr û tenaf û dar û bendan ez

Min qetqetî bikin, min bikujin jî hîna jî dibêjim kurd im ez."

Hêmin ve gavê dixwaze bi hemû haweyî hebûna xwe ya netewî biparêze. Li vir Hêmin di ramanên xwe de çavsorîyê nake, weke çavsoran, qûretîyê nake, weke qûreyan, xwe nanepixîne, weke nepoxan, netewayên heremê biçûçik nake, weke Ereb, Faris û Tirkan, xwe jî kesî mezintir nabîne. Tenê li vir ew, li ser nasnameya netewî xwedî bahwerîye û li ve derê helwesta xwe ya ku li miqabilî perçiqandinê heye tînê ziman. Ji xwe ev yeka hanê jî weke ku tê zanîn mafê hemû kes û netewa ye.

Weca raman a Kurdî divê li ser hîmê helwesteke pozitîf were avakirin. Xwe ji cîhana derdora xwe îzole neke. Evîndarê welatê xwe be. Li ser hîmê wekhevî û azadîyê, ev avanîya Kurdan were damezrandin. Şax û perê xwe jî li gora van qîmetên ku me li vir anîn ziman, belav bike. Dibin hemû nihîtên xamê berîyê de, ew divê hergav li cewher a dilovanî û mirovantîyê bigere. Di bingehê raman a Kurdî de divê hertim xweparastin, hûmanîzm û evîna mirovantîye hebe...

Sinan ÇİFTYÜREK

**Yazarımız Sinan Çiftyürek'in Kürdistan'ın dört parçasından komünist, sosyalist partilerin katıldığı 9 Kasım Hewlêr Konferansına gönderdiği konuşma metni. (Kendisi yurtdışı yasağı nedeniyle Konferansa katılamadı.)*

KÜRT SİYASETİ KENDİ ÖZ GÜCÜNE GÜVENMELİ!*

canbegyekbun@hotmail.com

Değerli parti temsilcileri ve tüm katılımcılar...

Hepinizi Kürdistan Komünist Partisi (Kuzey) adına sevgi saygıyla selamlıyoruz.

İlkin; Kürdistan'ın dört parçasında, özellikle de Rojava ve Kuzey parçası üzerinde baskı ve işgallerin ağırlaştığı süreçte Konferansımızın toplanmış olmasını anlamlı buluyoruz. İyi sonuçlar üreteceğine de inanıyoruz.

İkincisi; Sudan, Tunus, Mısır, Lübnan, Ürdün, Irak, Şili, Ekvator, Haiti, Romanya, Macaristan, Fransa, Ermenistan, İngiltere'de…

Kapitalist neoliberal politikaların işsizlik, zam, yolsuzluk, mülkiyet hırsızlığı, sınıflar arası gelir dağılımı uçurumu gibi sosyal sonuçlarına işçi emekçilerin isyanla "HAYIR" dediği süreçte toplanmasını önemli buluyoruz.

Üçüncüsü; Sovyet Ekim Sosyalist Devriminin 102. yıldönümünde Konferansımızın toplanmasının ayrı önemi var. Çağrımız, yeni Ekim devrimleri hedefiyle mücadelemizi sürdürelim. Ama mutlaka 20. yüzyılın gölgesinden çıkalım yani Ekim Devrimi, Çin ya da Latin Amerika deneyimlerini tekrarlamadan kendimiz olalım diyoruz. Kürdistan sosyolojisinin içerik katacağı programı belirleyebilirsek tarihe not düşebiliriz.

Konferansımızın her üç alanda da halkımızın ulusal özgürlük ve sosyalizm mücadelesine katkılar koyacağına inanıyor ve umuyoruz.

Kürdistan, küresel hegemonya savaşının merkezinde yer alıyor.

ABD emperyalizminin, Avrasya üzerinde küresel egemenlik stratejisi ve Rus emperyalizminin Avrasya'da statüko savunusu postmodern uzun savaşın esas nedeni. Halkımız 25 Eylül 2017 bağımsızlık referandumu ile ayrılma kararı alıp Irak'ın kuyruğuna bastığında, tepkinin Bağdat'tan önce Ankara-Tahran-Moskova-Pekin'den gelmesi statüko savunuculuğundandır.

Değerli yoldaşlar, dostlar…

Dikkatinizi şuna çekmek istiyoruz; Afganistan-Mısır-Ukrayna üçgeninde yirmi beş yıldır savaş sürüyor. Savaşın ağırlık merkezi bazen Afganistan, Irak, Suriye'ye bazen Gürcistan, Ukrayna'ya bazen Yemen'e kaydırılsa da aynı üçgende sürüyor. Kürdistan coğrafik olarak bu üçgenin dolayısıyla savaşın merkezinde yer alıyor. Bu nedenle her taşın altından Kürt/Kürdistan meselesi çıkıyor. Bölgede siyasi ve askeri olarak Kürtsüz denklem kurulamıyor.

*21. yüzyılın savaşlarında tıpkı postmodern sanat, kültür, felsefede yaşandığı gibi her şey anlık değişkenlik gösteriyor. Her şey aynı anda hem kendisi hem bir başka şeydir. Savaşta tarafların, cephelerin çizgileri net ve kalıcı değil.

*I. ve II. Dünya savaşlarında, devletler doğrudan cephede savaşıyordu ve taraflar belirgindi. Savaş bitince kazanan, kaybedeni netti. 21. yy'da ise 25 yıldır aralıksız süren savaşlarda halen kim kazandı kim kaybetti belli değil!

*Postmodern savaşlarda; klasik savaşlar gibi savaş, savaş gibi barış da barış gibi yaşanmıyor. Savaş içerisinde savaşın yaşanması, Asya üzerinde daha yıllar alacak olan bu savaşın diğer bir özelliğidir. Bu nedenle savaş içerisinde savaş yeni savaşa yol açarak uzayıp gidiyor.

Örneğin Rojava Kürdistanı ve Suriye'de dünyanın en derin analisti, savaş uzmanı bile; kim kiminle müttefik; kim kiminle düşman; kim kiminle savaşıyor; kim kiminle barış masasında; kim nereyi kontrol ediyor; kim çekiliyor, kim geri dönüyor? Bu soruların yanıtlarını vermesi çok zor!

Bu nedenlerle Avrasya'da özelde Suriye ve Rojava Kürdistan'ında savaş yakında bitmeyecek!

Sadece İdlib veya Rojava'da yaşanan sorunlar nedeniyle değil, başta Rusya ile ABD'nin askeri-siyasi varlığı ve küresel-bölgesel hesapları nedeniyle;

Yukarıda özetlediğimiz 21. yy postmodern savaşların karakteri nedeniyle; İran ve Türkiye'nin, bağımsız Kürdistan devletinin doğumunu engellemek için işgal ve savaş dahil izledikleri politikalar nedeniyle…

Bölgede ve Kürdistan'da savaş daha uzun yıllar sürecek. Konferansımız bunu bilerek politika belirlemeli.

Türkiye ve İran; Kürdistan parçalarında sömürgecilik içinde yeni sömürgecilik geliştiriyorlar!

Değerli yoldaşlar, dostlar…

*İran-Irak-Suriye-Türkiye rejimleri sıkışınca, "Kürt halkına karşı değil, teröre karşı savaşıyoruz" diyorlar! Yalan! Peki, İran'ın planlamasında ve diğer sömürgecilerin desteğiyle 16 Ekim 2017'de; Diyala-Hanekin-Kerkük'ü işgal edip Irak'a teslim edilirken hangi terör örgütüne karşı savaştılar? Yanıt açık; bağımsızlık referandumunda %83 ile "Kerkük bağımsız Kürdistan'ın kalbidir" diyen Türkmen-Arap-Hıristiyan-Sünni-Şii-Kürt halklarının iradesine karşı!

Ekim 2017'de İran liderliğindeki sömürgeci ittifakın Kerkük'te yaptığını bugün Türkiye öncülüğünde Rojava'ya yapılıyor. Dün Kerkük, Irak'a teslim edildi bugün Rojava Kürdisran'ı Suriye ve Türkiye arasında paylaşılıyor.

İlginçtir, Irak devleti, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında kendini savunamayınca İran imdadına yetişiyor. Suriye'de aynı durum olunca Türkiye "izin vermem" diyerek müdahale ediyor.

İran ve Türkiye, Kürt halkının devletleşmesini hatta federasyon kurmasını neden kendileri için var olmak-yok olmak olarak belirlediler?

Türkiye'nin hedefinde sadece Kandil - Girê Spî - Efrin... yok, Rojava'nın tamamı var. Türkiye eski Osmanlı bakiyesini yani Rojava ve Güney Kürdistan'ı almak istiyor. Yetkililerin beyanı ve icraatları da bu yöndedir! Konferansımız bunu net tutumla kınayarak dünyaya ilan etmeli.

Yoldaşlar, dostlar…

İlginçtir tarihte ilk kez bir sömürgeci devlet sömürgesine karşı "kurtuluş savaşını veriyoruz" diyor. Yani Türk yetkililer, Kürtlere karşı "İkinci kurtuluş savaşını veriyoruz" diyorlar! Türk devletinin bu duruma düşmesinin nedenleri;

Kürdistan'ın iki parçasında belirlenen bağımsızlık ve federasyon hedefi; Doğu ve Kuzey Kürdistan'ını derinden etkiliyor. İran ve Türkiye mevcut halklar hapishanesi konumunu sürdüremeyecek!

İran ve Türkiye, halklar ve inançlar hapishanesiyken, Kürt halkı ve siyaseti bölgeye etnik, inanç ve demokrasi alanında yeni politikalarla geliyor! Kürdistan siyaseti, Kürdistan'ı halklar ve inançlar bahçesi yapma referanslarıyla geliyor. İslam coğrafyasında "demokrasiyle yönetilen tek ülkeyim" diyen Türkiye'nin iddiasını elinden alma adımlarıyla geliyor. İşte saldırılarının temelinde yatan nedenler bunlar. Terörle savaşıyorum hikaye!

Rojava Kürdistan'ı paramparça

Suriye savaşının ilk yıllarında, Suriye toprakları birden fazla küresel, bölgesel güç ve onlarca Selefi Cihadist örgütün işgali altında güvenlikten yoksundu. Milyonlarca Suriyeli Şam-Hama-Humus-Halep'ten ülke dışına göç ederken, Rojava Kürdistan'ı güvenliydi.

Bugün ise Suriye rejimi; Rusya, İran gibi statükocu güçlerin siyasi-askeri-ekonomik desteğiyle büyük ölçüde toparlandı. Fakat Rojava Kürdistanı sömürgeci rejimler ile emperyalist güçlerin kirli çıkar hesapları uğruna parça parça edildi.

Türkiye-İran-ABD-Rusya... istihbaratıyla, ordularıyla küçük Rojava'da burun buruna giriştikleri askeri güç denemesinde faturanın halkımıza çıkmasına Konferansımız HAYIR demeli. Ve başta Türkiye olmak üzere herkesi halkımızın iradesini tanımaya çağırmalı.

Konferansımız şunun altını çizerek dünyaya ilan etmeli;

Türkiye'nin derdi, güvenlik veya göçmenler meselesi değil. Güvenlik olsa, ABD ile ortak Güvenlik Mekanizması oluşturuldu. Bunu işletirdi.

Göçmenler meselesi de değil. Göçmenlerin %90'ı Halep-Hama-Humus-Şam'dan geldi. Şimdi bu dört kent Esad rejimi elinde. Türkiye, göçmenleri evleri-mülkleri-yurtları olan kendi kentleri yerine neden Rojava'ya göndermek istiyor? Çünkü Türk Devleti Rojava Kürdistan'ını istiyor!

Türkiye'nin hedefinde sadece Kandil - Girê Spî - Efrin… yok, Rojava'nın tamamı var. Türkiye eski Osmanlı bakiyesini yani Rojava ve Güney Kürdistan'ı almak istiyor. Yetkililerin beyanı ve icraatları da bu yöndedir! Konferansımız bunu net tutumla kınayarak dünyaya ilan etmeli.

Konferansımız, Cenevre'de BM himayesinde yapılan Suriye Anayasa Komitesi'nin ilk toplantısında Rojava Kürtlerinin resmen temsil edilmemesini kınamalıdır. En büyük muhalefet olarak Suriye coğrafyasının %35'ni temsil eden Kürtler ve müttefiklerini içeren Suriye Demokratik Konseyi (SDK) Cenevre'de yoksa çözümün de olmayacağını ilan etmeli!

Halkımız için fırsatlar ve tehlikeler ve ulusal ittifak

Beyaz Saray'ın güncel siyasetin esiri gel-gitlerinin yarattığı ağır sorunlar; Kürtlere saldırıya hazır kıta bekleyen dört sömürgeci devletin koordineli saldırı ihtimali; Rusya'nın kendi toprak bütünlüğünü Irak ve Suriye üzerinden kurması; bölgesel devletlerin desteğinin olmaması gibi halkımızın bağımsızlık mücadelesinin önünde engeller halen var.

Fakat lehte büyük imkan ve fırsatlar da oluştu. Kürtler artık siyasi ve askeri olarak bölgesel aktör. Bölgedeki çelişki ve çatışmalardan yararlanabiliyorlar. Kürt ulusal hareketi ilk kez bu düzeyde uluslararasılaştı. Dünya halklarının sevgilisi ve hükümetlerinin müttefiki haline geldi. Sömürgeci rejimler, Kürt halkına karşı siyasi savaşı kaybettiler! Bu koşullarda Güney Kürdistan bağımsızlık yolunda mevzilerini güçlendirirken, Rojava özerklik yönetimi ağır sorunlara rağmen statüsünü pekiştirme arayışında. Burada öne çıkan görev ve sorumluluk ulusal ittifakı örmek!

Değerli yoldaşlar, dostlar…

Gün ulusal demokratik ittifakı parçalarda ve parçalar üstü kurma zamanı!

*Sayın Mesut Barzani ve Kürdistan hükümetinin Rojava Kürdistan'ına yönelik saldırı ve işgallere karşı açık tutum almaları;

*Güney Kürdistanlı tüm partilerin Rojava Platformu oluşturmaları;

*Güneyli partilerimizin Kerkük-Hanakin-Diyala-Tuzhukaratu yani "Tartışmalı Bölgelere" 2020 seçimlerine tek liste ile katılma kararları;

*Kuzey Kürdistan'da dokuz parti ve hareketin sürdürdüğü kalıcı ulusal ittifak çalışmaları;

*Suriye Demokratik Güçleri'nin, TEV-DEM ile ENKS ittifak kurmalı çağrısı;

*Güney Kürdistan ile Rojava Kürdistan'ının örtüşen geleceğinin siyaseti ittifaka zorlaması… gibi gelişmeler ulusal ittifaka olumlu zemin yaratıyor. Konferansımız, parçalar ve parçalar üstü ulusal ittifak çağrısı yapmalı.

Sonuç ve çağrı;

Elbette Kürt siyaseti, küresel ve bölgesel güçler arası çelişki çatışmaları değerlendirip halkımızın lehine kullanmalı. Ama esas kendi öz gücüne güvenmeli. Buna göre ittifaklara yaklaşmalı. İttifaklara yaklaşırken de statüko savunucuları ile statükoyu değiştirmek isteyenler arasında bilinçli tercih yapmalı. 08 Kasım 2019

Başarılar diliyoruz. Sevgi ve saygılarımla

Kürdistan Komünist Partisi

Genel Başkanı

Sinan Çiftyürek

Temel DEMİRER

Marlon Brando

UNUTAMADIĞIM FİLM(LER), YÖNETMEN(LER), OYUNCU(LAR)

demirertemel@gmail.com

"Fotoğraf bir gerçek ve sinema bir saniyede 24 kez gerçek."[1]

Sinema veya Yedinci Sanat hikâyesi, Fransız Auguste ve Louis Lumière kardeşlerin, sinematograf aygıtını icadıyla başladı; gölge oyunlarını saymazsak…

İlk biletli ve halka açık film gösterimi, 28 Aralık 1895'de Paris Capucines Bulvarı'ndaki Grand Cafe'de, sinematograf'ın mucidi Lumière kardeşler tarafından gerçekleştirildi. Filmde bir trenin gara girişi gösterilmekteydi...

İlk filmi çeken Georges Miles idi.

İlk sesli film ise, 1927'de Al Jolson'un oynadığı caz şarkıcısıydı…

Yedinci Sanat, o gün bu gündür varken; sinemasız bir hayat düşünülemez oldu…

Kolay mı? Sinema kamerasından saniyede 24 kare geçerken; ve sinema hareketli görüntülerle hikâye anlatma sanatıyken; fotoğraf gerçek ise sinema da saniyede 24 kez gerçektir…

Perdeye yansıyan hayallerde ve bir yönetmenin imgeleminde insanın kendi içinde hiç bilmediği diyarlara yolculuğa çıkaran sinema, görüntü ve ses yoluyla derdini anlatan bir sanat; hepimizde derin izler bırakan bir etkinlik dalıdır: "Unutamadığım film(ler), sevdiğim yönetmen(ler), sevdiğim oyuncu(lar)…" tümcesindeki üzere…

Evet, sinema sanatların en kapsayıcılarındandır. Müziği de resmi de edebiyatı da tiyatroyu da bünyesinde toplar. Bunları öyle bir sindirir ki bunların aritmetik toplamından çok daha öte bir sanat dalına dönüşür.[2]

Sinema bir aynadır. Bu aynadan yansır hayat izleyicinin zihnine. Bu aynadan yansıyan görüntü gerçekliğe ne kadar yakınsa, o aynayı elinde tutan yönetmenin eseri de o kadar kalıcı olur. Kimi yönetmenlerin aynasından yansıyan görüntü renklidir, parlaktır, göz alıcıdır. Seyrederken mest eder.

Ama biz o sanallıktan çıkıp da gerçeğin gri dünyasına döndüğümüzde bir buhar gibi uçup gider zihnimizden. Gerçeği olduğu gibi yansıtan her film karesi ise, gerçek hayatta benzerine rastladığımız her anda bir kez daha kazınır zihnimize. Filmdeki gerçeklik değişmeden kaldığı sürece, film bize fısıldamaya devam eder geçmişten…

İşte o fısıltılardan bende kalan(lar), "Ben bir kavga adamıyım. Sinemam da bir kavganın, halkımın kurtuluş kavgasının sinemasıdır… On binlerce, milyonlarca insan beni izler; hedefim onların sevgisine layık olmak, farkında olmadıkları şeyleri göstermek, onları uykularından uyandıracak filmler yaparak toplumsal mücadeleye katmak için çalışırım," diye haykıran Yılmaz Güney'dir mesela…

* * * * *

Bir de, "Sinema dünyadaki en güzel hiledir." "Sinemanın ve daha genel olarak sanatın kaybolduğu, artık var olmadığı bir zamandayız.. Bir şekilde yeniden icat edilmeleri gerekir," vurgusuyla hepimizi "i. Politik filmler yapmalıyız... ii. Filmleri, politik bir şekilde yapmalıyız... iii. (1) ve (2) birbirine karşıttır ve birbirine zıt iki ayrı dünya görüşünün ürünüdür... iv. (1), idealist ve metafizik bir dünya görüşüne aittir… v. (2), Marksist ve diyalektik bir dünya görüşünün ürünüdür… vi. Marksizm, idealizme; diyalektik, metafiziğe karşı mücadele eder… vii. Bu, eski ile yeninin, eski fikirlerle yeni fikirlerin mücadelesidir… viii. İnsanın toplumsal varoluşu, onun düşüncesini şekillendirir… ix. Eski ile yeninin mücadelesi, sınıflar mücadelesidir,"[3] uyarısıyla belleklerimizde kalıcı yer edinen Jean-Luc Godard…

Onu her sinemasever tanır. Adı çok farklı duygular uyandıran, karşıt tepkilere yol açan İsviçreli Godard, Fransız Yeni Dalga akımının öncülerindendir. 'A Bout de Souffle' (1960) 'Le Mépris' (1963) 'Pierrot le Fou' (1965) gibi kült filmlerin yönetmenidir. 1968 baharında, Fransa'daki büyük öğrenci ayaklanmasına destek veren, Cannes Festivali'nin perdelerine tırmanarak etkinliğin o yıl durdurulmasını sağlayan yönetmenlerin başında gelen efsanevi bir kimliği vardır. Koşulsuz hayranları için katıksız bir deha, devrimci bir "auteur/ yazar"dı.

* * * * *

Ya sessiz sinemanın unutulmaz siması Charlie Chaplin…

İlk sinema ikonu olarak adlandırabileceğimiz Charlie Chaplin için kendi döneminin İsa'dan sonra en tanınmış insanıydı, derler. Mübalağa mıdır bilemeyiz. Yine de Chaplin'in kendinden önceki hiçbir sanatçının başaramadığı kadar emekçi kitleler tarafından tanındığını, sevildiğini, sahiplenildiğini söylersek gerçeği çarpıtmamış oluruz.

Sinema, Chaplin'den sonra da nice kahraman yarattı. Bunların çoğu Chaplin'den defalarca kat fazla tanındı, kimisi Chaplin'den fazla sevilmeyi de başardı. Fakat hepsi kendi on yılının kahramanı oldu. Diğer on yıla geçildiğinde ise kitlelerin gönlündeki yerlerini terk edip sinema koleksiyoncuların arşivlerine çekildiler. Hiçbiri, zamanın acımasız rüzgârına Chaplin'in 'Küçük Serseri'sinin melon şapkası kadar dayanamadı.

Chaplin'in o kadar çok anlatılmaya değer eseri var ki bu görevin altından layıkıyla kalkmak bu yazının sınırlarını çok aşar. Mesela ölümsüz 'Modern Zamanlar' ve 'Büyük Diktatör' gibi…

* * * * *

Ya da Andrzej Wajda...

"Batırın kalemlerinizi kanıma, yazınızı öyle yazın! Wajda Polonya'yı terk etmeyecek!" sözü akıllara gelir ilk önce Ondan söz edince… Zaten hiç çıkmaz ki! 'Danton' filmini çekmek için Fransa'ya gitmişti. Sistemi eleştiriyordu, "Polonya'dan ayrılıyor mu?" diye soran gazetecilere verdiği yanıttı bu.

İlk sinema ikonu olarak adlandırabileceğimiz Charlie Chaplin için kendi döneminin İsa'dan sonra en tanınmış insanıydı, derler. Mübalağa mıdır bilemeyiz. Yine de Chaplin'in kendinden önceki hiçbir sanatçının başaramadığı kadar emekçi kitleler tarafından tanındığını, sevildiğini, sahiplenildiğini söylersek gerçeği çarpıtmamış oluruz.

XX. yüzyılın ikinci yarısında dünya sinemasına damgasını vurmuştu.

Babası katledilen, 16 yaşında Nazi işgalinde direnişe katılan çocuktan, Polonya edebiyatıyla beslenen, sinema tarihinin geçmişiyle zenginleşen bir ustaya dönüştü. ('Küller ve Elmaslar' çocukluk anılarından kaynaklandı.)

Polonya geleneğindeki romantizmi ve Slav hüznünü tüm filmlerine kattı. 40'ların ABD sineması ve İtalyan yeni gerçekçilik akımından, De Sica, Visconti'den etkilendi. Tartışmayı, eleştiriyi hiç gözden kaçırmadı. Ama her şeyden çok ruh derinliğini araştırdı ve vurguladı. Bunlar onun biçemini de belirleyecekti: İnceden inceye işlenen bir barok stili...[4]

Her tür baskıya karşıydı. Wajda öldü deseler de inanmayın... Filmleri, oyunları yaşıyor...

* * * * *

Sonra sinemanın epik şairi Theo Angelopulos…

Modern Yunan tarihi ve siyasetini ustalıklı alegorilerle beyaz perdeye taşıyan Theo Angelopulos, görkemli ve hüzünlü estetiği, kadim mitlere göndermeleri, uzun ve genel planlara dayanan diliyle XX. yüzyılın sinema tarihine geçti. Filmlerinde göçmenleri, sürgünden eve dönenleri, yaşam ve ölüme dair derin duyguları, geçmişle şimdinin ve gerçekle nostaljinin iç içe geçtiği hikâyeleri ele aldı. Yunanistan'ın ekonomik krizi hakkındaki filmi Diğer Deniz'in çekimleri sırasında Pire'de bir motosikletin çarpması sonunda yaşamını yitirdiğinde 76 yaşındaydı…

* * * * *

Sinemanın en önemli ustalarından, 'Performance/ Gösterim', 'Don't Look Now/ Karanlığın Gölgesi', 'Walkabout/ Sonsuz Çöl', 'The Man Whol Fell to Earth/ Dünyaya Düşen Adam', 'Bad Timing/ Kötü Zamanlama' gibi unutulmaz filmlerin yaratıcısıydı 90 yaşında hayata veda eden İngiliz yönetmen Nicolás Roeg…

15 Ağustos 1928'de Londra'da doğan Nicolás Roeg sinema kariyerine kameraman olarak başladı. David Lean'in sinema tarihine geçmiş görkemli filmleri 'Lawrence of Arabia/ Arabistanlı Lawrence' ve 'Dr. Zhivago/ Dr. Jivago' gibi filmlerde ikinci takım yönetmeni ve kameramanı olarak çalışan Roeg, Fransız Yeni Dalga akımının önde gelen isimlerinden François Truffaut'nun 'Fahrenheit 451' adlı filminde de görüntü yönetmenliği yaptı.

Yönetmen olarak ilk filmini ise 1960'ların sonunda çekecekti: 'Performance'. Bugün adını çok az kişinin hatırladığı Donald Cammell'ile birlikte yönettiği ve başrolünü Rolling Stones grubunun karizmatik solisti Mick Jagger'ın üstlendiği 'Performance' o denli tuhaftı ki Warner Bros. stüdyosu yetkilileri ne yapacaklarını bilemeyip filmin vizyonunu ertelediler ve ancak kendileri yeniden montajladıktan sonra 1970'de dağıtıma soktular. Henüz ilk filmiyle yapımcıları taca çıkaran Roeg böylelikle sıradışı, cüretkâr ve zorlu bir kariyerin de ilk adımlarını atmış oluyordu…

Yönetmenlik kariyeri 40 yıla yaklaşsa da asıl büyük filmlerini 1968 ile 1980 arasında kalan kısa dönemde çeken Nicolás Roeg'un son başyapıtı olarak kabul edilen film, başrollerini evlenerek hayatını bir-

leştireceği Theresa Russell ve yine müzik dünyasından Art Garfunkel'ın üstlendiği 'Bad Timing' oldu. Üç kez Cannes Film Festivali'nde yarışan ama ilginç bir şekilde Yaşam Boyu Başarı Ödülleri hariç hiç önemli bir ödül kazanmayan, Oscar'a ise aday bile gösterilmeyen Nicolás Roeg, sanat sinemasının büyük vizyonerlerinden biri olsa da ana akım sinemanın ve sektörün çoğunlukla görmezden gelmeyi tercih ettiği bir yönetmen oldu.[5]

* * * * *

26 Kasım 2018'de kaybettiğimiz Bernardo Bertolucci, 'Son İmparator', 'Paris'te Son Tango' gibi unutulmaz filmlerin yönetmeniydi…

1941'de Parma'da dünyaya gelen ve 77 yaşında kansere yenik düşen Bernardo Bertolucci'nin sinemadaki ilk işi ünlü yönetmen Pier Paolo Pasolini'nin 'Accatone' filminde yönetmen asistanlığıydı. Babası gibi şair olmak istese de ve yazdığı ilk kitabıyla önemli ödüllere layık bulunduysa da Bernardo Bertolucci'nin geleceği sinemadaydı.

"O önemli yönetmendir. Freud ve Marx'tan etkilenmiştir ve filmlerinde bu iki düşünürün izleri bulunur. Çoğu entelektüel gibi o da son dönemlerinde dünyanın gidişatından, reel sosyalizmin çöküşünden etkilenmiş, giderek 'konformist' biri olmuştur (Il Conformista!)."[6]

Sinemayla bağı 1961'de tanıştığı sinema yönetmeni Pier Paolo Pasolini'nin 'Dilenci' filmiyle başladı. Bu filmde yönetmenin asistanlığını yaptı ve ardından 'Sıska Vaftiz Anası'nı yazdı. Bertolucci filmlerinde yapmaya çalıştığı şeyi, "Benim için film yapmak, anne babasının yatak odasında nelerin döndüğünü anahtar deliğinden izleyen çocuğun yaşadığı gerilimi verme sanatıdır," cümlesiyle tanımlar.

Bertolucci'nin tartışmalı filmleri arasında Paris'te Son Tango da yer alıyor. Filmin baş aktristi Maria Schneider'ın 19 yaşındayken rol aldığı filmin çekimleri sırasında, rızası dışında cinsel ilişkiye mecbur bırakıldığı iddiası yönetmene tepki gösterilmesine neden olmuştu.

1941'de Parma'da dünyaya gelen ve 77 yaşında kansere yenik düşen Bernardo Bertolucci'nin sinemadaki ilk işi ünlü yönetmen Pier Paolo Pasolini'nin 'Accatone' filminde yönetmen asistanlığıydı. Babası gibi şair olmak istese de ve yazdığı ilk kitabıyla önemli ödüllere layık bulunduysa da Bernardo Bertolucci'nin geleceği sinemadaydı.

Bertolucci, İtalyan Yeni Gerçekçiliği'ni Fransız Yeni Dalgası'yla harmanlandığı bir dönemde yedinci sanata dâhil olduğundan, bu dönüşümün etkilerini filmlerinde izleyiciye hissetirdi. Onun Fransız Yeni Dalgası'nın kurucu temsilcilerinden Jean-Luc Godard'a hayranlığı ise bir bilinen bir gerçek. İtalyan faşizmi odaklı temalara sahip filmlerinde yaptığı derinlemesine analizlerle bireylerin kendilerine söylemekten kaçındığı, konuşulmayan, tartışılmayan toplumsal sorunları hedef hâline getirir.

Beat Kuşağı'nı anımsatan ve uç noktalarda gezinen cinsellik tasviri de filmlerinin bir parçası olan yönetmen, bir diğer tabuyu da sisteme, geleneğe ve alışıldık yaşam biçimlerine muhalif kitleleri temsilen çizmiş olduğu karakterleriyle yıkar.

Bertolucci, Pasolini'nin asistanı olarak başladığı sektördeki ilk çıkışını, Sergio Leone'un yönettiği 1960'ların ünlü Western filmi 'Bir Zamanlar Batı'da filminin senaryosunu yazarak yapar. Yazıp yönettiği ilk uzun metraj filmi 'Devrimden Önce' filmi ise, 1970'te yönettiği 'Il Konformista'nın elde ettiği başarı sayesinde fark edilir.

Siyah beyaz ilk filmi olan 'Devrimden Önce' ile sinemasal hamleleriyle çağdaşı olan sinemacılardan farklı bir beklenti oluşturan Bertolucci, seyircisine sonrasında çektiği her filmde "Acaba şimdi ne yapacak?" sorusunu sorduran yenilikçi bir yönetmendi.

Ancak 90'lı yıllardan itibaren kariyeri eski parlaklığını yitirmeye başlayan Bertolucci, 'Sheltering Sky/ Çölde Çay', 'Little Buddha/ Küçük Buddha', 'Stealing Beauty/ Çalınmış Güzellik', 'The Dreamers/ Düşler, Tutkular ve Suçlar', 'Me and You/ Ben ve Sen' gibi filmlere imza attı. 2007'de tüm kariyeri için Venedik Film Festivali'nde bir Altın Aslan; 2011'de de Cannes Film Festivali'nde özel bir Altın Palmiye ödülü aldı.[7]

* * * * *

Ve kimilerine (ve bana) göre de bir hain, kimilerine göre bir deha; "Zülfü Livaneli'ye göre ise aslında o da bir kurban..."

Evet, kimilerine göre pişmanlık içinde hayatını yaşamış bir hain, kimilerine göreyse değeri anlaşılmamış bir deha nitelemeleriyle Hollywood'un unutulmazları arasına giren filmlerin bir kısmında onun imzası var ve Anadolu kökenli bir Rum olarak gittiği ABD'de şan, şöhret, para gibi meseleleri çoktan hâlletmiş ama vicdanıyla baş başa kaldığında hep içinde derin bir sızı hissetmiş bir yaratıcı Elia Kazan."[8]

* * * * *

Sonra da birkaç oyuncu içinden çocukluğumda (Brigitte Bardot'ya rağmen) Çorum'un Turan sineması ekranında vurulduğum Jeanne Moreau…

1962'de çevirdiği 'Jules ve Jim' filmiyle büyük ün kazanıp; kısık sesiyle de tanınan O, dünyaca ünlü yönetmenlerle çalışmış ve hepsinden büyük övgü almıştı. Bu yönetmenler arasında Orson Welles'in yanısıra, Michelangelo Antonioni, Tony Richardson ve Luis Buñuel de bulunuyordu.

O, özellikle "Yeni Dalga" akımının en önemli yönetmenlerinden Francois Truffaut'nun 1962'de çektiği kült film 'Jules ve Jim'deki rolüyle tanınırdı.

Jeanne Moreau, Catherine Deneuve ve Brigitte Bardot ile birlikte kuşağının üç büyük Fransız kadın

oyuncusundan biri olarak tanınıyor. Eleştirmenler, II. Dünya Savaşı sonrası Fransız sinemasının onsuz düşünülemeyeceğini söylerken; haksız değillerdi.

Louis Malle, Francois Truffaut ve Jacques Demy gibi birçok Fransız yönetmenin, başarılarını Moreau'ya borçlu olduğu düşünülürken; 80'li yaşlarına kadar oyunculuğu bırakmayan Moreau, "Fiziksel güzellik bir yüz karasıdır" sözüyle anımsanırdı.

Jeanne Moreau'nun iz bıraktığı filmlerden bazıları; Jean-Luc Godard'ın yönettiği, 'Kadın Kadındır', Orson Welles'in Kafka romanından uyarladığı 'Dava' ve Elia Kazan'ın yönettiği 'Son Patron'du.

* * * * *

Sinema ekranında etkilendiğim kadın oyunculardan diğeri de "Bir İkon" olarak nitelenmesi mümkün olan Audrey Hepburn'dür…

O; "Sadece 'güzel'liği ve sanatçılığıyla değil; 'içi dışı güzel', başarılı, güçlü, yetenekli ve zarif ve 'direnişe dansla destek veren' bir kadındır.

4 Mayıs 1929'da Brüksel'de doğmuş Audrey Hepburn. 1940'da, annesiyle Hollanda'ya yerleşmiş. İkinci Dünya Savaşı'nın en kızgın günlerinde, Hollanda'nın beş yıl boyunca Naziler tarafından işgal edildiği dönemde, Hepburn Hollanda Direnişi'ne maddi destekte bulunmak için dans performansları gerçekleştirmiş. 1941'de Arnhem Konservatuarı'nda bale eğitimine başlamış; 1944'de Winja Marova'nın gözde öğrencisi olmuş.

17 Eylül 1944'de Arnhem Muharebesi'nin başlamasıyla Hepburn ailesinin sayfiye evi ve Arnhem Konservatuvarı yerle bir olmuş. 'Açlık Kışı'ndan herkes gibi Hepburnler de etkilenmiş. Audrey Hepburn'ün 16. yaş gününde Kanada birlikleri Hollanda'yı bağımsızlığa kavuşturmuş ve Audrey Hepburn annesiyle beraber bu sefer Amsterdam'a taşınmış ve Sonia Gaskell'in bale okuluna (şimdiki Hollanda Ulusal Balesi) yazılmış. 7 Mayıs 1948'de, 'Yedi Derste Hollandaca' başlıklı filmde yer alarak ilk aktrislik tecrübesini edinmiş"[9] ve sonrası da gelmiştir…

'Paris'te Son Tango' ya da 'Baba'daki rolünden öte 'İsyan' ya da özgün adı 'Queimada' veya Türkçe adı da 'Kanlı Ada' olan (1969); Gillo Pontecorvo'nun yönettiği, senaryosunu Franco Solinas, Giorgio Arlorio ve Gillo Pontecorvo'nun kaleme aldığı İtalya - Fransa ortak yapımı politik dramatik filmdeki Amerikalı haydut William Walker karakteri hala unutulmazdır.

* * * * *

'Paris'te Son Tango' ya da 'Baba'daki rolünden öte 'İsyan' ya da özgün adı 'Queimada' veya Türkçe adı da 'Kanlı Ada' olan (1969); Gillo Pontecorvo'nun yönettiği, senaryosunu Franco Solinas, Giorgio Arlorio ve Gillo Pontecorvo'nun kaleme aldığı İtalya - Fransa ortak yapımı politik dramatik filmdeki Amerikalı haydut William Walker karakteri hala unutulmazdır.

Marlon Brando -'Stüdyo' dergisi ile yaptığı söyleşide sinema için-, "Sinema sanat değil ticari bir iştir.. Ama herkes filmlerden, sanki sanatmış gibi konuşuyor"; İngiliz Edebiyatı Profesörü Mizruchi'nin ise, yaşam öyküsünü anlatan 'Brando's Smile: His Life, Thought and Work/ Brando'nun Gülüşü: Yaşamı, Düşünceleri ve Eserleri' başlıklı kitapta, O'nun için "İflah olmaz, epik bir zamparaydı," demesine rağmen…[10]

* * * * *

Ve nihayet 87 yaşında aramızdan ayrılan Fransız sinemasının unutulmaz oyuncularından Jean Rochefort…

Paris'te ilk kez sahneye çıktığı 1953'ten itibaren tiyatro, televizyon ve sinemada sayısız rolde görünen Rochefort 60'ların sonlarından bu yana Fransa'nın yetiştirdiği önemli oyuncular arasında gösteriliyordu.

29 Nisan 1930'da Paris'te dünyaya gelen Jean Rochefort önce Nantes, ardından da Paris Konservatuarı'nda eğitim aldı.

O yıllarda kendisi gibi oyunculuğa başlayan Jean-Paul Belmondo ve Philip Noiret gibi isimlerle birlikte anılan oyuncu bir söyleşisinde o günleri "Ne gerçekten yakışıklı ne de gerçekten çirkindik, bizi klasman dışı olarak nitelendirip kompozisyon rollerine alırlardı," diye anacaktı.

Adını tiyatro sahnesinde duyursa da asıl uluslararası şöhreti Yves Robert, Bertrand Tavernier ve Patrice Leconte gibi yönetmenlerin filmleriyle yakalayacaktı.

1976'da 'En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu', 1978'de ise 'En İyi Erkek Oyuncu' dallarında Cesar ödülü alan oyuncu, 1999'da da Cesar Onur Ödülü'ne layık bulunmuştu.

150'ye yakın filmde rol alan Jean Rochefort'un unutulmaz filmleri arasında 'Un Éléphant Ça Trompe Énormément' (1976), 'Nous İrons Tous au Paradis' (1977), 'Le Mostachu' (1987), 'Tandem' (1987), 'Le Mari de la Coiffeuse' (1990), 'Ridicule' (1996) sayılabilir.

* * * * *

Diyeceklerimi tamamlıyorum: Evet, kimi şeyler unutul(a)mazdır ve daima hatırlanır, hatırlatılır. Kolay mı? Unutulmayan sözlerle, hatırda tutulan anılarla, çoğalır sevgi.

Ancak daim hatıralardakileri unutmamak için özel bir çaba göstermek de gerekmiyor; onlar her zaman var aslında…

Evet, evet birçok şeyi hatırlıyorum, hatırlıyorum ki unutmayayım; Özdemir Asaf'ın, "Unutamıyorum. Benim gururum, kahramanlığım bu; unutmamak,"[11] deyişindeki üzere…

Unutmak kolay, unutmamak için çabalamaktır önemli olan; hatırlamak ne kelime, hiç unutmadım ki zula(m)da saklı olanları!

Kolay mı? "Özgür olmak için unutmamak zorundasınız. İnsanları isyan ettiren şey, özgürleşecek torunları hakkındaki düşler değil, köleleştirilmiş ataların anıları-

dır."[12]

Tam da bunun için "Unutmamak değil, unutmaktır acı olan."[13]

Hayır! Ne Tuna Kiremitçi'nin, "Hiçbir şeyi unutmamak lanetli olmak gibi bir şeydi";[14] ne de Latife Tekin'in, "Unutmamak, neyin kabulüdür kendinden ve kendine sığdırabildiğin o koca hiçlikten başka?"[15] kolaycılığına "Evet" denilemez!

Çünkü "Öğrenmek kadar unutmamak önemlidir."[16]"Unutmamak için, tekrarla içinden."[17] "Unutmamak demek, bilincinde olmak demektir."[18]

Ve hatırlayın, "Küçük Prens unutmamak için tekrarladı: 'Gerçeğin mayası gözle görülmez' diye"…[19]

14 Ağustos 2019 22:32:17, Çeşme Köyü.

N O T L A R

[1] Jean-Luc Godard.

[2] "İnsanlar niçin sinemaya gider? İnsanları karanlık bir odaya götüren nedir? Orada iki saat boyunca bir perde üzerindeki gölgelerin oyununu seyrediyorlar. Eğlenmenin mi peşindeler? Bir tür teskin olma ihtiyacı mı? Dünyanın her tarafında gerçekten de Eğlence şirketleri var ve bu organizasyonlar sinemayı, televizyonu ve pek çok diğer türdeki seyirlik ürünleri kötüye kullanıyorlar, sinemayı istismar ediyorlar. Bizim başlangıç noktamız, bununla birlikte, orası olamaz, aksine Sinemanın özünde olan ilkelere yönelmelidir, bu sinemanın ilkeleri dünyayı bilmek ve ona egemen olmaya dair insanın ihtiyacı ile özel bir alana yönelmek zorundadır. Bence normal olarak bir insanın sinemaya gitme nedeni Zamandır: çünkü ya kaybedilen zamandır ya da harcanan zamandır ya da henüz sahip olunmayan zamandır. İnsan oraya gider, çünkü yaşayan hakiki deneyime ihtiyaç duyar; çünkü sinema, bütün diğer sanatlardan farklıdır, bir insanın deneyimini genişletir, güçlendirir ve yoğunlaştırır -ve yalnızca güçlendirip iyileştirmez, ayrıca onu daha da uzun zamana yayar, çok önemli derecede deneyimi genişletir. Bu sinemanın gücüdür: 'Yıldızlar', hikâyenin akış çizgisi ve eğlence… Bunların sinemaya verebileceği hiçbir şey yoktur." (Zahit Atam, "Tarkovski'yi Dinliyorum, Gözlerim Açık!", Birgün, 23 Ocak 2017, s.15.)

[3] Jean Luc Godard, "Manifesto: Ne Yapmalı?", İştirakî, Yıl:2, No:7-8, Eylül 2015-Şubat 2016, s.253-254.

[4] Zeynep Oral, "Wajda Öldü Dediler…", Cumhuriyet, 13 Ekim 2016, s.16.

[5] Emrah Kolukısa, "İki Büyük Ustaya Veda", Cumhuriyet, 27 Kasım 2018, s.15.

[6] Cüneyt Cebenoyan, "İyi ki Vardılar", Birgün, 27 Kasım 2018, s.15.

[7] Filmografisi: La Commare secca, 1962 (Korkunç Orakçı)… Prima della rivoluzione, 1962 (Devrimden Önce)… Il Canale, 1966… Partner, 1968… Amore e Rabbia, 1969… La Strategia del ragno, 1970 (Örümceğin Stratejisi)… Il Conformista, 1971 (Konformist)… Ultimo tango a Parigi, 1973 (Paris'te Son Tango)… Novecento 1900, 1976 (1900/Bin Dokuz Yüz)… La Luna, 1979 (Ay)… La Tragedia di un uomo ridicolo, 1982… L'Ultimo Imperatore, 1987 (Son İmparator)… The Sheltering Sky, 1990 (Çölde Çay)… Il piccolo Buddha, 1993 (Küçük Buda)… Io ballo da sola, 1996 (Çalınmış Güzellik)… L'Assedio, 1998 (Teslimiyet)… Ten Minutes Older: The Cello, 2002… I Sognatori, 2003 (Düşler, Tutkular & Suçlar)… Me and You, 2012 (Ben ve Sen)…

[8] Emrah Kolukısa, "Elia Kazan ile Anadolu'da", Cumhuriyet, 24 Ağustos 2017, s.15.

[9] Hande Eagle, "Bir İkonun Portresi", Cumhuriyet, 24 Ağustos 2015, s.17.

[10] "Doludizgin ve Delidolu", Taraf, 27 Haziran 2014, s.23.

[11] Özdemir Asaf, Dün Yağmur Yağacak, Epsilon Yayınevi, 2006.

[12] Terry Eagleton, Azizler ve Alimler, çev: Osman Akınhay, Sel Yay., 2019, s.138.

[13] Şule Gürbüz, Kambur, İletişim Yay., 9. baskı, 2019.

[14] Tuna Kiremitçi, Bu İşte Bir Yalnızlık Var, Doğan Kitap, 2003.

[15] Latife Tekin, Unutma Bahçesi, Can Yay., s.256.

[16] Murat Ali Ersan, Maya'nın Melon Şapkası, Dorlion Yayınevi, 2019, s.17.

[17] John Steinbeck, Fareler ve İnsanlar, Çev: Muzaffer Reşit, Varlık Yay., 1965.

[18] Carl Gustav Jung, Dört Arketip, Çev: Zehra Aksu Yılmazer, Metis Yay., 2015.

[19] Antoine de Saint-Exupéry, Küçük Prens, Çev: Tomris Uyar , Cemal Süreya, Can Yay., 2015, s.84.

Ali GÖKKAYA

KONGRELERİMİZ VE YAŞADIĞIMIZ GARABET!

alixzahidex@hotmail.com

"Osmanlı da oyun çoktur" derler ya, doğrudur! Dahası, Osmanlı bakiyesi Türkiye bu 'oyunları' neredeyse devralmış gibi! Birbiriyle alakasızmış gibi bu 'oyunlar'ın birbiriyle ilintisini kurmada, bu aynı oyunların değişik versiyonlarını yaratmada da pek de mahirler doğrusu!

Türkiye'de parti kapatmalar gündeme geldiğinde 12 Eylül faşist askeri cuntasının generali Kenan Evren'in "asmayalım da besleyelim mi?" 'ünlü çözümü' hep aklıma gelir. Evren; 3 Ekim 1984'te Muş'ta yapmış olduğu konuşmada cezaevlerindeki devrimci tutsaklardan kurtulmanın "ünlü çözüm" önerisini sadece o gün için değil, sanki tüm zamanlar için söylemiş gibi bugün de bu anlayış değişik versiyonlara büründürülerek hala sürdürülmekte. "Asmayalım da besleyelim mi"nin değişik versiyonu bugün hasta tutsaklar nezdinde olduğu gibi sürdürülerek hala devrimci tutsakların katledilmesi devam ettirilmektedir.

Hapislik yalnızca özgürlükten mahrum bırakma durumudur. Ancak diğer tüm insani haklardan yararlanmaları/yararlandırılmaları temel bir zorunluluktur ama devrimciler hariç! Çünkü onlar iflah olmaz muhaliflerdir!

İktidara gelişlerinin ilk yıllarında "idamlara hayır" diyerek kaldırılması yönünde evet oyu veren AKP iktidarı, süreç içinde, "asmayalım da besleyelim mi" ye kılıf değiştirerek hasta tutsaklar üzerinden uygulamaya dönüştürmüş durumda. Cezaevlerinde tedavisi mümkün olamayacağına dair doktorların onca raporları iktidara bağlı Adli Tıp Kurumu tarafından "cezaevinde tedavisi mümkün" raporuyla boşa düşürülerek "ünlü çözüm" yolu günümüzde hala sürdürülüyor!

Aynı şekilde oyunun değişik versiyonu bu kez parti kapatma sahnesinde oynanmaya başlandı. AKP'nin ilk iktidar yıllarında karşılaştıkları parti kapatma belası yüzünden hemen partilerin kapatılmalarını zorlaştıran yasaları çıkarmalarına rağmen partileri işlevsiz bırakma politikaları gibi! Bu yeni oyuna hukuk da alet edilerek yıllardan beri HDP üzerinden 'başarılı' bir şekilde sürdürülerek AKP'ye muhalefet edeceklere de gözdağı verilmekte. HDP'ye dönük kayyımlar politikası, milletvekili ve yöneticilerin gizli tanık marifetiyle tutuklanma veya mahkûm edilmeleri yoluyla partiyi işlevsiz bırakmaları yıllardır sürdürülmekte.

Oysa hep hukukun üstünlüğünden, hukukun üstünlüğünün tesis edilerek 'üstünlerin' hukukunun devre dışı bırakılacağı bahsediliyor öteden beri! Ama yukarıdakilerin tümü hukuk marifetiyle geliştiriliyor, yani hukuk açıkça çiğnenerek yapılıyor.

Örneğin; başbakan olduğu ilk dönemlerde "üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğünü hâkim kılacağız" diyen bugünkü Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan "**ben Anayasa Mahkemesi'nin kararını tanımıyorum, saygı da duymuyorum**" demesi karşısında, yargı kurumları da dâhil, hiç kimsenin gıkı çıkmadı! Oysa aynı anayasaya göre seçilen ve yemin eden devletin en tepe noktasındaki kişi aynı anda "**tanımıyorum ve saygı da duymuyorum**" diyorsa bu açıkçası; üstünlüğün; hukuka galip gelmesidir, hukukun; üstünlerce araçsallaştırılmasından başka bir şey olmadığının kendisidir.

Hukukun öncelikle kendisinin güvenilir olması zorunlu. Yönetilenlerin hukuka dair kuşku, güvensizlik duyması kendisini de güvende duymamasına yol açar! Dahası, hukuk güvenilir, saygı duyulur hale getirilmezse başkalarının da gerek ideolojik gerekse keyfi, işine gelir şekilde kararlara uymamasının da yolunu açacağından, bu durum hem yerelde hem de uluslararasında toplumsal güvensizliği büyütür, besler!

Yasa yapıcılar ve yasa uy-

gulayıcıları da yürürlükte olduğu müddetçe kendi koydukları yasalara uymak zorundalar mı? Tereddütsüz evet! Hiç kimsenin ve/veya hiçbir kurumun hukuk karşısında imtiyazlı bir konuma sahip olmaması, hukukun üstüne çıkmaması temel şart mı? Kesinlikle evet!

Peki, yukarıda sıralanan örneklerden doğru hukukun üstünlüğünün korunduğuna, hukuka uygun davranıldığına hala inanmak mümkün mü? Kürdistan Komünist Partisi (KKP) olarak bizzat bizim son günlerde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı (YCB) nezdinde yaşadıklarımızdan hareketle bunun mümkün olmadığına inanıyoruz! Kongrelerimizi yaptırmama marifetiyle partimizi tasfiye etme hedefleniliyor gibi.

Her şey; 21 Aralık 2011 tarihinde Özgürlük ve Sosyalizm Partisi (ÖSP) ismiyle İçişleri Bakanlığı'na kuruluş dilekçemizi vermiş ve bakanlıkça "Alındı Belgesi" düzenlenip tarafımıza verildiği andan itibaren, kazanmış olduğumuz tüzel kişiliği, sürdürdüğümüz yedi yıllık siyasi faaliyetimiz sonrasında ÖSP 3. Olağan kongre sonrasında KKP'ye devretmemizle başladı diyebiliriz.

2011'de kurduğumuz Özgürlük ve Sosyalizm Partisi'nin (ÖSP) Program ve Tüzüğünde, Kürt, Kürdistan kavramları, hatta Kürdistan'ın ülke olarak nasıl dörde bölündüğü vb. yer almaktaydı ama 7 yıllık siyasi faaliyetimiz süresi boyunca bize asla resmi olarak herhangi bir uyarı bile gelmedi.

17 Kasım 2018 tarihinde ÖSP'nin seçimli tüzük, program ve isim değişikliğini de içeren gündemle 3. Olağan Genel Kongresi'ni gerçekleştirerek KKP ismini almamızla birlikte YCB de yıldırım hızıyla devreye girdi. Önce 13.12.2018 tarihli "**Tüzük ve Program İncelemesi**" konulu uyarı yazısını yollamış oldular, ardından da 17.01.2019 tarihli temelli kapatılmamız yönünde hakkımızda dava açılması yönünde Anayasa Mahkemesi (AYM)'ye başvuruldu. Oysa ismi hariç, KKP'nin tüzük ve programının tamamı, 7 yıllık siyasi faaliyetimiz süresi

2011'de kurduğumuz Özgürlük ve Sosyalizm Partisi'nin (ÖSP) Program ve Tüzüğünde, Kürt, Kürdistan kavramları, hatta Kürdistan'ın ülke olarak nasıl dörde bölündüğü vb. yer almaktaydı ama 7 yıllık siyasi faaliyetimiz süresi boyunca bize asla resmi olarak herhangi bir uyarı bile gelmedi.

boyunca bize asla resmi olarak herhangi bir uyarının bile gelmediği ÖSP'nin kelimesi kelimesine tüzük ve programının aynısıydı!

YCB özetle; hem "Tüzük ve Program incelemesi" konulu ilk uyarı yazısında hem de AYM'ye sunduğu iddianamede KKP ismini almamızdan dolayı "**partinin adında Türkçe olmayan ad kullanıyorsunuz**" gerekçesiyle, "**Komünist kelimesi ile Türkiye Cumhuriyeti üzerinde bir azınlık oluşmasına ve** Kürdistan kelimesi kullanılmasıyla **millet bütünlüğünün bozulmasına**" neden olmamızla, tüzük ve programımızın "**Türkiye cumhuriyeti üzerinde bir azınlık oluşmasına ve millet bütünlüğünün bozulmasına neden olabilecek, sadece belli bir kesime yönelik, bölgecilik ve ırkçılık içeren**" bir nitelikte olduğundan bahisle Türkiye Anayasası'nın ve Siyasi Partiler Yasası'na aykırılıklar içerdiğimizi savunmaktaydı.

Başsavcılığın anayasa ve yasa maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle ismimizi değiştirmemizi, program ve tüzüğümüzü düzeltilmesini istediği gerek ilk uyarı yazısına gerekse de AMY verdiğimiz savunmada, Siyasi Partiler Yasası'nın 2820 sayılı maddeleri açısından tüzükteki aykırı kimi maddeler konusunda değişikliğe gideceğimizi belirtmiş ama ne KKP ismini ne de Kürd gerçeğiyle alakalı program ve tüzüğümüzde herhangi bir değişikliğe gitmeyeceğimizi ifade ettik. Hala bu nedenle AYM'deki yargılanmamız devam etmektedir.

Bizim açımızdan mesele açıktı! Yargıtay savcılığının sahip olduğu yasal yetki çerçevesinde, parti adında Kürtçe isim kullandığımız ve programımız ile tüzüğümüzün anayasa ve partiler hukukuna uymaması açısından bizi uyarıyor olması veya temelli kapatılmamız nedeniyle AYM'ye başvurması gayet anlaşılır bir şeydi. Ama aynı yargıtay savcılığının sahip olmadığı, dayanağını anayasadan almadığı bir yetkiyle partimizi siyasi faaliyet yapamaz, faaliyetine devam edemez tutum içinde olacağını asla tasavvur etmedik, beklemiyorduk da! Ama maalesef partimiz KKP şimdi böyle bir durumla karşı karşıya.

Yaklaşan yerel kongreler nedeniyle tüm parti olarak belli bir hazırlık içindeydik. Kuzey Kürdistan'da zor geçen koşulların, ağır yaptırımların yaşandığı siyasi ikliminde gerçekleştireceğimiz kongrelerimizi büyük görevler beklediğini biliyor ve parti olarak bu süreci önemsediğimizden kongre hazırlıklarımıza titizlikle yaklaşıyorduk.

İlk olarak KKP Diyarbakır Yenişehir ilçe örgütümüz gerekli tüm hazırlıklarını yaparak Diyarbakır Yenişehir İlçe Seçim Müdürlüğü'ne15/11/2019 tarihli başvurusunu zamanında yapmasına rağmen seçim müdürlüğünden "**KKP olarak kongre yapamazsınız**" yanıtı geldi.

Politik olarak öngörüsüz değildik. Kimi olası engeller beklemiyor değildik. Çünkü süreç içinde yaşadığımız kimi pratik gelişmelerle karşı karşıya kalmıştık. YCB'nin hakkımızda kapatma davası açmasıyla birlikte, emniyet güçleri de "**yasaklı olmasanız bile yargılanmaktasınız, bu yüzden izin vermeyiz**" denilerek 1 Mayıs, Newroz vb. gibi etkinliklere katılma, eylemlere önlüklerimizle, pankart ve parti bayraklarımızla alanlara çıkmamıza engel olmaya başlamaları işimizin kolay olmadığının ipucunu vermişti. Ama kongre-

lerimizin yasal olmayan bir şekilde engellenmesi beklenen bir şey değildi.

Kongre amaçlı ilçe seçim müdürlüğüne başvururken ÖSP'ye dair asla herhangi bir cümleye yer vermememize rağmen gelen cevap çok manidardı. Seçim müdürlüğü partimize tebliğ ettiği 28/11/2019 tarihli yazısında "**Yargıtay cumhuriyet Başsavcılığının 22/11/2019 tarihli gönderdiği yazısında siyasi parti siciline kayıtlı Özgürlük ve Sosyalizm Partisinin üye listesinin gönderildiği, ancak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında Kürdistan Komünist Partisinin sicil kaydının bulunmadığı belirtilmiştir**" demekte. Ardından da " "Kürdistan Komünist partisi Yenişehir/Diyarbakır ilçe kongresinin 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunun 10. maddesinin 6. Fıkrasının (b) ve (d) bentleri gereğince kongrenin **YAPILAMAYACAĞINA**" şeklinde bir karar yazılmaktaydı.

Akabinde ilçenin ret kararının ardından Diyarbakır İl Seçim Müdürlüğüne itiraz ettik ama il seçim müdürlüğü de itirazımıza itiraz ederek ilçe seçim müdürlüğünün kararının arkasında, daha doğrusu; seçim müdürlüğünün Yargıtay'a başvurmaları sonucunda Yargıtay'ın da 22/11/2019 tarihinde kendilerine yolladığı kararın arkasında durmuşlardır.

Genel merkezimizin Yargıtay Başsavcılığına 06.12.2019 tarihinde yazdığı ve Anayasa'nın ve Siyasi Partiler Yasası'nın bize tanıdığı hukuka da yer verdiği bir itiraz dilekçesiyle başsavcılıktan partimizle alakalı gerekli değişikliği yapması ve fiili olarak parti faaliyetinin engellenmesine dönüşen hatanın düzeltilmesi talep edildi. Ama YCB'nin 13.12.2019 tarihli cevabı yazısında partimize daha öncede gönderdiği kimi sözleri tekrar etmenin sonunda ise "**Anayasa Mahkemesi karar verinceye kadar bahse konu kanunlara aykırı hükümler içeren tüzük ve program parti siciline işlenmez ve değişiklikten önceki hali geçerliliğini devam ettirir**" diyerek ÖSP'yi işaret etmesi tam bir kara mizah örneğiydi! Ve seçim müdürlüklerinin de hangi yönlendirme altında bize ret verdikleri de açığa çıkmış oluyordu. Çünkü kongre başvurusu yapan diğer yerel birimlerimize de yerel seçim müdürlükleri aynı tip itirazlarla kongrelerimiz engellenmekteydi.

Bir partinin siyasi faaliyetten alıkonulmasında karar verecek tek organ Anayasa Mahkemesi'dir, Yargıtay değildir. Ve, Anayasa Mahkemesi'nde hakkımızda kapatma davası devam etmekte ama henüz karar verilmediği gibi "siyasi faaliyet yapamaz" şeklinde verilmiş bir hükümde yok.

Şimdi gelelim işin hukuki boyutuna, bir bütün olarak bir hukuk makamı ve kişiliği olan Yargıtay'da hukukun yerine getirilmemesi faciasına! Her şeyden önce bir partinin aldığı ismin ya da program ve tüzüğünün yargılanma konusu ayrı bir şeydir, söz konusu partinin siyasi faaliyet konusu apayrı şeylerdir.

Ki bu şeylerin kendisi de birebir aynı değil, olamaz da. Çünkü bir partinin siyasi faaliyetten alıkonulmasında karar verecek tek organ Anayasa Mahkemesi'dir, Yargıtay değildir. Ve, Anayasa Mahkemesi'nde hakkımızda kapatma davası devam etmekte ama henüz karar verilmediği gibi "siyasi faaliyet yapamaz" şeklinde verilmiş bir hükümde yok. Ya da Siyasi Partiler Kanunu'nda "yargılanmakta olan partiler geçici olarak siyasi faaliyet yapamazlar" şeklinde maddeye yer verilmiş değil. Aynı şekilde YCB bizi partinin aldığı isim ya da program ve tüzüğü yönünde yasaya dayanarak uyarma hakkına sahip ama "yargılanmakta olduğunuz parti yönünden siyasi faaliyet yapamazsınız" deme hakkına sahip değildir.

2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu, madde 5'in işaret ettiği "**Siyasi parti kurma hakkı.**" Bu madde "**Vatandaşlar siyasi parti kurma hakkına sahiptirler. Siyasi partiler, anayasa ve kanunlar çerçevesinde, önceden izin almaksızın serbestçe kurulurlar**" denilerek siyasi parti kurma hakkı düzenlenmiştir. Biz de bu kanuna dayanarak 21 Aralık 2011 tarihinde Özgürlük ve Sosyalizm Partisi'ni kurma kararıyla davranarak İçişleri Bakanlığı'na başvurduk.

2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu, madde 8'şin işaret ettiği "**Siyasi partilerin tüzel kişilik kazanma hali**" bu madde ise " **Siyasi partiler belgelerini İçişleri Bakanlığına teslim ettiğinde tüzel kişilik kazanır**" demekte. Bu demektir ki ÖSP tüzel kişilik kazanmış bir partidir. Bu partinin kuruluş dilekçesini vermesiyle birlikte siyasi partileri Anayasa ve Siyasi partiler Yasası yönünde denetleme hakkına sahip olan Yargıtay Başsavcılığı devreye girer demektir. (2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu Madde 10) Bu madde "**Siyasi partilerin tabi olduğu Cumhuriyet Başsavcılığınca her siyasi parti için bir sicil dosyası tutulur**" demekte. Yani 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu 10'uncu maddesi hem bizi hem de YCB bağlamakta. Biz bu yasaya göre faaliyet yürütürüz, YCB de bu yasa kapsamında tuttuğu SİCİL DOSYASI nedeniyle bizi denetler. Zaten bu maddeye dayanarak önce bize ihtar da bulundu, ardından da Anayasa Mahkemesi'nde hakkımızda kapatma davası açtı.

2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu madde 14 ise "**Siyasi partilerde en yetkili organ Büyük Kongre**"dir demekte. Biz de ÖSP'nin İçişleri Bakanlığı'na başvurduğu tarihten itibaren kazanmış olduğu tüzel kişiliği 17.11.2018 tarihli 3. Olağan kongrede 14. Maddeye dayanarak, delegasyonun oylarıyla KKP'ye devretmiş olduk. Ve hiç zaman kaybetmeden, 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu 10. Maddesinin ilgili fıkrası uyarınca yapmış olduğumuz kongrenin tüm sonuçlarını Yargıtay'a parti resmiyetiyle taşıdık. Bunun anlamı hem kongremizin usulünce yapılıp yapılmadığının Yargıtay'ca kontrol

edilip denetlenmesi, hem de kongre kararıyla fiili olarak faaliyetine son verilen ÖSP SİCİL **DOSYASI'**nın **KKP**'ye dönüştürülmesi talebidir.

Yerel seçim müdürlükleri, kongre yapma talebiyle başvuru yapan siyasi partilerin sahip oldukları delegeleri doğrulatmak amacıyla ya YCB'ye yazılı başvuru yaparlar ya da günümüz teknolojisinden yararlanarak bilgisayardan YCB'nin sitesine girerler. Oradaki her partiye ait sicil dosyası vasıtasıyla bu doğrulatma gerçekleşir.

Yani yerel seçim müdürlükleri kafalarına, keyfiyetlerine göre "kongre yapabilirsin" ya da "yapamazsın" diyemezler. Bu yüzden; yukarıdaki satırlarda Yargıtay'ın Yenişehir İlçe Seçim Müdürlüğüne göndermiş olduğu yazıya yer verildiği örnekten de anlaşıldığı gibi YCB'nin kendisi hala ÖSP Sicil Dosyasını değiştirmediği, değiştirme yanlısı da olmadığının kanıtıdır. Çünkü tarafımıza gönderdiği resmi yanıtta "davanız hala Anayasa Mahkemesinde sürmekte, dava bitimine kadar KKP adını kullanamazsınız" anlamına gelen cümle kurması fiilen ÖSP Sicil Dosyasını değiştirmediği, değiştirme yanlısı da olmadığına dair bizde kanaat oluşturmaktadır. Peki, buna hakkı var mıdır, bunun hukukta yeri var mıdır? Asla yoktur.

Çünkü Başsavcılık gerek "Tüzük ve Program İncelemesi" konulu ilk uyarı yazısında gerekse de Anayasa Mahkemesi'ne yolladığı iddianamede; partimizin Büyük Kongre kararınca isim, program ve tüzük değişikliğinin anayasa ve yasalara uygunluk içermediği ihtarını özenle seçtiği "**Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'nın 3, 78, 80, 82, 83, Maddelerine, 68/4 fıkrasına, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 10/1 ve 96/3 fıkrasına ile 81/b bendine**" dayandırmış. Ama "**Anayasa Mahkemesi karar verinceye kadar bahse konu kanunlara aykırı hükümler içeren tüzük ve program parti siciline işlenmez ve değişiklikten önceki hali geçerliliğini devam ettirir**" cümlesinin dayanağını ne Anayasa ne de Siyasi Partiler Kanunu yönünden kaynak gösterme gerekliliğini duymamış! Neden mi? Çünkü dayandıracağı kanun maddesi yokta ondan!

Oysa Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının 6. Maddesi'nin **"**Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir. Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. ***Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz***"ın kendisi ile **Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının 11. Maddesi**'nin **"**Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır**"** kendisi bir bütün olarak bir hukuk makamı ve kişiliği olan Yargıtay Başsavcılığı'nı da bağlayan hukuksal terimler değil midir?

Doğal olarak bizlerin; yasa yapıcıların kendilerinden ve yasaları uygulayıcıların kendisinden, yurttaşların, kurum ve kuruluşların yasalara uygun hareket edip etmediklerini denetlemekle yükümlü kurum ve kişilerin kendilerini de bağlayan yasa ve kanunlara uygun davranmalarını talep etmemiz kadar daha doğal ne olabilir ki? Bunu görmediğimiz zaman yürürlükteki hukuka, kurumlarına kuşku duymamız da bir o kadar doğaldır!

Bu yüzden hep "**et kokarsa tuzlarsın ya tuz kokarsa!**" deyimini hatırlamaya devam ediyoruz!

Hüsnü GÜRBEY

TÜRKİYE DEMOKRATİKLEŞEMİYOR, NEDEN?

hgrby_34@hotmail.com

Türkiye Cumhuriyeti'nin, kuruluşunun üstünden yaklaşık yüzyıl geçmesine rağmen ne Batı anlamında demokratikleşebiliyor ne de üstüne karabasan gibi çöken gerici faşist çemberi kırabiliyor. Fasit bir girdaba giren Türkiye, bu gerici çemberin içinde çırpındıkça daha da gericileşiyor, bu gericiliğin temelinde ise ulusal sorun, bölünme korkusu, Kürt ve azınlıklar sorunu var. Devletin bu siyasetinde, Türkiye işçi sınıfı ve ilerici kesimleri de oldukça etkilenmişlerdir. Ülkeyi sarmalayan bu sorun(lar) çözülmediği içindir ki, Türkiye'de sosyal demokrat anlamında bir parti kurulmadığı gibi, ülkenin dinamikleri tetikleyecek Marksist bir partide kurulmamış. Alternatifsiz bırakılan ülke, adeta sağcı-gerici siyasetlere mahkûm edilmiştir. Tabi istisnalar yok değildir; 1961 yılında kurulan ve 21 Temmuz 1971 yılında "Kürtçülük faaliyetlerinde bulunma" gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılan Türkiye İşçi Partisi (TİP) ile yine 12 Mart Askeri Cuntası tarafından hunharca katledilen İbrahim Kaypakkaya'nın önderliği bunlardan birkaçıdır.

Bir ülkenin demokratik geleneklere bağlı olması ve bunu ileriye taşıması şu faktörlere bağlıdır:

1/-Ülkenin kendi iç dinamikleriyle gelişen burjuva sınıfının, feodal ve dinsel gericiliği tasfiye etmesi;

2/-Ulusal burjuvazi ile birlikte gelişen işçi sınıfının, Marksist ideoloji ilkelere bağımlı sosyal-demokrat bir partinin varlığı, ya da

3/-Ülkenin, emperyalizme ve gericiliğe karşı ulusal kurtuluş savaşı vermesi.

Türkiye'de bu gelişmelerin hiçbiri yaşanmamıştır; neden yaşanmadığına dair tarihsel gerçekleri üzerinde yeterince durulmamış ve irdelenmemiştir. Bu makale çerçevesi içinde bunun nedenlerini irdelemeye çalışacağız:

1/-Türk burjuva sınıfı kendi iç dinamikleriyle gelişmemiştir;

Osmanlı İmparatorluğu her ne kadar Balkanlarda geliştiyse de üretimde Asya Tipi Üretim Tarzı (ATÜT) hâkimdi. Toprak Sultan'ı temsilen devletin malı sayılıyordu. Sanayi, loncaların denetiminde, zanaatçıların marifetiyle ihtiyaca göre üretiliyordu, ticaret sınırlı ve kontrollüydü. Şehirler, kıra ve feodalizme karşıt değil, kırı tamamlayacak şekilde yapılandırılmışlardı. Dolayısıyla sistem kendi içine kapalı, sermaye birikimine ve manüfaktür gelişmeye engeldi. Oysa hemen yanı başında Batı Avrupa'da manüfaktür üretimine geçilmiş, gerekli ucuz işgücü köylerden çekilerek, özgür kentler oluşturulmuş ve feodalizm ekonomik olarak çökertilmişti. Artan üretim için ucuz hammadde ve pazar arayışına girişilmiş ve daha kabile aşamasında olan Asya ve Afrika işgal edilerek ucuz hammaddeye ulaşılsa da pazar arayışı devam etmiştir. Sömürgelere göre daha gelişmiş olan Osmanlı İmparatorluğu, kapitalist ülkeler için yanı başındaki cazibeli bir pazardı. Avrupa'nın mamul malları XVIII. yüzyılın başından itibaren Osmanlı pazarını çok da zorlamadan ele geçirmeyi başardı, loncaya bağlı, el zanaatlarına dayalı üretim sistemini çökerterek ülkeyi yarı sömürge konumuna düşürdü.

Avrupa'nın mamul malları, liman kentlerden ülkenin içlerine doğru Rum, Ermeni ve Musevi unsurlar eliyle giriyordu. Tarımla uğraşan Müslüman halk dinsel bağnazlığın etkisinde derin bir uykudayken, Müslüman olmayan unsurlar, ticaret sayesinde hızla sermaye biriktirerek refaha ulaştılar. Tabi bu gelişme dinsel gruplar arasındaki barışı bozdu, çelişki ve çatışmalara neden oldu. Dün tebaadan dahi sayılmayan Hıristiyan unsurlar nasıl oldu da bir anda ülkenin efendisi durumuna gelmişlerdi. Kimse bir anlam veremiyordu, iktidarı elinde bulunduran feodal kökenli hükümet, zaman zaman Müslüman halkı kışkırtarak, Hıristiyan unsurlara sopa ile haddini bildirmeye çalışsa da gelişmeyi önleyemiyordu.

Avrupa'da İttihat ve Terakki Cemiyeti (İTC) bünyesinde toplanan Jön-Türkler, bu gelişmeyi, Hıristiyan unsurların Müslüman-Türkleri sömürdüklerini ileri sürerek, devlet eliyle Türklerden oluşan bir burjuva sınıfı yaratmaya karar verdiler. 1908 Burjuva Devrimiyle iktidara gelen İttihatçılar, Türklerden oluşan "milli

burjuva" yaratmanın o kadar da kolay olmadığını anlayınca gözlerini Hıristiyan unsurların sermayelerine diktiler, ama Avrupa baskısından çekindikleri için çok da ileri gidemediler. İttihatçılara beklenen fırsatı savaş ortamı verdi. Savaşa, Almanların saffında, İngiltere, Fransa ve Çarlık Rusya'dan oluşan üçlü İtilafa karşı giren Osmanlı İmparatorluğu, İtilafın Mart 1915'de Çanakkale'yi geçemeyeceği anlaşılınca, hemen harekete geçtiler. Ermeniler ve Süryaniler yerlerinden sökülerek yollarda imha edildiler, Rumlar, kaçmaya zorlandılar, kalanlar ise 1923 mübadelesiyle Yunanistan'a sürüldüler. Bu unsurlardan kalan bütün mallar, sermayeleriyle birlikte Müslüman Türk tüccarlarına geçti. Bu tarihten itibaren Türk burjuvazisi, devletin kollaması ve koruması altında gelişti/gelişiyor.

Devlet eliyle kurulan ve geliştirilen Türk burjuvazisi, Osmanlı İmparatorluğu geleneğinden gelen güçlü bürokrasiye bağımlı kaldı, çünkü devlet kaynakları cömertçe, bürokrasi aracılığıyla burjuva sınıfına aktarılıyordu. Türk bürokrasisinin kendine has bu özelliği onun gerici ve muhafazakâr sınıf ve katmanlarla ittifak etmesine neden olurken, demokrasinin gelişmesini engelliyordu. 1960'lı yıllardan sonra bürokrasinin öncülüğünden, ithal ikameci ve planlı ekonomiye geçildi. Yüksek gümrük duvarları ile korunan, düşük kur, düşük faiz ve KİT ürünleri ile desteklenen bu yeni sermeye birikim modelinde, emperyalizme bağımlı tekelci karakterde bir burjuvazi geliştirildi. 2020'li yıllara girilirken Türk burjuvazisi hala işbirlikçi ve emperyalizme bağımlıdır. Devlet desteği olmadan ayakta duramayacağı gibi emperyalizmi de kendisine güvence olarak görür. Burjuvazinin koruyucusu güçlü bürokrasinin etkinliği günümüzde kısmen kırılsa da yine de Türkiye'de demokratik gelişmenin önünü tıkayan önemli güçlerden biridir.

Özetle Türk burjuvazisi, kendi iç dinamikleriyle gelişmedi. Devlet destekli, Hıristiyan unsurların malmülklerine konarak ve Kürdistan'ı sömürgeleştirerek gelişti. Türk burjuvazisinin bütün tarihi, şiddet, talan, kan ve ahlâksızlık tarihidir. Böyle bir tarihe sahip bir burjuvaziden demokrat olması elbette beklenemez, Türk burjuvazisi de hep anti-demokrat olmuş, ırkçı-faşist gerici rejimleri desteklemiş, desteklemeye de devam emektedir.

Türk burjuvazisi, kendi iç dinamikleriyle gelişmedi. Devlet destekli, Hıristiyan unsurların mal-mülklerine konarak ve Kürdistan'ı sömürgeleştirerek gelişti. Türk burjuvazisinin bütün tarihi, şiddet, talan, kan ve ahlâksızlık tarihidir. Böyle bir tarihe sahip bir burjuvaziden demokrat olması elbette beklenemez,

2/-Mevcut devleti koruma ve kollama refleksi:

Bu refleks, Türk gericiliğinin en önemli etkenlerinden birisidir. Türk aydını kendisini bu gerici refleksten bir türlü kurtaramamıştır/kurtaramıyor. Kökeni 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı'na kadar iner. Tanzimat Fermanı; Osmanlıyı oluşturan halkların, kültürel özerkliğine dokunmadan, halkları bir arada tutmayı amaçlayan bir fermandır. Adı üstündedir, kalıcı bir yasa değildir, fermandır, ömrü, Sultanın keyfine bağlıdır. Yine de olumlu bir gelişmedir, fakat tutmamıştır. Nedeni ise, kültürel özerkliklere açık, bölgesel özerkliklere kapalı oluşudur. Bu özelliğiyle, Doğu Avrupa'da uluslaşmanın hızlandığı bir çağda tutunmasına da imkân yoktur.

Böyle bir girişimin tutulmaması ve halkların ardı sıra Osmanlı'dan kopması, Türk aydınını derin bir kaygıya düşürdüğünde, eldeki mevcut devletin korunmasının çareleri aranır. Ülkede kapitalizm, gelişmediği için, toplumsal tabandan yoksun, ancak devlet kapısında yetişen ve kapıkulu zihniyeti taşıyan Osmanlı-Türk aydını, devleti değiştirmeyi-dönüştürmeyi değil, korumayı amaçlamıştır. Yurtdışında (Avrupa'da) örgütlenen ve kendilerine Jön-Türk adı verilen bu aydınlar, Avrupa'da etkisi giderek artan ve halklara "kendi kaderlerini tayin etme hakkını" tanıyan Marksist düşünceye sırt çevirip; devletin bekası için, devleti korumayı amaçlayan ve burjuvazinin en gerici ideolojisi olan ırkçı/faşist ideolojiyi savunan Pozitivist felsefeyle birlikte Sosyal Darwinizmi benimsediler.

Sosyal Darwinizm'e göre güçlü olan haklıdır ilkesinden hareket edilerek, Anadolu'daki kadim halklardan İslam olmayanlar ya göçe ya da katliama uğratılarak yok edilirken, Müslüman olan ama Türk olmayan halklar da Türk olmaya zorlandılar.

Pozitivist felsefenin en önemli temsilcisi Fransız Êmile Durkheim'e göre «toplumsal olaylar» bireye bağlı olmayan, bireyle başlayıp biten süreçler değildir. Toplumsal olaylar bireyi aşkındır, birey ancak ona katılır. Her birey için toplumsal olaya katılmak kaçınılmaz bir zorunluluktur. Başka bir deyişle, toplumsal gelişme bireyin dışında, doğal bir gelişmedir, bireyin ona müdahalesinin bir anlamı yoktur, yapması gereken ona müdahale etmek değil, uymaktır. Bu görüşün Türkiye temsilcisi ve aynı zaman İttihatçıların ve Kemalistlerin ideolojik babası olan Kürt asıllı Ziya Gökalp; toplumların çıkarları birbiriyle çelişen sınıflardan değil, varlıkları birbirini tamamlayan meslek gruplarından oluştuğunu ileri süren korporasyonu yani solidarizmi savunur. Bu görüşe dört ele sarılan Kemalist rejim, Türk halkının "sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir kitle "olduğunu savunarak, emeğe dayalı siyasal örgütlemelerin önünü tıkar, bu tıkatma, ülkede sosyalist ve demokratik düşüncenin gelişmesini önleyecektir.

Yetişme tarzı ve devlete olan sadakati, Türk aydınının Jakoben yapmıştır. Jakoben hareketler, halk desteğini aramayan, tepeden inme hareketlerdir. Gerek Jön-Türkler olsun, gerekse Kemalist hareket olsun, Jakoben hareketlerdir. Bu hareketlerin içinde halk yok, halk yığınları bu hareketlere katılmazlar ve elbette iktisadi ve siyasal istemlerini de ortaya koyamazlar. Başka bir ifadeyle, halk itilmiştir, bir kenara atılmıştır. Halkını bu kadar düşük ve hor gören bir hareketten demokrasi beklenir mi? Kemalist harekette de demokrat

olmamış, ülkeyi uzun yıllar tek parti rejimi altında diktatörlükle yönetmiş, diktatörlük normal bir yönetim biçimiymiş gibi halka benimsetilmiştir.

Batı Avrupa'nın Sosyal Demokrat Patileri, Marksist kökenlidirler. İngiliz İşçi Partisi'nin kökeni 1836 yılında kurulan "Londra İşçileri Derneği"ne dayanır. Bu dernek daha sonra Çartizm adını alacak, sendikalaşacak ve Marksist ilkelere bağlı bir partiye dönüşecektir. Oysa Türkiye'de sosyal demokrat iddiasında bulunan CHP'nin böyle bir geçmişi yoktur; Marksizm karşıtı ve burjuvazinin en gerici ideolojisi olan Pozitivist felsefenin ürünü, ulusalcı-faşist ideolojiyi kendisine ilke edinen İTC ile gönül bağını koparmayarak aynı çizgiyi izleyerek günümüze varmıştır. Başka bir ifadeyle; Batı'daki sosyal-demokrat partilerin aksine CHP'nin hiçbir zaman işçi sınıfıyla ve Marksizm'le bir ilişkisi olmamıştır. "Devletin kurucusu ve kollayıcısı" rolünü üstlenen parti, başından itibaren burjuva sınıfının partisi olmuştur. Partinin bu niteliği Türkiye'de, Batı anlamında dahi olsa sosyal demokrat bir partinin kurulmasını engellemiştir.

3/- Dinsel ve feodal unsurlar tasfiye edilmemiştir;

Türkiye'nin kendi iç dinamikleriyle bir burjuva sınıfı gelişmedi. Dolayısıyla burjuvaziden feodalizm ve dinsel gericilik ile mücadele edecek devrimci bir rol oynaması beklenilmezdi, burjuvazi ancak bu unsurlara dayanak taban bulabilmişti. Türk burjuvazisinin bu özelliğinden dolayı, ilk baştan itibaren, feodalizm ve dinsel gericilikle çatışmak değil, ittifak kurarak gelişti. Türk devleti, Kürdistan'da, Kürt feodal unsurlarıyla mücadele etmek bahanesiyle, yaptığı katliamları gizlerken, Batı'da, feodal unsurları, burjuvaziye dönüştürmek için her türlü tedbiri aldı.

Rejim, Doğu'da Şeyhlik gibi çağdışı gerici kurumlara dokunmayarak, el altından onları güçlendirip koruyarak bölgede taban bulmaya çalışırken, Batı'da laiklik adına dini kontrol altına alıyordu. Buna rağmen Türk ulusunda, bilinenin aksine dinsel duygular çok da güçlü değildir. Türklerin bir tek kutsalı vardır, devlet. Devlet, Türklerde tanrı katında kutsaldır; bütün iç ve dış katliamlar, kırımlar hep bu kutsallık uğruna yapılmıştır. Osmanlı İmparatorluğu, milletler üzerinde değil, dinsel farklılıklar üzerinden örgütlenmişti. Dinsel topluluklar, birbirlerinin özel alanlarına tecavüz etmedikleri sürece, yan yana barış içinde yaşıyorlardı. II. Abdülhamid'in, Panslavizm'e karşı ileri sürdüğü Panislamizm'de sanıldığının aksine halkları birbirine düşüremedi. Gariptir ama gerçektir, Türkiye tarihinde dini, laisizm adına en çok kullanan Kemalistlerdir. Anadolu'da Türk ırkına dayalı bir ulus devlet kurmak isteyen Kemalistler, İslam'ı çift yönlü olarak kullandılar; Kürtlerde ulusal bilinci köreltmek, ikincisi, Balkanlardan ve Kafkasya'dan gelen Müslüman ama Türk olmayan halkları Türkleştirmek. İslam ulusal amaç için kullanılınca, Alevilik, Nusayrilik gibi inançları İslamlaştırmaya, Hıristiyan unsurları ise göçe zorladılar.

Kemalistlerin en çok yalan söyledikleri ve herkesi inandırmaya çalıştıkları konu, Türklerin emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşı verdikleri yalanı olmuştur. Böyle bir savaş asla verilmemiştir, ama Sovyetler Birliği'nin liderleri başta olmak üzere pek çok kimseyi inandırmayı başarmışlardır.

4/-Türkiye'nin emperyalizme karşı ulusal kurtuluş mücadelesi verdiği yalandır;

Kemalistlerin en çok yalan söyledikleri ve herkesi inandırmaya çalıştıkları konu, Türklerin emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşı verdikleri yalanı olmuştur. Böyle bir savaş asla verilmemiştir, ama Sovyetler Birliği'nin liderleri başta olmak üzere pek çok kimseyi inandırmayı başarmışlardır. Sovyetler sınırlarında emperyalizme bağımlı olmayan her rejimi, sosyal tabanına bakmaksızın ilerici saymışlar ve desteklemişlerdir. Güney Kafkasya'da ve Anadolu'da Kemalistlerin, İngiliz emperyalizmi ile çeliştiklerini ve onlarla çatıştıklarını zannetmişlerdir. Bu kanı Sovyetlerin en büyük yanılgısı olmuştur. Çünkü hareketin lideri M. Kemal, İstanbul'da İngiliz istihbaratı ile görüşmüş, onların onay ve desteğini alarak Anadolu'ya gitmiştir. Samsun'a çıktığı andan itibaren, Doğu Karadeniz'deki Pontoslu Rumları yerlerinden söküp atmak için çete lideri Topal Osman'ı huzuruna davet etmiş, ondan bölgeyi Rumlardan temizlemesini istemiş, Topal Osman da "siz merak etmeyin paşam, onlara öyle bir tütsü vereceğim ki bir daha kendilerine gelmesinler" demiştir.

Bu dönemde Anadolu'da bir savaş verilmiştir ama bu savaş İngiliz emperyalizmine karşı değil, yurtlarından kovulan ama her nasılsa sağ kalabilen ve geri dönüp mallarını talep eden Ermeni, Süryani, Pontos ile özgürlük talep eden Koçgirili Kürtlere karşı verilmiştir. Yine savaş, çağdışı kalan Osmanlı yönetimine ve onun bürokrasisine karşı verilmiştir. İzmir'e çıkartılan ve ilk başlarda Kemalistlerden taviz koparmak için Anadolu'nun içlerine doğru ileri sürülen Yunanlılar, İngilizlerin piyonu olmaktan öteye geçememişlerdir ve İngiliz desteği kesildiği andan itibaren yenilgileri de kaçınılmaz olmuştur.

Sovyetlerin, Kemalistleri antiemperyalist kabul edip onlara silah ve cephane dâhil her türlü yardımda bulunmaları, Anadolu halklarına çok büyük zararları olmuş, en başta Kürt halkının özgürlüğüne mal olmuştur. Sovyetlerin bu yanılgısı Türk solunu da etkilemiş, Türk solu günümüze kadar Kemalizm'i antiemperyalist olarak görmüş ve onun uydusu olmaktan kendisini kurtaramazken, TKP de buna aracılık etmiştir.

5/-Türkiye'de özgür ve bağımsız bir işçi sınıfının gelişmesine izin verilmemiştir.

Dünyanın hiçbir yerinde işçi sınıfı, kendiliğinden sınıf bilincine ulaşamaz, bilinç ya işçi sınıfının kendi iç örgütlenmesi olan sendikalar tarafından ya da onun öncü gücü olan sosyalist ve komünist partiler tarafından verilir. Marx sendikaları, "sosyalizmin okulu" olarak tanımlar. Kemalist rejim, toplumun sınıflardan oluştuğu gerçeğini reddetti, emekçilere sınıfsal bilinci götürecek sendikaları ve siyasal kuruluşları yasakladı. Dolayı-

sıyla Türkiye işçi sınıfı 1960'lı yıllara kadar örgütsüzdü. İlk sendikalar, 31 Temmuz 1952 yılında kurulan Türk İş ile başlar. Türk İş, devlet destekli kurulduğu için sarı sendikacılığın ötesine geçemedi. Marksist anlamda ilk sendikal faaliyetler 13 Şubat 1967 tarihinde DİSK'in kuruluşu ile başlar ve ilk etkili işçi eylemi 15-16 Haziran 1970 tarihinde DİSK tarafından gerçekleştirilir. DİSK'in artarak devam eden eylemlerinden ürken burjuvazi, 12 Mart 1971 Askeri Cunta ile etkisizleştirmeye çalıştı, başaramayınca da 12 Eylül 1980 darbesiyle tamamen yasakladı. Yerine kurulan sağ sarı sendikalar, bırakınız işçi sınıfına bilinç götürmeyi, üyelerinin ekonomik haklarını dahi savunamaz hale düştüler. 1990'lı yılların başında bir yandan reel sosyalizm çözülürken, diğer yandan boşluğu dolduran küreselleşen sermaye, bütün dünyada sendikal faaliyetleri durdurdu ya da etkisizleştirdi.

Etkisizleştirilen sendikal faaliyetler en fazla Türkiye gibi, emperyalizme bağımlı ülkelerde görülür. Devletin sarı sendikalar aracılığıyla işçi sınıfına dayattığı şudur; sadece ekonomik mücadeleyle -daha iyi çalışma koşulları, daha iyi ücret, daha az çalışma saatleri vs.- yetinin, toplumsal-siyasal sorunlarla sakın ilgilenmeyin, politik mücadeleyi düzenin siyasal partilerine bırakın. Bu işçi sınıfına dayatılan çok ağır bir dayatmadır; işçi sınıfını ekonomik mücadele etmekle sınırlamak, onun dayanak noktalarından birinden yoksun bırakmak demektir. Ekonomik mücadele kuşkusuz çok önemlidir, ama üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılması, işçi sınıfının tümden kurtuluşu için vereceği savaş çok daha önemlidir. Marx'ın deyimiyle, "her sınıf mücadelesi siyasi bir mücadeledir." Bu mücadeleyi verebilmesi için de işçi sınıfının politik bilinçle donatılması gerekir. "Komünist bilinç olmadıkça, komünist devrim olmaz" der Marx. Lenin'de; "Sadece ekonomik mücadeleyi yürütürse işçi sınıfı politik bağımsızlığını yitirecek diğer partilerin kuyruğu haline gelir ve büyük ilkeye ihanet eder." Ve Marx'tan şu alıntıyla devam eder; "İşçi sınıfının kurtuluşu, işçi sınıflarının kendileri tarafından kazanılmalıdır. (Lenin, Kitle içinde Parti Çalışması, s,10) özetle, işçi sınıfını ilgilendirmeyen hiçbir sorun yoktur, işçileri politik mücadeleden koparmak ve onları ekonomik isteklerle oyalamak işçi sınıfına karşı yapılmış en tehlikeli oyundur, buna dikkat edilmelidir.

Günümüzde Türk işçi sınıfının içinde bulunduğu acı durum şudur; sınıf bilincinden yoksundur, politik mücadeleden uzaktır ama sosyal şoven duyguları oldukça kabarıktır. Zaman zaman ücret zammı içinde olsa sokağa çıktıklarında, polisten kötü muamele görünce; "Biz Kürt değiliz, Kürde yapılanı bize yapamazsınız" "kahrolsun PKK" diyecek kadar pervasızlaşmışlardır.

Günümüzde Türk işçi sınıfının içinde bulunduğu acı durum şudur; sınıf bilincinden yoksundur, politik mücadeleden uzaktır ama sosyal şoven duyguları oldukça kabarıktır. Zaman zaman ücret zammı içinde olsa sokağa çıktıklarında, polisten kötü muamele görünce; "Biz Kürt değiliz, Kürde yapılanı bize yapamazsınız" "kahrolsun PKK" diyecek kadar pervasızlaşmışlardır. İşçilerin böyle şoven sloganlar atması, onların ne kadar sınıf bilincinden yoksun olduklarını, egemen ideolojisinin etkisinde ne kadar kaldıklarının güçlü göstergesidir. Milliyetçiliğin peşine takılan Türk işçi sınıfı gerici bir sınıfa dönüşmüştür. Gericiliğin başlıca sebebi ise Türk eğitim sistemidir.

İşçi sınıfının dostlarına düşen görev, işçi sınıfını politik bilinçle donatmak ve kurtuluşunun, Kürt halkının kurtuluşuna bağlı olduğuna ikna etmektir. Bu görev, Türk devrimci hareketin temel görevidir. Marx, yıllar önce İngiliz işçi sınıfının kurtuluşu, İrlanda'nın ulusal kurtuluşuna bağlı olduğunu, 10 Aralık 1869 tarihinde Engels'e yazdığı mektupta belirtir. Marx; "Bir ulusun başka bir ulusu boyunduruk altında tutması, kendisi için ne büyük bir felaket" der ve devamında "İrlanda, İngiliz boyunduruğundan kurtulmadıkça, İngiliz işçi sınıfı hiçbir zaman özgürlüğüne kavuşmayacaktır. İngiltere'de gericilik, İrlanda'nın boyunduruk altında tutulmasıyla beslenmekte ve güçlenmektedir." (Lenin, U.K.T.H, s,105-106) İngiliz işçi sınıfı önce liberalleşecek, sonra şoven duygularla İrlanda milletine kin ve nefret kusacak boyutta İrlandalılara düşman olacak, kendi burjuvazisinin yedeğine düşecek ve Marx'ın on yıldır beklediği devrimde hayal olacaktır. Marx'ın kurtuluşunun İngiltere'nin işçi sınıfının devrimine bağladığı İrlanda devrimi ise İrlanda burjuvazisinin önderliğinde gerçekleşir. Bunun üzerine Marx, görüşlerini şöyle revize edecektir: "İrlanda sömürge olarak kaldığı müddetçe İngiltere işçi sınıfının devrim yapması mümkün değildir, sosyal devrimlerin sadece sınıfsal devrimlerden ibaret olmayıp, ulusal devrimlerde bir o kadar önemlidir. İşçi sınıfı önderliğinde bir devrim ise ancak kapitalist bir ülkede ve işçi sınıfının güçlü olduğu yerde gerçekleşecektir" tespitinde bulunacaktır.

Türk gericiliği de Kürdistan'ın boyunduruk altında tutulmasından beslenmektedir. Aşılması, ancak işçi sınıfına politik ve enternasyonalist bilincin verilmesiyle mümkündür. Lenin; "ezen ülkelerde işçilerin enternasyonalist eğitiminin ağırlık merkezini, zorunlu olarak ezilenlerin ayrılma ve bağımsız devlet olarak mevcut olma hürriyetinin propagandası ve savunmasını teşkil etmektedir. Bu propagandayı yapmayan ezen ulusun sosyal-demokratını emperyalist ve şarlatan diye nitelendirmek hakkımız ve ödevimizdir. Bu istek mutlak bir istektir, hatta sosyalizm kurulmadan önce böyle bir isteğin gerçekleşmesi ihtimali binde bir olsa bile." (Lenin, Bütün eserleri, C. XIX, s,261-262) Marksist teorisyenlerin tavrı bu kadar açık ve nettir, Türk işçi sınıfı ise bundan bir hayli uzaktır…

6/-Küçük esnafın yaygın varlığı;

Türkiye'de faşist, dinci ve gerici çemberin aşılmamasının bir başka nedeni de1990'lı yılların sonlarına kadar, küçük burjuvazi dediğimiz

küçük esnafın yaygın varlığıdır. Küçük esnaf, yapısı gereği bir yüzü kapitalizme, bir yüzü de proletaryaya dönüktür. Kapitalist rekabet keskinleştikçe ve tekelleşme süreci hızlandıkça, azı kapitalistleşirken, çoğu proleterleşmektedir. Dolayısıyla burjuvazi, küçük esnafın dostu değil, düşmanıdır. Toplumun bu kesiminin bu özelliğinden dolayı devrimci değil, muhafazakârdır, hatta dahası var gericidir, tarihin çarkını geri döndürmeye çalışırlar. Kapitalizmden hoşnut olmayan bu kesimler, genellikle sorunun nedenini tekelleşen kapitalizmden değil, gelişen proletaryanın sınıf mücadelesinde görürler ve ona düşman bir tavır alırlar. Türkiye'de muhafazakâr, dinci ve faşist partilerin tabanı bunlara dayanır. Yoksullaşma artıkça radikalleşme de hızlanır, dinci-faşist hareketin vurucu müfrezelerinde yer alırlar. Burjuvazinin hedef saptırması bu olsa gerek, yoksullu, yoksulla kontrol altında tutmak. Yapılması gereken, küçük burjuva gençliğine doğru yaklaşmak, onlara gerçekleri göstererek düştükleri tuzaktan kurtarmak ve devrimci gençlik saflarına kazandırmak olmalıdır.

7/-Türk solu Kemalizm'i aşamamıştır;

Sovyetler Birliği kuruluş yıllarında güney sınırlarında İngiliz emperyalizmini uzak tutmak için, bölgedeki rejimlere -Kemalistlere ve Afgan kralına- yardım etmeleri antiemperyalist olarak değerlendirilmiştir. Yukarıda da yazıldığı gibi bu yanlış bir tespittir, Kemalistler, hiçbir zaman antiemperyalist olmamışlar, tersine emperyalizmin bilgisi ve desteği ile iktidar olmuşlar, iktidar olduktan sonra da ilişkileri daha da ilerleterek bölgede emperyalizmin ileri karakolu görevini üstlenmişlerdir. Kemalizm, küçük burjuva ideolojisidir; her küçük burjuva ideolojisinde olduğu gibi o da kaypaktır, içinde bazı ileri öğeler barındırsa da antidemokratik, ırkçı-faşist bir rejimdir. Fakat üzülerek belirteyim ki Türk solu bu gerçeği görmemiştir ya da görmek istememiştir, onu ilerici ve antiemperyalist bir rejim olarak görmüştür, tabi bunda TKP'nin rolü çok büyüktür.

Yukarıda yazıldı; "bir ulusu boyunduruk altında tutan ulus, bağımsız olamaz." Kürtleri, boyunduruk altında tutan Türkiye halkı, hiçbir zaman bağımsız olamamıştır. Daima bölünme korkusuyla yaşayan ülke, içerde antidemokratik ve çoğu zaman da sivil ve askeri faşist diktatörlüklerle yönetilmiş, dışarda ise emperyalizme giderek daha bağımlı hale gelmiştir. Cumhuriyetin kuruluşunun yüzüncü yılına yaklaştığımız bugünlerde bile Kürt ulusuna ve onun dilline, sanatına, kültürüne karşı sürdürülen baskılar en yoğun biçimde devam etmektedir. Kürt ulusunun haklı taleplerinin en basitine karşı dahi baskı ve sindirme politikası uygulanmakta hatta Kürt ulusunun varlığı bile kerhen -Kürtler var ama hakları yok- kabul edilmektedir. Kürt ulusu ve Kürdistan gerçeği örtbas edilmektedir. Kürtler içinde bulundukları durumu kabul etmedikleri için yaklaşık elli yıldır kesintisiz mücadeleye devam etmektedirler, fakat Kürtlerin tek başına mücadele etmesi yetmemektedir ve mutlaka Türk devrimci hareketinden ve işçi sınıfından destek görmesi gerekir…

Türk devrimci hareketinin büyük çoğunluğunun antiemperyalist olduğundan hiç şüphe yoktur. Ancak bu Marksist olmaya yetmemektedir. Marksist anlamda devrimci olmak, Kürt ulusu ve diğer azınlık halklara karşı ırkçı, şoven, ilhakçı bir konumda olmamaları gerekir.

Türk devrimci hareketinin büyük çoğunluğunun antiemperyalist olduğundan hiç şüphe yoktur. Ancak bu Marksist olmaya yetmemektedir. Marksist anlamda devrimci olmak, Kürt ulusu ve diğer azınlık halklara karşı ırkçı, şoven, ilhakçı bir konumda olmamaları gerekir. Kürt ulusunun ulusal haklarını tanımak, Kürt ulusunun ayrılma hakkı dâhil, kendi kaderini özgürce kendisi tarafından belirlenmesinin önünün açılmasıyla mümkündür. Lenin; "ezen ulusun sosyalisti, ezilen ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını tanımıyor ve o hak uğruna savaşmıyorsa, gerçekte o bir sosyalist değil, bir şovenisttir." Devrimciliğin esas kıstası da budur, bunu savunmayan bir görüş antiemperyalist olabilir ama Marksist anlamda asla devrimci olamaz.

Türk devrimci hareketinin çıkmazı da buradadır. Kürtler, kendilerini desteklemeyen ve ulusal burjuvazilerini eleştirmeyen Türk yoldaşlarını sosyal şoven olmakla itham ederken, Türk yoldaşlar da Kürt devrimcilerini milliyetçi olmakla suçlamaktadırlar. Burada bir noktanın altını çizmekte fayda var; ezilen ulusun devrimcileri milliyetçi olabilirler ama asla sosyal şoven olamazlar. Çünkü ezilen ulus milliyetçiliği, ulusal baskıya karşı sadece kendi ulusal haklarını kazanmayı amaçlar. Lenin; "sömürgeciliğe karşı mücadele eden ezilen milletin burjuva milliyetçiliği temel olarak demokratik bir içeriğe sahiptir ve biz bu milliyetçiliği koşulsuz şartsız destekleriz" demektedir. Bu nedenle kendi ulusal hakları için mücadele eden ezilen ulus milliyetçiliğinde şovenizm bulunmaz/bulunamaz.

Kürdistan işgali devam etmektedir. Türkiye üstün askeri gücüne rağmen, Kürdistan dağlarında üstlenen gerillaları söküp atamayınca köylere yöneldi ve dağlık bölgelerdeki köyleri göçe zorlayarak Kürdistan'ı insansızlaştırdı. İnsanların yaşamadığı bütün dağ ve geçitlerde kalekol adı verilen devasa yapılar yapılarak binlerce asker konuşlandırıldı, bugün buralara konuşlandırılan askerler kuşlarla, rüzgârla muhabbet ederek zaman geçirmektedirler.

Sonuç: Dün olduğu gibi bugünde Türk siyasi ortamını baştan aşağıya zehirleyen ırkçı, faşist Türk milliyetçiliğidir. Bu ırkçı, faşist milliyetçiliğe günümüzde bünyesinde yeşil rengi barındıran İslam'i faşizm de eklenmiştir. Bu üçlü yapı, Kürt ulusunu boyunduruk altında tutmakta, ülkesini sömürerek varlığını ve gücünü korumaktadır. Yıkılışı ancak Kürt ve Türk devrimcilerinin enternasyonalist dayanışması ile mümkün olacaktır. Bunun için de Türk yoldaşlarımızın önce Kemalizm'i aşmaları gerekir…

NOT: Makale kısaltılarak yayınlanmıştır. Arzu edenler makalenin tamamını:
http://husnugurbey.blogspot.com/
dan okuyabilirler.

Abuzer Bali HAN*

LENİN, ROZA, LIEBKNECHT VE SUİKASTLER

baliabuzer10@gmail.com

Lenin, Roza Luxemburg, Karl Liebknecht; üç devrim önderine ocak ayında yapılan suikastler dünya devrimci işçi sınıfına ve sosyalizme yapılmıştı.

Dünya işçi sınıfının üç önderinin aynı yıllarda doğmaları bir rastlantı olarak düşünülse de aynı yıl ve aynı aylarda kendilerine yapılan suikastlerle öldürülmeleri tesadüf olmasa gerek. Kapitalizm ve sermaye sınıfının dünyanın her yerinde devrimcilere düşman olmaları ve halk önderlerini asarak ya da hapislerde çürüterek etkisiz kılmaları tarih boyunca hep uygulana gelmiştir!..

Berlin'i ziyaret edenler şehrin tam ortasında yer alan ve bugünkü imparatorluktan kalan parlamento binasının önünden başlayıp, dünyanın en büyük hayvanat bahçelerinden birini de içine alan büyük bir parkı da mutlaka görmüşlerdir. Park ile hayvanat bahçesini birbirinden ayıran ve taşımacılıkta da yararlanılan bir de su kanalı var. Bu parkta irili ufaklı onlarca doğal göl ise parka ayrı bir görünüm ve güzellik vermektedir. Parkta rengarenk çiçek bahçeleri asırlık ağaçlar arasında sık sık rastlanılan ve görülmeye değer nitelikteki yerler arasındadır. Parktaki hayvanat bahçesi nedeniyle buraya "Tiergarten" ya da "Zoologischer Garten" yani "Hayvanat Bahçesi" adı verilmiş.

Ne var ki bu parkın güzelliğine gölge düşüren tarihin en çirkin ve en barbar olayları da olmuş! Bir dönem Hitler faşizminin katil subay ve askerleri bu parkta takip ettikleri işçi sınıfı liderlerini kuytu buldukları yerlerde kurşunlayarak, sonra da cesetlerini yerlerde sürükleyerek derin olan su kanalına atarak, öldürdüklerini faili meçhul olarak tarihe kaydetmişler. Bu sayısızca öldürme ve suikastler arasında günümüze kadar anılan iki kişinin adı ise ön plana geçer. Her yıl Berlin'de anılan bu iki devrimci yine Ocak ayının on beşinde devrimciler onları bir kez daha anacaklar.

Bu tarihi suikastle ilgili olarak yukarda gösterilen Lenin fotoğrafının ne ilgisi olabilir diye akla bir soru da gelebilir! Dünya işçi sınıfı mücadelesinde bu ölümsüz üç devrimcinin hiç tartışmasız olarak büyük bir yeri var. Her üç devrimci o dönemde çağdaş olup sanki aynı yılda 1870'li yılların başlarında doğmuş ve 1919 yılında ise sanki aynı kaderi paylaşarak faşistlerce suikastlere uğratılıp katledilmiş!.. Her üç devrimcinin kaderlerinin birleştiği bu tarihi suikastler, bir tesadüf ya da kapitalistlerin hizmetindeki faşistlerin bilinçli olarak uygulamaya soktukları, kararlı birer suikastten başka bir şey değildi. Ayrıca bu tarihi suikastlerin işleniş biçimleri de günümüze değin tam olarak da aydınlatılmış değil!..

Dünya işçi sınıfı önderlerinden Vladimir İlyich Ulyanov diğer bilinen adıyla Lenin (22 Nisan 1870) Rusya'nın Simbirsk kentinde doğdu. İyi bir öğrenim görerek kendini yetiştirdi. Sonraları Avrupa'nın bazı yerlerini gezerek konferanslar verdi. Marksizm'i tüm detaylarıyla inceledi. Kendi düşüncelerini de buna katarak, kendisinden sonra geliştirilen Marksizm ve Leninizm'e öncülük etti. Marksist-Leninist ideolojinin fikirsel önderi olarak, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin kurucusu oldu. Sonra Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin öncüsü olan Rusya Komünist Partisi'nin (Bolşevik) ilk liderliğini yaptı. Her yönüyle işçi sınıfı ve geniş halk kitlelerini etkileyen Lenin, aynı zamanda yaptığı çalışmalarıyla o dönemde Rus burjuvazinin de boy hedefi haline gelmişti!

Yaşamı boyunca Lenin'e altı suikast yapıldı. Bunlardan üçü tarihi önem taşır. Lenin'e ilk suikast 1 Ocak 1918 yılında yapıldı. Bu suikastte Lenin yara almadan kurtulmuştu. 22 Ocak 1918 tarihinde Lenin'e ikinci bir suikast girişimi yapıldı. Bu suikast de önceden haber alınarak boşa çıkarılmıştı. Diğer bir suikast ise Lenin'e 30 Ağustos 1918 tarihinde yapıldı. Lenin, Moskova'da bulunan "Orak-Çekiç" adındaki bir silah fabrikasında Ekim Devrimi hakkında işçilere hitaben bir konuşma yapmıştı. Konuşmadan

sonra arabasına bineceği sırada Fanya Kaplan adlı bir kadın tarafından kendisine üç el ateş edilerek vurulur. Kurşunun biri boşa giderken, ikisi de Lenin'e ölümcül darbelerle isabet eder. Lenin aldığı ağır yaralarla hastaneye kaldırılır. Bu yaralar neticesinde uzun süre tedavi gördüğü hastanede 21 Ocak 1924 tarihinde daha 53 yaşında iken hayata gözlerini yumar. Lenin'in vurulduğu 1918 yılı Roza Luxemburg ve Karl Liebknekt'in de katledildikleri yıla denk düşer!..

Dr. Roza Luxemburg ve Dr. Karl Liebknect'in katledildikleri göl kıyısına dikilen anıt ve bilgilendirme levhası

Dr. Roza Luxemburg ile Dr. Karl Liebknect'in (Dr. Karl Paul August Friedrich Liebknecht 13 Ağustos 1871 Leipzig) yaşam öyküleri ise birbirine çok benzemektedir. Karl Liebknect küçük yaştan itibaren politika ile ilgilenmiş, hukuk eğitimini gördükten sonra kardeşiyle birlikte Berlin'de avukatlık bürosu açmıştı. Bu arada aldıkları politik davalarda yaptıkları savunmalarla herkesin dikkatlerini üzerine çekmişler ve büyük başarılara imza atmışlardı. O dönemde aldıkları davaların konusu da çoğunlukla politik davalar teşkil etmekteydi.

Roza Luxemburg, Yahudi bir ailenin çocuğu olarak 5 Mart 1871 yılında Polonya'da doğdu. Daha öğrenci iken genç yaşlarında sosyalizme gönül verdi. Sosyalist örgütlerle çalıştığı için daha 18 yaşında iken politik görüşü yüzünden İsviçre'ye kaçmak zorunda kaldı. İsviçre'de kaldığı süre içerisinde felsefe, tarih, politika, ekonomi ve matematik öğrenimi gördü. 1898 yılında doktora öğrenimini tamlayarak özgür bir Polonya için çalıştı. Sonra Almanya, Avusturya ve Rusya işçi sınıfı ile ilgilendi. Bu arada Berlin'e yerleşerek Almanya Sosyal Demokrat Partisi'nin aktif bir üyesi oldu. 5 Ağustos 1914 yılında Karl Liebknect ile beraber İnternasyonale Grubu'nu kurdu. 1 Ocak 1916'da grubun adını Spartaküs Birliği olarak değiştirdiler. Çalışmaları sonucu 1916 yılında hapse atıldı. 1918 yılında hapisten çıktı. Çalışmalarına devam ederek Karl Liebknecht ile birlikte Alman Komünist Partisi'ni kurdular.

Karl Liebknecht ile yorulmak bilmeyen devrimci, zeki olan bir kişilik ve ödünsüz, devrimci bir kadın olan Roza Luxemburg hapisten çıkar çıkmaz güçlerini birleştirerek işçi sınıfı devrimini inşa etmeye katkı sundular. Alman işçi sınıfının en deneyimli emekçilerini bir araya toplayarak birlikte çalıştılar. Onların bu yorulmak nedir bilmeyen çalışmaları sermaye sınıfını korkutmuştu. Daha yolun başında iken her iki önderi hain bir pusu ile ortadan kaldırmak Alman sermaye sınıfının yapacağı işlerin başında geliyordu. Çünkü baskı ve hapse atılmalarla onları korkutamamışlardı. Geriye ise sadece onları işçi sınıfından uzaklaştırmak kalıyordu. Bunun da tek çıkar yolu onları birer suikastle ortadan kaldırmaktı!..

Roza Luxemburg çok çalışkan, zeki ve teorisyen biriydi. Karl Liebknecht ise teorisyen olmaktan ziyade O, doğrudan doğruya bir eylem adamıydı. Liebknecht cesaretli, atılgan bir mizaca sahipti. Yaşamı boyunca O'nun politik ve devrimci girişken kişiliği hep ön plana geçmişti. Her iki devrimcinin öne çıkan bu önemli özellikleri bir araya gelip birleşince, çalışmaları Alman işçi sınıfının mücadelesine büyük bir ivme kazandırmıştı. Bu durum ise Alman sermaye sınıfını çok ürkütmüştü. Bu nedenle faşistler her iki devrimcinin ortadan kaldırılmasına karar verirler! Buna karar veren faşist güçler (Garde-Kavallerie-Schützen) onları 15 Ocak 1919 günü Tierpark'ta gezerken aşağıda gösterilen gölün kenarında sıkıştırıp önceden verilen bir ölüm kararını uygulamaya geçerler.

(Dr. Roza Luxemburg kaba dayak ve işkence ile öldürülürken, Dr. Karl Liebknecht ise katillere karşı direnir! O'nu ancak beynine sıkılan kurşunlarla etkisiz hale getirirler! Bu suikast sırasında yanlarında yakın çalışma arkadaşları olan Wilhelm Pieck ise kurulan tuzaktan ormanlık sahaya kaçarak kurtulur. Roza Luksemburg ile Karl Liebknecht ise öldürüldükleri gölün kenarında cesetleri sürüklenerek oraya yakın olan su kanalına atılırlar. Roza Luksemburg suya atılan yerin elli metre ötesinde, Karl Liebknecht'in cenazesi ise birkaç yüz metre O'nun uzağında su yüzüne çıkmıştı...

Alman sosyalist kuruluşları her yıl kanalın kenarında cenazelerin su yüzüne çıktığı yerlerde ayrı ayrı anma toplantıları yaparak, bu ölümsüz olan iki devrim şehidini anarlar.

2020 yılının Ocak ayının 15'inde bu devrim şehitlerini 101. ölüm yıldönümlerinde bir kez daha saygı ile anıyoruz! Onların mücadelesi günümüzde halen işçi sınıfının yolunu aydınlatıyor ve ona ışık tutuyor!..

***Araştırmacı yazar**

Herdem HEVRA

SÎNÇAL, WARÊ PÛLANÎYANE. JI BILÊCÊ JÎ MALA XELÎLÎ BILÊCÎ DIÇIN VÎ VARÎ

Sînçal di nav sê çîyan da ye û pir çaliki kûrdaye. Li sê alîyan da rê dide. Ji alîye rojhelatê ra dibêjin Kortadeve, ji alîye rojava re tozike û ji alîye başur re jî nala gêwîn. Pişt ra derdikevin Kewlê. Lê ew pişta pir tîke. Li nîvî piştê hewşewêk hîzeyêda du tiştê sawdarî hene. Li alîyê rojavada kevirikî sipî heye û dûrva weke kere î pir mezin xûya dike. Dûşê wîra li alîyê rojhelatê jî darik pir kewnar heye, jê ra dibêjên Daramazî. Emrê daramazî kes nizanî, belkî du hezar salî ye (Niha ji alîyê leşkerva hatîye şevitandin) Li bin daramazî du kanî dikelin. Ava wan her du kanîyan dûrve li pozîlodan wekî şîrê sipî xuyanî dibe. Gundî jê ra dibêjên; “her du çiçikê dayîka Fatmê da şîr derdikeve”.

Paş çiyayê Kewlê da disa nav du çîyanda nevalek kûr î fireh ji alîye rojhelatê berbi alîye rojavayda direj dibe. Ji wêderê ra jî dibêjên Ferecan. Ferecan jî wekî Sînçalê avîye, gîya û çêre pire, ga û pez havînê tê da qudir dibin.

Her sal demsala biharê de koçer tên van çîyana. Gundî ji wan hemûyan ra dibêjên Bertîyan. Bertîyan xwedî mîne. Sê-çar qerîyan tînîn van çîyana û payîzê vedigerin şûnê xwe.

Wê salê Xelîlê Bilêcî berî Pûlanîyan dice waran. Lê dengek bela bûye ku pezê Bertîyan bi çorê derketîye, mîyên wan hemû nexeşin û dimirin.

Va denga ji Pûlanîyan ra dibe hîncetik mezin. Ew ku nexeşî hatîye, em îsal neçin waran. Ber wê sedemê, Xelîlê Bilêcî jing û tenê li waran dimîne.

Ye vê malê jî sê gayê xwe hene. Yêkî beleke, yêkî sîse (sipîye) yêkî jî reşe. Her sê ga jî ji ber germa havînê li serî kewlêda mêxel dibin. Vana ku tî dibin newala Ferecan avê vedixûn, diçerin û êvarî dîsa tên şuna xwe.

Serî Kewlê raste, dû rastê ra jî newal e. Newal ku dadikeve jêr pir kûr dibe, wêra dibêjin Newala Reqidaran û lingê însin li wê newalê vênakevî. Ji ber wê jî gur hersal kula xwe li wêderê çêdike û çêlikên xwe vira tînin dinyayê û xwedî dikin.

Îsal ji sê çêle û çar gurin. Havînê neçîr pire. Terin mîye Bertîyan yêk bi yêk didizin û tînin nala reqidaran da rehet rehet dixwin. Lê îsal li ber çorê Bertîyan zû dagerîyane. Gur birçîne, li çîyê jî tene gay Xelîlê Bilêcî mane. Ema, gan jî îsal gîya pir xwarine, serî û çav bin leş da nay xûya kirin û qudurin, qenderî xwedî jî nasnakin. Kî ku alî wanda diçe bi koçan tenê, Stirîkî davên û dikujin.

Dîya guran dêlegur, guran li dora xwe kom dike û ji wan dipirsî.

- Ez ku van gana ji hevdu bikim, hûn dikarin yêk bi yêk bigirin û parçe bikin.

- Lê belê…

Dêlegur, dizî tere cem gay reş û sipî.

- Silav li we hemûyan ra.

- Silav ji te jî

- Birayên gano, em vêdera cîranê hevin. Ez dixazim rindiyekê ji wera bikim.

- Çi rindîye xwengê, hela ramana xwe mera bibeje.

- Birano, va gayê belek heye ya?

- Çi bûye gayê belek?

- Xwedîye we digerî ku we bibînî, bibe bike çot, lê we nabînî. Lê vayê gay belek ji dur ve pir dixûyî. Tirsa min ewe ku xwedîye we bibînî û we bibe bike çot. Hûn ku wî ji xwe dûrxinin, belkî we nabînî.

- Tu rast dibê xwûşka delal.

Her du ga, gayê belek ji xwe dûr dixinin. Her sê gur dora gay belek digirin û wî parçe dikin. Gur û dêlegur u bocî nêzika mehekê têr goşt duxun.

Pişti ku goştê gayê belek xelas dibe, dêlegur dîsa bangî guran dike.

- Ez her du gayên dinji hev bikim, hûn dikarin yêk bi yêk hêrişî wan bikin.

- Belê Belê…

Dêlegur dizî tere cem gayê reş

- Silav bira.

- Silav xwûşka dêlegur.

- Bira, xwedîye we, we digerî. Va gay sipî dûrva pir xûya dike. Tirsa min ewe ku xwedîye we, wî bibînî û bibe bike çot.

- Lê ez çibikim?

- Gay sipî ji xwe dûrbixe.

Gay sipî ku ji gay reş dûrdikevî, gur dorê digirin u wî jî parçe dikin dixun.

Dû wî ra jî dor tê gay reş. Dêlegur;

- Birayê gayê reş em hatine ku te jî bixun.

Gay reş sêr dora xwe dike, kesik cem tune. Wî alîkarîya birayin xwe neqir, kesik tune ku alîkarîya wî bike. Du hêstir li çavanda tê xar û dibêjê;

-Xwûşka dêlegur, te roja ku gay belek ji min veqetand, te wê rojê pişta min firand, ez xarim. Niha tu çawa dixazî wer bike….

Xelîlê Bilêcî sê gayê xwe dan guran. Bila canê guran sax bî.

Va nîvîsa li ser Kurdan hatîye nîvîsandin, meraqa min ewe ku; lê Kurdên me ji vê bûyerê da dersik girtin an negirtin?

Heta ku Kurd nebin yêk, wekî gayê Xelîlî Bilêcî, gerek ji guran re bibin şîv, yêk bi yêk…

Fevzi KARTAL

RTE'NİN SÖZLERİ VE GERÇEKLER

fevzi381@gmail.com

RTE ekonomik, sosyal, siyasal, hukuk, kültürel, çevresel, eğitim, iç işleri, dış ilişkiler her alanda çok iyimser bir tablo çiziyor. Eğer tabir yerinde ise öyle bir allandırıp pullandırıyor ki okumayan, gazetelere ve basına göz atmayan ya da okusa bile tek yanlı okuyan kitlelere belki hitab edebiliyor. Zira RTE'nin amacı böylesi bir kitleyi elde tutabilmektir ve zaten bu kitlelerden oy alıyor ve de bu kitlelere hitab ediyor. Ama nereye kadar? "Yalancının mumu yatsıya kadar yanarmış" halk deyişinde olduğu gibi.

AKP-RTE aslında bir yalanlar ve yapamayacağı sözlerin başlatanı ve devamcısı idi. 12 Eylül 1980 katiller darbesinin arifesinde kitlelere özgürlük, demokrasi ve askeri vesayetten kurtulmak sözleri ile iktidara yürüyordu. Aslında askeri vesayetin ve derin devletin türevlerinden de birisi idi. Derin devletin bileşenlerindendi. Küresel ölçekli gelişmeler ve ideolojisi bitmiş lümpen (seviyesiz) laikliğin yerini, Kürt sorunu karşısında "Ne Mutlu Türküm Diyene"ciliğin anlamsızlığının yerini derin devletin türevi yeşilin daha hayırlı olacağı varsayılarak AKP-RTE iktidara yürütüldü, yürüdü.

Gel git zaman içerisinde "Karamanın koyunu sonra çıkar oyunu", "şapka düştü kel göründü".

Gerçekten istatiksel olarak analiz edersek; RTE'nin sözleri gerçeklere uyuyor mu?

Ekonomi; istatistikler ve saygın ekonomistlerin verileri ve analizlerinin de gösterdiği gibi 2019 yılbaşından bu yana Türkiye ekonomisi yaklaşık 50 milyar dolar küçüldü, kişi başına 702 dolar fakirleşme demektir. Bir zenginin milyarlarca gelirini bir yoksulun günlük 2 dokların altında geliri ile toplayıp ikiye bölmeyi milli gelirden kişi başına düşen pay sayıyorlar. Aslında böylesi hesaplamalar çok saçma ve doğru olmayan hesaplamalardır 'zenginin malı züürtün çenesi' ve diplomalı sözüm ona ekonomist unvanlı kapitalist fikriyatın sefaleti-sefil iktisatçılardır. Yutturuyorlar. Birisi har vurup harman savururken, diğeri kuru soğana muhtaç. Amma da milli gelirden kişi başına düşen pay(!) TUİK açıkladığı verileri revize etse de ekonomi üçüncü çeyrekte % 0,9 büyüdü. Bu büyüme teorileri de seyirciyi aldatmadan başka bir şey değil, daha çok zengin büyüyor, küçükler yerinde sayıyor, orta ve küçük esnaf ya da orta gelirli gittikçe küçülüyor. Bu nasıl büyüme ise bir türlü işsizliğe, yoksulluğa, açlığa, evsizliğe çare olamıyor işsizlik arttıkça artıyor. Zira bu büyümeye

büyük katkı da devletin tüketime yönelik harcamalarından geldi. Buna karşılık yatırımlardaki hızlı küçülme devam etti, istihdam deposu olarak görülen sektörlerden inşaat adeta çöktü, [Vay AKP şürekâsının TOKİ'leri (!) -FK], hizmetler durma noktasına geldi vb gibi.

Sosyal; sosyal yaşam da ekonomiye endeksli olduğu için burada da çürümeye devam. 'O' onu kandırıyor, 'o' ondan aldığı borcu vermiyor, sosyal dayanışma yerlerde sürünüyor, "evlat babayı tanımaz olmuş".(1) "Tavuk eti dana eti diye satılıyor", yiyeceklere dahi hile karıştırıldığı basında çok yazılır hale geldi, çalıştırdığı çalışanı dolandırıp parasını vermiyor, yurt dışına beyin göçü, günde bir kaç kadın anamız, yarimiz, sevgilimiz, aşkımız, bacımız öldürülüyor. Kadınlar olmasa idi hayatta olmazdı. Hayatımız kadınlara bunlar nasıl olurda yapılır? Anlaşamıyorsan, medenice ayrıl! Erkek egemen iktidar yeterince kadınlara sahip çıkamıyor ve de dahası küçük yaşta kadınlar evlendiriliyor. Bitmedi, sadece Kürtçe konuştu diye insan ya da insanlar öldürülüyor. Ülke toplu intiharlar ülkesine dönüşmüş durumda. Bütün bu yapılanlarla aslında insanlık öldürülüyor.

Şu konulara da kısaca değinelim:

Siyasal durum; kabile devletlerinde dahi görülmeyen bir durum zuhur ediyor. 1980 katiller darbecilerinin devamcısı AKP şürekâsı Türkiye'sinde seçimle seçildikleri halde onlarca, yüzlerce seçilmiş kayyumla uzaklaştırılıyor… Kinle siyaset yapılıyor. Kinle yapılan bir siyasetle 'Yurtta Sulh' olabilir mi?(2) "Zorla aldıkları belediyelerin kamu gelirlerini baklavalara harcamışlar…". Baklavayı su gibi içenlerde kanda şekerleme başlar ve de olsa olsa AKP şürekâsı beyinler yaratır (akıl) (!)

Hukuk; yerlerde sürünüyor ve de 1980 darbeciler hukukunu dahi geride bırakmışlar, ki adeta tarifi yer yüzünde olmayan bir hukuk; adına hukuk denilirse? Faşizmden de öte tam da bir 21. yüzyıl keyfi ve kinciliğe dayalı yargılayan despotizmi. Bir vatandaş nasıl olurda sosyal medyada paylaşımlarda bulundu diye şu 21. yüzyılda Terörle Mücadele Mahkemelerinde 'Teröre yardım ve yataklıktan yargılanabilir'?

Kültür; dünya sıralamasının sonlarında…

Çevre; yürekler acısı; göller, dereler doğanın dokusu bozulmuş. Termik santrallerle çevrede tarım yapılamaz hale gelmiş, insanlar kanser olmuş, kültürel miras sular altında, 10 000 yıllık tarih sular altında…

Eğitim; orta eğitim not ortalaması yüz üzeri 36 ve kindar gençlik yetiştirmeye devam… Bilim insanları ülkeden kaçıyor çünkü özgürlükler olmayınca bilim üretmede olmaz. Her gelişmenin ortamını sağlayan özgür düşüncedir. Araştırıldığında görülecektir ki ancak ve ancak özgürlükler olduğunda, özgür düşünce olduğunda bilimde ilerleme sağlanmıştır. AKP iktidarının zifiri karanlığında önünü göremezsin.

İçerde; tek, tek; tekçilik.

Dışarıda yani diplomaside;'YALNIZIM YALNIZ'. İşte 'Osman-î-Türk-î'likten manzaralar…

Dipnotlar:

(1) Bir vatandaşın anlatımları,

(2) Basından.

Hurşit KAŞIKKIRMAZ

KÜRTLER VE ROJAVA'YI NE BEKLİYOR?

hursitkasikkirmaz@hotmail.it

Ortadoğu coğrafyasında siyaseten ve stratejik olarak saatin-saati, günün-günü, ayın-ayı, yılın-yılı tutmadığı koşullarda herhangi bir konu, gelişme ve mesele hakkında fikir yürütmek, görüş belirtmek, tahlil ve tespitlerde bulunmak gerçekten zor ve yanıltıcı olmakla birlikte bir çok insan, hareket, parti, devlet ve uzmanı dahi yanıltmaktadır. Gelişmeler baş döndürücü bir şekilde yaşanıyor. Öncelikle şunu belirtmemiz gerekiyor. Bölge ile ilgili temel ve genel geçer tahlil ve tespitler önemlidir. Ayrıntılar ile temel politik ve stratejik hedef ve yaklaşımları birbirine karıştırırsanız bu işin içinden çıkamazsınız ve sizi yanlış yollara götürür. Tam bir çelişkiler yumağına dönen bölgede, kimin nerede duracağı, nasıl bir politik ve pratik hat izleyeceği, hangi saflarda yer alacağı, kim ile ittifak yapacağı, kime karşı çıkıp kimi savunacağı... vb birbirine karışmış vaziyette ve kör bir savaş sürmektedir. Her şeyden önce belirtilmesi gereken büyük çıkar çelişkilerinin merkezinde yer alan bölgede en ufak değişiklik ve oynama bütün dünya devletlerini ve aktörlerini ilgilendiriyor. Ve öyle ki politik, stratejik, ekonomik olarak hiçbir kimsenin olup bitenler karşısında sessiz kalmadığı, kalamayacağı bir durum, statü ve gelişme yaşanıyor.

Bütün dünya 8 yıldır Suriye ile kalkıp, bu ülke ile yatıyor. Küçücük ve 3 milyon nüfusu olan Rojava, dünya devleri, aktörleri ve küresel güçlerin üzerinde anlaşamadıkları bir alan haline geldi. Yani büyük küresel güç ve aktörlerin, emperyalistlerin bölgede kendi işbirlikçileri ve bazen direkt kendilerinin de müdahil oldukları bir savaş yaşanıyor. Kapitalizmde ve dolayısıyla insanlık tarihinde bütün sınıflı toplumlarda savaşlar, kırım ve katliamlar her dönemde yaşanmıştır ve yaşanmaktadır. Her kıta ve ülkenin tarihinde savaş, kırım, katliam vb olumsuzluklar yaşanmıştır. Kiminde az, kiminde çok ama mutlaka olmuştur.

Bölge, kapitalist sistemin temel enerji kaynakları ve ham maddeler açısından oldukça zengin olduğu için emperyalistlerin, kapitalistlerin, büyük küresel güç, aktör ve şirketlerin ilgisini çekiyor ve ayrıca stratejik olarak önemli bir coğrafik alan olduğu gerçeği bütün dünya devletlerini ve güçlerini ilgilendiriyor. Böylesi bir gerçekliğe ve statüye sahip olan bölgenin merkezinde bölünmüş, parçalanmış ve hala ulusal kurtuluşunu gerçekleştirmemiş olan Kürtlerin bulunması onları direkt ilgilendiriyor ve burada yaşanan en küçük olay ve vakalar en başta bu halkı vuruyor ve rahatsız ediyor. Bu halkın olumsuz koşullardan kurtulması ve diğer halklar gibi çağa uygun bir statüye sahip olması gerekiyor ve bunun mücadelesi yüzyıllardır veriliyor. Bölgenin durumu ve özelliğinden kaynaklı olarak dün kendi çıkarları için Kürtleri bölen, parçalayan, tanımayan emperyalist ve sömürgeci güçler idi. Bugün gelinen aşamada dünyadaki konjonktürel koşullara göre Kürtlerin bulundukları parçalarda kimi haklara sahip olmalarını isteyen aynı emperyalistlerdir. Yani her dönemde kendi emperyal çıkarları için halklara yaklaşan emperyalistler, halkların iradesini hiçe sayarak kendi çıkarlarına göre hareket etmektedirler.

Yüzyıllardır Kürtlerin verdiği mücadele ve 1989'da Doğu Bloğunun yıkılmasından sonra dünyada değişen dengeler, Kürtlere yeni fırsatlar sundu. Fakat bu fırsatlar ve imkanlar hak-hukuk, statü sahibi olma mücadelesinde onları daha da çekilmez savaş ve acılarla karşı karşıya getirdi. Emperyalistler, Kürtleri tanıma ve statü sahibi yapmada yardımcı olurlarken kendi çıkarlarına dayalı adımlar atarak arada Kürtlerin yeniden kan ve katliam yaşamalarına sebep oldular, oluyorlar. Önce Irak'ta (Güney Kürdistan'da) şimdilerde Suriye'de Rojava'da Kürtlere kendi kirli emelleri için ihtiyaç duyuyorlar. Ve öyle görülüyorki sıra İran ve Türkiye'ye

de gelecektir. Fakat İran ve Türkiye, Irak ve Suriye gibi değiller. İran ve Türkiye'de bu soruna nasıl yaklaşacaklar ve yaklaştıklarında nasıl bir tepki ile karşılaşacaklar, Irak ve Suriye'den daha kapsamlı savaşlar mı gündeme gelecek, yoksa diplomatik yollar mı ağır basacak önümüzdeki yıllarda bu gelişmeleri hep beraber göreceğiz. Konuyla ilgili ve bir kaç başlık altında kısaca gelişmeleri irdelemeye devam edeceğiz.

İran ve Türkiye bölgenin yeni alt veya bölgesel emperyalist güçleri

Son 30 yıldır dünyada ekonomik, politik, teknolojik, stratejik vb güç dengeleri açık bir şekilde değişti. Evet, sistem kapitalist sistemdir. Ama bu sistemin diğer sınıflı toplumlardan farkı, onun durmadan sistem içi devrim (Yenilik) ve devinim (Değişiklik) yaşamasıdır. Uluslararası burjuvazinin daha çok kar ve sömürü için strateji değişikliğine giderek sanayi taşıma hareketini gerçekleştirmesiyle birlikte, çünkü sanayi Batıdan, Amerika ve Avrupa'dan ağırlıklı olarak Asya'ya ve Afrika'nın kimi ülkelerine taşındı ve Doğu Bloğu'nun çökmesinin olumsuz etkisi yüzünden dengeler değişti. Eski sosyalist, kapitalist kutuplaşmanın yerini yeni emperyalistler arası kutuplaşmalar aldı. Batı Bloğu ABD, AB, Kanada, Japonya vb ülkeler. Doğu Bloğu Rusya, Çin, Hindistan, İran vb ülkelerden oluştu. Her iki emperyalist blok arasında savaş, sürtüşme, kavga devam ediyor. Öbür yandan sanayi taşıma hareketiyle birlikte dünyada yaklaşık 20 ülke ekonomik olarak kalkınarak alt veya bölgesel emperyalist güç olarak tarih sahnesine çıktılar. Ortadoğu'da Doğu Bloğundaki İran ve Batı Bloğundaki Türkiye bu ülkeler arasında yer almaktadırlar. Teorik ayrıntılara girmeden Doğu Bloğundan destek alan İran, kendi emperyalist siyasetiyle bölgede Irak, Suriye, Lübnan, Yemen gibi ülkeler başta olmak üzere Şiilerin bulunduğu her ülkede ekonomik ve politik olarak nüfuz sahibi olmuş ve etkide bulunmuştur. Türkiye ise Batı sermayesinin desteği ile Kıbrıs,

Son 30 yıldır dünyada ekonomik, politik, teknolojik, stratejik vb güç dengeleri açık bir şekilde değişti. Evet, sistem kapitalist sistemdir. Ama bu sistemin diğer sınıflı toplumlardan farkı, onun durmadan sistem içi devrim (Yenilik) ve devinim (Değişiklik) yaşamasıdır.

Rojava, kimi Balkan ülkeleri, Irak, çeşitli Afrika ülkelerinde ve son olarak Libya'ya yönelmiştir. Her iki ülke, bölgenin çalkantılı, karışık ve savaş ortamından yararlanarak kendi konumlarını aşan yönelimler, saldırılar, işgaller gerçekleştirmeleri üst ve büyük emperyalist küresel güçleri onlara müdahale etmeye yöneltmiştir.

ABD ve Batı Bloğu, önce Türkiye yanlısı ve Türkiye'nin Kürtlere karşı desteklediği IŞİD lideri Ebu Bekir El-Bağdadi'yi 27 Ekim 2019'da Rojava'da öldürdü. Sonra 03.01.2020'de Irak'ta İran'ın militarist yapısı Kudüs Gücü ile Haşdi Şabi komutanları Kasım Süleymani ile Mehdi el-Mühendis füzeler ile vurularak öldürüldüler. Kuşkusuz ABD, bu hamleleriyle İran ve Türkiye'ye güçlü mesajlar verdi. Her iki öldürme olayında da kamuoyu İran ve IŞİD'den farklı tepkilerin geleceğini bekliyordu. Ama olmadı. İran'ın birkaç tane füzeyi Irak'taki ABD üssüne atmanın dışında kayda değer bir hareketlilik gündeme gelmedi. Birçok ülke itidal ve sükunet çağrıları yaptılar. Rusya dahil kimileri ise ABD'yi kınamakla yetindiler. ABD Başkanı Trump'ın bunları seçim malzemesi olarak kullanacağı birçok gözlemci tarafından yorumlandı. Ayrıca bölgede Şii, Sünni gerginliğinin bir üst boyuta çıkacağı da yazıldı, çizildi. Bloklar arasında savaşın tırmanacağı çokça belirtildi. Aslında asıl mesele uluslararası sermaye ve tekellerin çıkarları doğrultusunda yapılan eylemlerdir bunlar. Bir yanıyla Türkiye ve İran'a kendi konumları ve rolleri hatırlatıldı. Diğer yanıyla üst emperyalist ve küresel güçlerin müsaadesi olmadan bu ülkelerin kendi başlarına istedikleri gibi hareket edemeyecekleri mesajı verilmiş oldu. Şunu belirtmek gerekiyor. Her ne kadar her iki emperyalist kapitalist bloklar birbirine karşıt olsalar da şimdilik birbirlerini gözetliyor ve temkinli hareket ederek birbirlerine karşı direkt savaşmıyorlar ve birbirlerini rencide etmiyorlar. Daha çok dolaylı yollardan, aracı ülkeler vasıtasıyla vekalet savaşları vererek sistem için yeni pazar alanları açıyorlar. Ve bunları yaparken her iki blok olarak her şey, savaş ve gelişmenin kendileri kontrolünde olmasına dikkat ediyorlar.

Kürtlerin Ulusal Birliği

Gelinen aşamada her Kürt ve Kürdistani parti, örgüt, hareket ve bireyi Kürtlerin birliğini istiyor, savunuyor ve durmadan yazıp çiziyorlar. Bu duruma rağmen Kürtlerin birliği bir türlü gerçekleşmiyor. Toplantılar, çalıştaylar, görüşmeler yapılıyor ama olmuyor. Neden? Kürtlerin içerisinde bulundukları durum, statü ve koşullar onların birlik olmalarını dayatırken, gerektirirken bu birlik neden gerçekleşmiyor. Birinci faktör Kürtlerin büyük çoğunluğunun istediği şekildeki bir birliği emperyalizm ve sömürgeciler istemiyorlar. İkincisi birlik için birbirine yaklaşıp aradaki sorunları çözüme kavuşturup emperyalist ve sömürgecilere karşı diretip her halükarda birliğe yönelmeyi Kürtlerin büyük partileri kendi örgütsel çıkarları için göze almıyorlar. Emperyalizm ve sömürgeciler böl, parçala ve yönet mantığıyla davranıyor ve bu politikasında da başarılı oluyor. Sorun bu politikaya karşı çıkıp onu boşa çıkarmaktır. Ama Kürtlerin büyük partileri bu konuda öyle olumlu, olgun ve pozitif politikalara sahip değiller.

Öncelikle vurgulamak gerekir ki Kürdistan'ın iki büyük partisi (PDK ve PKK) gelenekleri ülkeyi parsellemiş ve her birinin güçlü olduğu parçalarda kendi inisiyatifini diğerleri üzerinde kullanarak istediğini yapıyor ve tam da emperyalizmin istedi-

ği gibi davranıyorlar. Emperyalistler, Kürdistan'da ülkenin genelini kapsayacak bir Ulusal Kongre vb gibi bir birlik istemiyorlar. Ayrıca parçalarda da her iki parti ve gelenek arasında birliğin oluşmasını da istemiyorlar. Gelinen aşamada Kürtlerin birbirleriyle eskisine oranla daha iyi geçinmelerini istiyorlar ama ne genelde ve ne de parçalarda birleşmelerini, birlik olmalarını istemiyorlar. 20 yıldan fazla bir zamandır Güney Kürdistan Federal Kürt Hükümeti ve Bölgesi ilan edilmiş ve uluslararası camia ve BM tarafından tanınmasına rağmen orada dahi Kürtler iç birliğini olması gerektiği gibi ne politik, ne ordusal ve ne de istihbarat anlamında gerçekleştiremiyor. Yaklaşık 10 yıldır Rojava'da "de facto" içerikli bir Kürt yönetimi olmasına rağmen orada da iç birlik sağlanamıyor. Çeşitli haklara sahip olan parçalarda eğer istenildiği gibi birlik gerçekleşmiyor ise Kuzey ve Doğu parçalarında gerçekleşme ihtimali bir hayli zayıftır. Güney ve Doğu Kürdistan KDP ağırlıklı ve o parçalarda bütün diplomatik ve siyasi ilişkiler bu parti üzerinden yürütülüyor. Kuzey ve Rojava PKK/PYD ağırlıklı bu parçalarda ise bu partiler ile yürütülüyor. Anlaşılması gereken emperyalizm kendi çıkarları için Rojava'da, Güney Kürdistan benzeri bir sistem, iç ve dış yönetim şekli getirmeyi hedefliyor denebilir. Sorun hemen hemen herkesin dile getirip bahis konusu yaptığı sağlıklı, bilimsel ve objektif ulusal politika değildir. Sonuçta herkesin kendisine göre bir ulusal politikası vardır. Mesele, emperyalizme elinizi verdiğinizde onun kolunuzu da almasıdır. Bu konuda çok dikkatli olmadığınız sürece karşılaşacağınız gerçeklik Güney ve Rojava Kürdistan'ı örnekleridir.

Diğer yandan Kürdistan'ın dört parçasında bulunan devrimci, sosyalist ve komünist 7 parti, hareket ve örgütün kendi aralarında birlik oluşturmak için geçen aylarda Güney Kürdistan'da gerçekleştirdikleri toplantı önemli olmakla birlikte gecikmiş bir adımdır. En azından bu yapılar dünya görüşleri gereği kendi aralarında bir cephe oluştururlar ise örnek olmayı teşkil edeceklerdir. Kuşkusuz Ortadoğu'nun, Kürdistan'ın ve dünya sol, sosyalist ve komünist hareketinin olumsuzlukları, zorlukları ve dezavantajları göz önünde bulundurularak hareket edilmelidir. Bu hareketler, ilk etapta asgari müşterek talepler çerçevesinde davranarak birlik için olumlu ve istekli olmalıdırlar. Bölgedeki ve ülkedeki emperyalist politikalara karşı net tavır alınmalı ve ilk etapta ulusal sorun ve demokratik birlik politikalarıyla önce kendi birliğini gerçekleştirmeli ve daha sonra parçaları ve geneli kapsayacak birlik için motor güç olmayı hedeflemelidir.

Kürdistan'ın dört parçasında bulunan devrimci, sosyalist ve komünist 7 parti, hareket ve örgütün kendi aralarında birlik oluşturmak için geçen aylarda Güney Kürdistan'da gerçekleştirdikleri toplantı önemli olmakla birlikte gecikmiş bir adımdır. En azından bu yapılar dünya görüşleri gereği kendi aralarında bir cephe oluştururlar ise örnek olmayı teşkil edeceklerdir.

Ulusal Bayrak ve Semboller konusu

Uzun bir süreden bu yana Kürt ve Kürdistan kamuoyunda Kürtlerin veya Kürdistan'ın bayrağı veya bayrakları tartışılıyor. Herkesin bildiği gibi Kürdistan dört ayrı parçaya bölünmüş bir ülkedir. Kısa vadede bağımsız birleşik demokratik bir Kürdistan'ın kurulamayacağı hemen hemen herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Dünya, bölge ve ülkedeki konjonktürel durum, dengeler ve koşullara göre önce parçalarda federasyon, otonomi veya özerklik şeklinde ulusal demokratik hakları içeren yönetim modelleri üzerinde herkesin hemfikir olduğu bir konudur. Burada kimi federasyon der, kimi özerklik der, kimi otonomi der ama birbirinden çok da farklı olmayan bu modeller sonuçta bu halkın egemen ulustan ayrışması ve kendi kısmi ulusal demokratik haklarına kavuşmasını sağlar. Yani dün Güney Kürdistan'da olduğu gibi. Bugün ise Rojava'nın "de facto" durumu gündemde. Yani Rojava'nın yarın bir gün veya kısa ve uzun vadede bu saydığımız üç modelden birisine sahip olup uluslar arası camia ve BM tarafından tanındığı durumu gündeme gelir ise o zaman Rojava'daki Kürt yönetimi ve Kürdistan bölgesine kendisini temsil edecek bir bayrak lazım. Resmiyette o bayrak Güney Kürdistan'ın kullandığı bayrağın aynısı olamaz. Çünkü resmiyette, uluslararası alanda siz aynı bayrağı iki ayrı yer ve yönetimin bayrağı olarak dalgalandıramazsınız. Böyle bir durumun dünyada örneği yoktur. Ayrıca bölünmüş, parçalanmış uluslar herkes kendi parçasında kendi ayrı bayrağı ile temsil edilir.

Bu bayrak ve semboller konusunda kafa karışıklığı ve hatta dönem dönem Kürtler arasında zıtlaşma ve birbirlerine kötü davranma, olumsuz ve tasvip edilmeyecek olaylar yaşanıyor. Neden, nerden çıktı böyle bir sorun? Bundan bir kaç yıl öncesine kadar bütün Kürtleri temsilen tek bir bayrak (Ala Rengin) vardı. Son bir kaç yıldır Rojava'da siyasi statünün "de facto" bir şekilde gündeme gelmesi oranın veya PKK/PYD'nin kendilerine göre sarı, kırmızı ve yeşil şeritlerden oluşan bir ulusal bayrak oluşturmalarına sebep oldu. Bu durum gayet normaldir. Nasıl ki Güney Kürdistan'da Ala Rengin oranın resmi ulusal bayrağı ise Rojava'nın da olası bir federasyon, otonomi veya özerklik için kendi ulusal Bayrağını oluşturması gerekiyor. Hatta daha da ileri gidecek olursak ilk etapta, yani parçaların federasyon, otonomi ve özerklik şeklinde ayrı ayrı haklara sahip olmaları halinde her parçanın kendisine göre bir bayrağının olması gerekiyor. Yani Kürtler için 2 değil 4 bayrağın olması gerekiyor.

Fakat ne yazık ki bu konu Kürtler arasında böyle benim izah etmeye çalıştığım gibi bilinmiyor, anlaşılmıyor ve meseleye yapıcı ve bilimsel yaklaşılmıyor. Yukarıda da belirtti-

ğim gibi Kürdistan'da PDK ve PKK gelenekleri bir yarış içerisinde ve çoğu zaman halkın çıkarına olmayan ve hatta ona zarar veren kimi yönelimler içerisine de giriyorlar. Bu konuya yapıcı ve bilimsel bir şekilde ne PKK/PYD, ne PDK ve ne de diğer tarafsız parti, hareket ve örgütler tarafından yaklaşılmıyor. Ala Rengin Mahabad Kürt Cumhuruyeti'nden bu yana Kürtlerin ulusal bayrağı olarak biliniyor. Bu anlamda şimdilik PKK/PYD dışındaki bütün kesimler bu bayrağı sahipleniyor. Ama bu bayrak şu anda Güney Kürdistan Federe Kürt Bölgesinin bayrağıdır. Yarın bir gün Rojava'da, Rojhılat'da ve Bakur'da federasyon, otonomi ve özerklik gündeme geldiğinde aynı bayrağı kullanamayacaklarına göre her parça kendisine göre ayrı ayrı bayraklar oluşturacaktır. Şimdi asıl mesele ve tasvip edilmeyip onaylanmayacak konu, halk arasında yapılan propaganda Ala Rengin'e PDK'nin ulusal bayrağı denmesi ve sarı, kırmızı, yeşil şeritli bayrağa ise PKK/PYD'nin ulusal bayrağı denmesidir. Bu yanlış bir an önce terk edilmelidir. Örneğin Güney ve Doğu Kürdistan parçalarında etkin ve büyük güç olan PDK geleneği ileriki yıllarda tanınıp olası çeşitli haklara sahip olacak olan Doğu Kürdistan'da Ala Rengin'i orada bayrak olarak kullanılabilir mi? Aynı durum PKK'nin büyük güç ve etkin olduğu Kuzey Kürdistan olası çeşitli haklara sahip olacak olursa sarı, kırmızı, yeşil şeritli bayrak kabul edilir mi? Kesinlikle hayır. Uluslararası anlaşmalar, hukuk ve BM kabul etmez. Kaldı ki Kürtlerin tarihinde şimdiye kadar 3-4 tane bayrak, sembol değişikliği yaşanmıştır. Bu konuda Ala Rengin Güney Kürdistan Federe Kürt Bölgesinin bayrağıdır. Sarı, kırmızı, yeşil şeritli bayrak ise Rojava'nın Bayrağı olarak tasarlanıyor. Her ikisine de saygı duymak gerekiyor.

Rojava, bölgedeki ve Suriye'deki savaşlardan dolayı bir fırsat yakalayarak çeşitli haklara sahip olmaya yöneldi. Bu konuda epey yol aldı. IŞİD'e karşı vermiş olduğu mücadele sayesinde dünyada sempatiyle karşılandı. Fakat sömürgeci devletler ve özellikle Türkiye ve İran bu gelişmelerden ciddi bir şekilde rahatsız oldular.

Rojava'nın durumu

Rojava, bölgedeki ve Suriye'deki savaşlardan dolayı bir fırsat yakalayarak çeşitli haklara sahip olmaya yöneldi. Bu konuda epey yol aldı. IŞİD'e karşı vermiş olduğu mücadele sayesinde dünyada sempatiyle karşılandı. Fakat sömürgeci devletler ve özellikle Türkiye ve İran bu gelişmelerden ciddi bir şekilde rahatsız oldular. İran bir taraftan, Türkiye diğer taraftan orada Kürtlerin temel bazı haklara sahip olmalarını engellemeye çalıştılar, çalışıyorlar. Bu anlamda Türkiye üç kez askeri müdahalede bulundu. Ve denebilir ki Rojava'nın üçte birini işgal etti. İran ise Esad ordusu ve güçleriyle davranarak Kürtleri engellemeye çalışıyor. 8 yıldır süren savaşta Kürtler de Araplar da emperyalistler de yorgun düştüler. Gelinen aşamada dünya kamuoyu hep aynı şeyleri duymakta ve dinlemekten bıktı. En önemlisi emperyalistlerin oluşturmak istedikleri yeni pazar alanı rolünü oynadı. Şimdilerde yavaş yavaş savaşın dozajını düşürmeyi hedefliyorlar. Suriye için yeni bir anayasanın yapılması hedefleniyor ve 150 kişilik bir komisyon oluşturuldu. Özellikle Türkiye ve İran'dan kaynaklı olarak oluşturulan komisyonda Kürtler istenildiği gibi temsil edilmediler. Fakat komisyonun Cenevre'de yaptığı ilk toplantı döneminde ABD ve Rusya yaptıkları açıklamalarda 'Kürtlerin görmezden gelinmeyeceğini ve onların dikkate alınması gerektiği' benzeri beyanatlarda bulundular. Yani bu demektir ki eğer yapılırsa Kürtlere yeni anayasa da yer verilecektir. Ama Kürtlerin hakları ve statüsü ne ve nasıl olacak bunu şimdiden kestirmek zor gözüküyor.

Fakat şunu bilmemiz ve unutmamamız gerekiyor. Emperyalizm hiçbir zaman halklar arasında barış, huzur ve kardeşlik istemez. O, her zaman ve her yerde kendi çıkarları için bulanık suda balık avlamayı hedefler. TC'nin durumuna gelince; genel anlamda Kürt sorunu ve özelde Rojava'daki gelişmelerden dolayı Türkiye son yıllarda uyanık ve acımasız davranıyor. Bir tarafta Rusya ve Doğu Bloğu ile ilişkilenerek, güçlü ilişkiler kuruyor, diğer tarafta yer aldığı Batı Bloğu ve ABD ile de ilişkilerini koparmadan her iki blok arasında denge oluşturmaya çalışarak Kürtlerin hiçbir yerde hak ve hukuk sahibi olmasını istemiyor. Ama büyük emperyalist ve küresel güçlerin ve özellikle Batı Bloğu ve ABD'nin Ortadoğu ve Avrasya stratejisini engelleyecek bir konuma sahip değildir. ABD ve Batı Bloğu Türk burjuvazisini fazla yıpratmadan ve küstürmeden onunla birlikte yol almak istiyor. Türkiye'nin Rojava'ya müdahale etmesine izin verdi ama Rojava'da işgalci bir güç olarak kalmasına müsaade edecek mi? Bu biraz zor gözüküyor. Yarın bir gün Suriye için yeni anayasa oluştuğunda ve oradaki savaş sonlandırıldığında Türkiye'yi çekilmeye zorlayacaklar.

12.01.2020

Yaşar KAZICI

KOMÜNİST GENÇLİĞİN ÖRGÜTLÜ GÜCÜ: CKK

Gençlik örgütümüz CKK, tam açılımıyla Cîwanên Komunistên Kurdistanê; 2017'nin Ekim ayında kuruluşunu ilan etti. Kısa süre içerisinde temel görüşlerinin yazılı olduğu ***'CKK Nedir ve Neden Kuruldu?'*** başlıklı kuruluş deklarasyonunu, logosunu, iletişim hesaplarını yayınladı. Üç yıldır ağırlıklı olarak içe dönük çalışmalarını yürüten CKK, 2019'un Ağustos ayında kayyımlara karşı gelişen kitle direnişinde ilk günden yerini aldı. Amed merkezli gelişen kayyımlar direnişi CKK'nin kendini ilk kez geniş kitlelerle buluşturma pratiğinin başlangıcı oldu. Gerek halk kürsüsünün kullanılmasıyla gerek TOMA'nın suyuna, polisin copuna karşı direnilmesiyle, gerek otobüslerde kart basmama eylemlerinin organize edilmesiyle, gerek gençlik örgütleri imzasıyla direniş alanına çıkılmasıyla ve gerekse kitlenin içinde bir öncü bilinciyle yer almasıyla kendi kadro gücüne oranla önemli bir örgütsel atılım sürecini kayyımlar direnişi içerisinde başlattı. CKK bir yandan kendi sürecini örgütlerken diğer yandan aynı süreç içerisinde Kürdistan gençlik örgütlerinin birlikte mücadelesini de gündemine aldı. Kayyımlar süreci boyunca diğer gençlik örgütleri ile hem alanda birlikte mücadele etti hem de gençliğin birliği tartışmalarını düzenli toplantılar serisiyle diğer gençlik örgütleri ile birlikte organize etme çalışmalarında yer aldı.

Sömürgeci burjuva düzen; gençliğin ortak pankartla alana çıkmasını, gençlik örgütleri adına ortak açıklama yapılmasını, otobüste kart basmama, insan zinciri gibi eylemlerin gerçekleştirilmesini ve daha da önemlisi gençliğin birliği çalışmalarının düzenli olarak toplantılara dönüştürülmesini gözaltılarla cevapladı. Sömürgeci düzenin trajikomik hali o günlerde; kart basmama gibi en meşru kitle eyleminden ***'terör örgütü propagandası'*** çıkarmaya kadar vardı. Elbette gözaltılar gençlik örgütlerini yıldırmak şöyle dursun aksine daha fazla birbirine yakınlaştırdı. Bizleri baskılarla korkutmak isteyenlere, nezarette günlerce tutulan tüm yoldaşlarımız hep bir ağızdan söyledikleri marşlarıyla korku imparatorluğuna hak ettikleri cevabı verdiler.

Belediyelerimizin işgal edilmesinin hemen ardından bu sefer Rojava'ya yönelik Ekim ayında işgal gerçekleştirildi. Gençliğin gündemi doğal olarak Rojava'ya yönelik işgale karşı durmak oldu. CKK diğer gençlik örgütleri ile temasını hızlandırarak Rojava işgaline karşı bir dizi pratiğin içerisinde yer aldı kimi pratikleri kendi başına gerçekleşirdi. Resmi hesaplarında işgale karşı tutumunu en açık ifadelerle dile getirdi. Sömürgeci düzen sokakları yasakladığı gibi sosyal medyadan da ihbarcılarıyla birlikte insanları birer birer gözaltına almaya başladı. Gözaltılar bizleri de kapsadı, Türkiye ve Kürdistan'dan CKK'lilerin de içinde olduğu birçok insan gözaltına alındı. Kimi yoldaşlarımızın Rojava'yla ilgili davaları Ocak ayı içerisinde görülecek, suçlama hepimizin alıştığı üzere (!) *'terör örgütü propagandası'* üstelik paylaşımların hepsinde kendi gençlik örgütümüzün imzası bulunduğu halde ve üstelik paylaşımları yapan yoldaşlarımız kendini net bir şekilde tanımladığı halde! 'Terör' torbasıyla sözde hukuki işlemler adı altında Kürdistan siyasetçilerinin siyasal soykırıma tabi tutulduğu açıktır.

Gençlik örgütümüz kayyımlar, Rojava gibi oldukça önemli süreçlerin üst üste bindiği koşullarda hem örgütsel konumuna uygun bir çizgide davrandı hem de Kürdistan gençliğine olabildiğince seslenmenin yollarını aradı. Bunun sonucu olarak geçmiş dönemde bir dizi sayılarını çıkarsak da en nihayetinde düzenli olarak çıkaramadığımız, kısa içerikte olan bültenimiz Rêheval'i genişletme, mini bir dergiye dönüştürme kararını 2020'ye bir ay kala almış oldu. Böylelikle Kürdistan Komünist Gençliği'nin örgütlü sesini yansıtan, aylık olarak çıkarılmaya devam edilecek olan yayın organımız Rêheval ''***2020'yi Mücadele Yılı Yapalım!''***şiarıyla 1.sayısını geçtiğimiz haftalarda çıkardı.

2020 yılının henüz ilk ayındayız, 2019'un son aylarından devraldığımız çizgiyi sürdürmeye, bu çizgide yeni yoldaşlıklar geliştirmeye, CKK'nin sürmekte olan örgütsel inşasını Rêheval gibi araçlarla güçlendirmeye ihtiyacımız var. 2020 yılında gençlik örgütümüzün sesini daha fazla alanlara taşıyacağı, Kürdistan'ın, Türkiye'nin ve Avrupa'nın şehirlerinde alt örgütlenmelerini inşa edeceği bir sürecin ön koşullarını yaratma hedefiyle hareket etmeliyiz. Bu yapıyı güçlendirmek için daha fazla kadroya daha fazla çabaya ihtiyaç var! Öyleyse 2020 yılında CKK'nin yolu açık olsun!

Nusrettin MAÇİN

** Nivîsara axaftina nivîskarê me Nusrettin Maçin di Konferansa 9ê Mijdarê ya Hewlêrê de, ku ji partiyên komunîst, sosyalist ên ji çar parçeyên Kurdistanê beşdar bûbû.*

REWŞA ÎRO YÊ HEYÎ

Di destpêke de ez liser navê xwe û partiya xwe we silav dikim.Hûn tev bi xêrû xweşî hatin.Ev civîna me di dîroka çep û Komunîstên Kurdistanê de ez bawerim cara yekemîn e.Ji bo vê yekê, ez ew kesên ku di rêxistina vê konferansê de keda wan derbas bûye ji wan ra û ji hemû beşdarvanan re carek din spasiya xwe dikim. Ez jî li ser mîjara, rewşa heyî ya îro, prensîbên hareketên çepên Kurdistanî, derfetên karkirina bi hev re û astengiyên heyî biaxivim.

Di rewşa heyî ya îro de li rojhilatanavînde demekî dirêje şerekî postmodern di navbera hêzên navneteweyî û dewletên heremê, hêzên cîhadîst de heye.Lê ev şer di Irak û Suriyê de herî zêde li ser axa Başûr û Rojavayê Kurdîstanê de hate meşandin. Û îro rojeva şer di dinê de Rojavayê Kurdistanê ye.

Dewleta Tirk û hêzên cîhadîst bi hevra di 9ê Cotmehê de hewl dan ji bo dagirkirina Rojavayê.

Ev destûr di aliyê Trump ve hate dayîn li Pentagon û Kongreya YDA vê siyasetê ji stratejiya xwe re rast nedît.

Li ser êrîşkirina Tirkiyê hem di nav Emrîka yê de û hem jî mutefîkên wê yê Ewrûpa yê nerazîbûna xwe bi dengê bilind nîşan da.Di raya giştiyê dinê de li hember DAÎŞ ê wekî şerê Rojava û Pêşmerge re rêz girtinekî mezin çê bû.

Di çapemeniya navneteweyî de, li medya yên civakî de nirxandine kî erenî ji bo Kurdan heye.

Em dikarin bêjin ku di rewşa îro de hem bi Başûr re û hem jî bi Rojava yê re Yekîtiya Dewleta Emrîka, Yekîtiya Ewrûpa, Konseya Ewrûpa û bi Rûsya yê re tekîliyen dîplomasî yê tê meşandin. Ew rewş xûya dike ku di siyaseta hêzên navnetewiye de Kurdistan cîhê xwe girtiye.

Lê mixabin ev şerê ku tê meşandin bi her awayî ji şerê cîhan a yekemîn û dûyemîn ê pir zêde cudahî yê wê henin. Dû şerê parvekirin ê cîhanê çêbûn her yekî 4-5 sal berdewam kir, lê em dibînin ku 20 sale şerekî destpêkiriye hêna dê çend salan ewê bimeşe jî ne diyar e.

Ji bo vê yeke em dibêjin ev şerê sedsala 21an cûdahîyê wî henin. Bê gûman hemû şer navbera Çînên serdest û bindestan welatê bindest û serdestan de ye. An jî ew hêzên ku daxwazê wan ê serweriya dinêhe ye bi taybetî rojhilata navîn de Irak û Sûriyê de li ser axa Kurdistanê li Başûr û Rojava yê de şerekî dijwar û postmodernîst berdewam e.

ARMANCA WÎ ŞERÊ POSTMODERNÎST ÇÎ YE?

Di armanca wî şerê de bi gelemperî ji Basra yê heta Rojhilata behra spî serweriya parvekirinê nirxê aboriyê ye. Ev nirxên aborî ne te enerjî ye, Enerjî, çanda (Ziraat) ê, Maden, xweza, bazara bazirganî ye. Her wekî dinên di ve şerê de Emrîka, Birîtanya, Fransa, Almanya wekî dewleta bloka Rojava armanca wana dûyemîn de jî di ve heremê de ew dewleten ku pergala wan ê siyasî û îdarî ji politikaya neolîbelarîzmê re astenge dixwazin hilweşînin an bigûherînin. Di Tirkiyê de di 1980an de bi darbeyekî askerî mûhalefeta civakî li holê rakirin bernameya xwe bi desthilatdariya Turgut Ozal bi dest pê kirin û AKP jî vê bernameyê jî îro berdewam dike.

Em baş zanin ku Irak, Sûriyê û Îran jî pergala wan ji neolîbelarîzmê re ters e. Welatên ku bin bandorê Îranê de ne ew jî astengê vê polîtîqa yê ne. Di pêşengiya Yekîtiya Dewleta Emrîka yê de welatên Ewrûpa dixwazin bi qeyranan bi mûdahale yên navwan degûhartinên desthilatdaran dixwazin. Ji bo vê gûhartinê di her sê welatan de jî pêwîstî û daxwazên wan li hev tên. Di eniya Rojhilat de Rûsya li ser BAAS Partiya IRAK û Sûriyê

herî zêde be jî bi Îranê re jî wekî mûttefîkên herdune. Di polîtîqaya Rojhilata Navîn de dixwaze Tirkiyê jî bikşîne cem xwe. Polîtîqaya dewleta Tirkiyê hember Kurdan di Bakûr da dixwaze nûda dagirkirinê kûr bike û Başûr û Rojava yê destkeftiyên wan têk bibe.

Di payê serkeftinê Kobanê de hember Kurdan teror û tûndî ya dewletê wekî polîtîqaye kî fermî pêk tîne. Kadroyên siyasî, parlementer û hevserokên şarederiyan girtin û qeyûm avêtin ser şarederiyan. Payê hilbijartinê 31ê Adarê bajarên ku me bi hilbijartinan ji qeyûman girtin îro carek din bi darbeye kî siyasî îradeya gele Kurd dagirkirin.

Di navbera van 7 mehan de 15ê şaredariyên me dest dan ser. Desthilatdariya AKPê bi dewlet re bû yek. Polîtîqaya dijî Kurd û Kurdistan dimeşîne û hereşeyên herî mezin jî di rojhilata navîn de serokatiya hêzên siyasal îslamê dikin. Wekî îhvanê Mûslûm El Nûsra, El Kaîde, DAÎŞ dikin. Di mitînga Amed, qetlîama Pirsûs, Gara Enqerê de bi mirovê DAÎŞ ê karanîn.

DI REWŞA ÎRO DE NEOLÎBERAZÎM Û ÇANDA POSTMODERNÎZM

Di derheqê Kapîtalizmê de ez dixwazim hevokeke ji fîlozofê mezin Karl Marks destpê bikim Dibêje hilbirîna Kapitalîst, hilbirîndarên serbixweyên biçûk milkê wan ê şaxsî tune dikin, ew kes bixwe jî di nav geşbûna mekanîzmaya kapîtalizmê de '' Di pêvajoyekê xweza xwe de ew bi xwe jî di nav da'' hûnda dibe.

Sermiyan ji bo kî belav bibe hilbirîndaran bê milk dike, û evê di roj were ewên en qelebalix û xurt in ew hilbirîndarên ku bi sermiyanê rêxistin bûne ew jî di sermiyandaran bê milk bikin.

Di derheqê Kapîtalîzmê de pêşeroj dîtina Marks îro pêktên. Di Birîtanyayê de saziyekê piştgirî navê wê Oxfam e lêkolînekê kiriye, di 22 Çilê yê 2019 de rapora xwe diyar kir.Di vê raporê xwe da dibêje serveta 26 kesan, deng dikeve serveta 3.8 milyon kesan e. Di eynî raporê de 2018de wan kesan serveta xwe 900 milyon dolar zêde kirin e.

Îro temamê partî û rêxistinên Kurdan dibêjin derfetên ku ji bo Kurdan derketine holê divê bi polîtîkayeke hevbeş bi tifaqe kî neteweyî were ava kirin. Divê em çepgir avakirina kongre netew an tifaqa netew de rola xwe rast bilîzin.

Di dîroka kapîtalîzmê de ***Neolîberalîzm herî pergalekê rixandin tun derweyê nirxên mirovahîyên mişterek e.*** Neolîberalîzm tenê ne kedxwariya xebatkaran, karmendan, çandvanan dike, di tiştên ku eydê mirovahi yê mûşterekin wekê agahî, zanistî, hilbirîna entelektûel, av, xweza, tiştê kû bikaranîna mirovahi yê vekirînin û di ber pirsiyariya wan da nin, heviyên xwezayî û ragihandin hwd.(herî wekê din) mînak di welatên kû gûhariyên wê polîtîkayên hikûmetê wan di bin bandorên şîrketên pir neteweyî de Kapîtalîzm xwe nû da berfireh dike.

Di sektora xwarin de herî şîrketên mezin, ji wan yek jî wekî Monsanto milkiyeta tova gundiyan destê wan girtine. Di Hindîstanê de hilbirîna pembûyê % 95 destê Monsanto ye, li ser wê bûyerê li Hindîstanê yek pêl a întîhara gundiyan li ser hew hat.

Îro şîrketên biyoteknolojî bandor li ser hikûmetan dikin ji bo patentên berhemên zindiyan;Wekê berhemên av û ziraet ê. Îro Microsoft di ragihandina dinê de bernameyên ku herî zêde bikartînin, bi patent li ser wan tekel ava kiriye.

Bi taybet wekî Dardot û Laval dibêjin Neolîberalîzm nirxên mirovahiye mişterek dixwazin bigrin destê komekî kartelan. Di wê rewşa îro de çep û Komunîstên Kurdistanê pêwîstiya wan heye ku civîn ê wekê îro herî zêde pêk bînin.

Di paye hilweşandina Sovyetê nêzîkê 30 sal e li dinê de di pêşengiya Komunîstan da çalakiyên girseyî çênebûne, ew çalakiyên ku bi girsayî hinekê welatan de pêk hate wekî Fransayê yêlekên zer, wekî Lûbnan û Şîlî de gel li hember bac, zem, gendelî herî wekî din hikûmetan zorê de hiştin di wan bûyeran de rola çep û Komunîstan pir hindik çêbû.

Divê li vir de em siyaseta xwe bi hevre li ber çavan derbas bikin. Ji bo ku em pêvajoya nû re hem aliyê siyaseta neteweyî û çînayî bibin bersiv. Ji me re pêwîstî heye ku hinekî prensîbên hevbeş hebin.

PRENSÎBÊN ME YÊ ÇIBIN**?**

1- Emniha jî welatekê parçe kirî û bindestin. Ji bo wê yekê pirsgirekê me yê pêşane azadiya welatê me be.

2- Îro temamê partî û rêxistinên Kurdan dibêjin derfetên ku ji bo Kurdan derketine holê divê bi polîtîkayeke hevbeş bi tifaqe kî neteweyî were ava kirin. Divê em çepgir avakirina kongre netew an tifaqa netew de rola xwe rast bilîzin.

3- Di prensîbên çepgirî de herî zêde ked ji bo me hemûyan pîroz were dîtin.

4- Divê em dijî Kapîtalîzmê bin.

5- Tevgerên Komunîst divê Enternasyonalîst bin lê şeql û navaroka wî gengeşî re vekirî be.

6- Parastina nirxên netewên bindest ji bo me pêşverû ye lê em dijî nijadperestî yê bin.

7- Em divê liv ir komîteyekê ava bikin ku partî û rêxistinên me tê de cîh bigre.

PÊŞNIYARÊN ŞÊNBER

1- Divê ji li vir komîteyekî were avakirin û hemû partiyan tê de cîh bigrin.

2- Di navberê xwe de çar mehan careke civînê xwe çêkin.

3- Malperekî hevbeş were amade kirin bi du zerevayên bi tîpên erebî û latînî nêrînê xwe yê fermî yê li vir de werên çapkirin.

4- Em civînê xwe wekê îro hersal pêkbînên û em dixwazin di xebatê xwe bi hev re bimeşînin.

Eyüp YALUR

TOPLUMUN KANAYAN YARASI: KADINA ŞİDDET!

Ülkemizde kadına yönelik aile içi şiddet ciddi bir toplumsal sorundur. Bu sorun ülkemizle, bölgemizle (Ortadoğu) sınırlı da değildir. Kadına yönelik şiddet dünyanın dört bir tarafını adeta kasıp kavurmaktadır. Yeryüzündeki savaşların da yine en büyük mağdurları kadınlar ve çocuklardır. Bu bir insan hakkı ihlalidir. Kadının sosyal, siyasal, fiziksel, ekonomik statüsünün gelişmesini de engellemektedir.

18 yıllık AKP iktidarı döneminde her geçen gün artış gösteren kadına şiddet olaylarının önüne ya geçilemiyor ya da geçilmiyor. Hükümet bu tür olayların önüne geçmek için projeler üretip bir şeyler yapacağına kadına şiddet olaylarını istatistik bir veri olarak kamuoyuna sunmaktadır.

Kadına uygulanan şiddetin en önemli sebebi iktidarın uygulamış olduğu yanlış ekonomik, sosyal, siyasal ve aile politikalarıdır. Enflasyonun, işsizliğin ve baskıcı siyasal rejimin altında halk kendisini mutsuz ve çaresiz hissetmektedir. Bu olumsuzluklar aile içi şiddeti tetiklemektedir. Bütün bu olumsuzlukların sonucu olarak psikolojileri bozulan bireyler sokakta, aile içerisinde adeta terör estirmekteler ve sokaklar şiddet sarmalına dönüşüyor.

Ayrıca şiddetin adresi yalnızca aile de değildir. Kadın çalıştığı iş yerinde, okulda, fabrikada, sokakta vb. yerlerde de şiddete maruz kalmaktadır. Şiddete maruz kalan yalnızca ev kadını değil çalışan kadın ve yüksek eğitimli kadında (her yüksek eğitimli 5 kadından biri) şiddete maruz kalmaktadır.

Erkek egemen toplumda kadına biçilen rol iyi anne, iyi eş, iyi sevgili olma rolüdür. Bu toplumda eşler arasında anlaşamamazlık olduğunda erkeklerin yüzde 3.6'sı eşine şiddet uyguluyor. Kadınların sorgulama, karşı çıkma, kendini anlatma, ifade etme vb. bir hakkı olamaz. Koşulsuz biat etmesi gerekir.

KAMER'in örgütlü olduğu 23 ilde yaptığı araştırmada kadınların % 61.4'ü şiddetten kurtulmak için çaba harcamadığı ortaya çıkmıştır. Bu da gösteriyor ki kadına devlet ve ailesi ya sahip çıkmıyor ya da koruyamıyor. Şiddeti maruz görüyor, meşrulaştırıyor, hoş görüyor ya da kadın çocuklarını ve yuvasının yıkılmamasını düşündüğü için bu insan hakkı ihlaline boyun eğmektedir.

Bunca olumsuzluğun bir sebebi de aile ve okulda alınan eğitimdir. Bu konuda eğitim sistemi de sorgulanmalıdır. Cinsiyet eşitliğini savunan kadını meta / mal olarak görmeyen bir eğitim sistemi, kadına, çocuğa, çevreye, hayvana saygı duyan bireyler yetiştirir.

Dogmatik dinler de kadın özgürlüğünü mahremiyet adı altında engeller, sosyal hayatını bitirir. İş hayatına katılmasına engel olur. Bu düşünce bugünkü işsizliğin ana nedeni olarak çalışan kadını görür.

Kolluk kuvvetleri ve yargı önleyici tedbirler almıyor. Yargı işlenen kadın cinayetlerini adli vaka olarak görüyor. Yani görünen o ki sistem bu konuda acz içerisindedir.

Kadına yönelik şiddette yazılı ve görsel medyanın tavrı da sorgulanmalıdır. Yandaş medya kadına yönelik şiddeti haberleştirirken erkek egemen bir dil kullanarak kadına şiddeti teşvik ediyor. Özellikle de haber programlarında, magazin programlarında kullandıkları dil nedeniyle kadın kimliğine zarar vermekteler. Kadın medyada kullanılıyor, reklamlarda metalaştırılıyor, dizilerde şiddet görüyor… Televizyonlarda yapılan bazı yemek, moda, temizlik gibi programlarla kadınlar karşı karşıya getirilerek reyting uğruna kadın onurunu zedelemekteler.

Kadına şiddet her geçen gün katmerleşerek büyümekte ve sosyal bir yara olmaktadır. Bu sorunun önüne ancak, siyasi iktidarların ve kadın derneklerinin beraber çalışarak projeler üreterek toplumun sosyo-kültürel düzeyinin arttırılmasıyla, eğitim sisteminin demokratikleştirilmesi ve eğitim seviyesinin yükseltilmesi ve hukuksal yaptırımların arttırılmasıyla önüne geçilebilinir.

HEDEF: 4 PARÇADA ORTAKLAŞARAK ULUSAL KONGRE HEDEFİNİ BÜYÜTMEK!

Kürdistan İttifak Çalışması'nın 2 günlük çalıştayının sonuç bildirgesinde "4 parçada ortaklaşarak ulusal kongre hedefi" eğilimi ön plana çıktı.

Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) de yer aldığı 8 Kürt partisi tarafından oluşturulan Kürdistani İttifak Çalışması, iki gün süren tartışmaların sonuç bildirisi açıklandı. Basına kapalı süren çalıştayda, kalıcı ulusal ittifak modeli için "Ulusal meclis mi?", "Kongre mi?" ya da "Demokratik cephe mi?" sorularına yanıt arayan tartışmalardan sonra kalıcı ulusal ittifak yolunda ulusal değerlerde ortaklaşmanın sağlanması için sorun ve engellerin aşılması tartışıldı.

Kürdistani İttifak Çalışması'nın tartışmalar sonucunda belirlediği yol haritası Kürtçe'si PDK-Türkiye PM üyesi Ozan Kardaş, Türkçe'si ise KKP Genel Başkanı Sinan Çiftyürek tarafından Türkçe açıklandı.

Kürdistani İttifak Çalışması'nın yol haritası şöyle:

"Diyarbakır'da, kalıcı ulusal birlik amaçlı 18-19 Ocak tarihinde planlanan çalıştay, belirlenmiş gündem üzerine çalışmalarını başarıyla tamamladı. Kurmanci, Kîrmançkî ve Türkçe yapılan açılış konuşmalarının ardından 130 civarında siyasetçi, akademisyen, kadın, genç, seyda ve STK temsilcisinin yer aldığı çalıştayda katılımcılar üç gündem üzerine yazılı-sözlü zengin görüş ve önerilerini sundular.

ULUSAL DEĞERLERİ KORUMA TUTUMU

Tartışma ve sunumlar; ulusal ittifakın gerekliliği, modeli, programı, iç işleyişi, ulusal ittifakın önündeki muhtemel engeller ve bunları aşma yöntemleri, halkımızın içerde ve sınır ötesinde kazanımlarını ve hatta varlığını hedef alan sömürgeci rejimlerin saldırıları üzerinden sürdürüldü. Özellikle kadınlar ve gençler sundukları görüş ve önerilerle çalıştaya önemli katkılar sundular. Seyda ve melelerimizin; ulusal birliğe siyasal İslamcıdan komüniste varana kadar tüm siyasal yapıların geniş ulusal birliğini savunmaları dikkat çekiciydi. Annelerin ulusal birlik hedefinde Kürt siyasetine feryat ve basınç yüklü çağrıları önemliydi. Bütün bu tutum ve yaklaşımlarla çalıştaya hakim olan duruş, ideolojik değil; ulusal değerleri, kazanımları sahiplenme, büyütme ve koruma tutumuyla hareket etmek olmuştur.

KÜRDİSTAN TARİHİNDE İLK

Kürdistani parti ve kadrolar; sokakta, kahvede her alanda yüzleştiği 'ulusal ittifakta birleşin' basıncını çalıştayda daha doğrudan daha çıplak olarak yaşadılar. Qazî Mihemmed'ten beri gelen tarihsel basıncı; Güney Kürdistan ile Rojava Kürdistan'ı coğrafyalarının varoşsal birlik ihtiyaçlarının dayatması ve dünya halklarının 'birlik olun destek verelim' çağrısıyla birleşince, siyasal parti ve kadrolarımız ulusal birlik konusunda adeta kuşatma altına alındı. Bu durum olumludur ve Kürdistan tarihinde belki de ilk kez bu düzeyde yaşanıyor.

BİRLİK ADIMINDAN GERİ DÜŞMEMEK

Bu koşullarda siyasal parti ve kadrolarımız ulusal birlik yönünde adım atmak zorunda. Ve Çalıştay perspektifi doğrultusunda sancılı da olsa ulusal birlik adımı illaki atılacak. Önemli olan atılacak birlik adımından geriye düşmemek. Çalıştay bileşenlerinin; 'ulusal ittifak hedefinde kararlı ve istikrarlı yürü ama asla acele etme' perspektifini sunması çalıştayın bir diğer ileri yönüdür. Kuzey Kürdistan'da atılacak ulusal birlik adımını 4 parçada ortaklaşarak ulusal kongre hedefine doğru büyütmek çalıştayın ortak eğilimiydi.

HEM TARTIŞALIM HEM YÜRÜYELİM

Çalıştayın öne çıkan bir diğer ortak paydası, hâlihazırda ulusal ittifak çalışmasının dışında kalan partilerimizin katılımı için olumlu yaklaşımıydı. Bu yaklaşım kucaklayıcı olup umut vericidir. Çalıştaya umutla gittik ve görüp yaşadık ki; çalıştayda hakim olan da umuttu. Umudu pratikleştirmek yolunda çalıştayın verdiği mesaj; hem tartışalım hem pratikte yürüyelim."

Çalıştay, katılımcıların ortak fotoğraf çekmesiyle sona erdi.

ENCAMA DANEZANA KONFERANSA HEWLÊRÊ YA KOMUNÎSTAN!

Encama konferansa 9ê Sermawezêên partîyên komunîst û sosyalîtên ji çar parçeyên Kurdistanê da!

JI BO RAYA GİŞTÎYÊ

Daxweyaniya karên yekemîn Konferansa partîyên Komunîst û hêzên çepên her çar beşên Kurdistan

Di Roja (09/11/2019) ê ji bo (Ektîfkirina rolê hêzên çepên Kurdistanî di têkoşîna nîştimanî û çînayetî yê) de, Li bajarê Hewlêrê bi beşdarbûn a hejmarek partî û keseyetan çepên her çar beşên Kurdistanê cara yekemîn Konferansa hêzên Komunîst û çepên Kurdistanî hate rêxistin kirin.

Konferans piştî bîranina gîyanê pîroz ê şehîdan û vexawndina sirûda nîştimanî ya Ey reqîb û Enternasyonal karên xwe destpêkir, di Konferans ê de du rûniştiyê panelê pêk hatin, Di panela yekemîn de (hewrikiya hêzên navdewletî û heremî di rojhilatanavîn de û bandor a wê ya li ser meseleya Kurdistanê) her yek Ji hevrêyan (Dr Kawa Mahmud, Hîwa Seyd Selîm, Newîd Mîhrewer, li ser navê Sînan Çîftyurek nûnerê partî Huseyîn Taşan û Bayram Bozyel di derheqê mîjara jorda nêrînê xwe bi cûda cûda pêşkêşkirina xwe kirin, Beşdarvanan jî derheqê heman mîjara pêşkêşkirinan nêrxandina xwe, bîr û bawerîyên xwe anîn ziman.

Panela duyemîn (di rewşa heyî ya îro, prensîbên hareketên Komunîst û çepên Kurdîstanî, derfetên bi hevra karkirin û astengiyên heyî) de, her lidur evê mijarê hevrêyan (Belên Ebdulla, Necmedîn Mela, Nusrettin Maçin, Mesud Tek, Hîwa Omer) di vê warê de nirxandin ê cudayî hatin analîst kirin, di payê pêşkêşkirina panelîstan beşdarbûn ê Konferans ê jî rexne û nêrînê xwe di vî warê de kirin, herdû panel jî di alîyê (Kanya Bayiz, Hogir Çeto) ve hate rêvebirin.

Di encam de beşdarbûyên Konferans ê ew çend nîşan da ku bê Çareserî ya (aştîyan e adîlane) ya pirsgirêk a gelê Kurdistan ê ewlehî û aramî li welatên Rojhilata navînda nayê ava kirin.

Divê ev doz ji rastiyên dîrokê bingeha xwe wergire û ligor rewşa niha dur ji bikaranîna hêzê were çareser kirin, mafên çarenûsî bibîne pêşane ya çareseriyan, ji bo binecih kirina van mafan divê alîyên Kurdîstanî yekrêza nîştimanî xwe ava bikin, Konferansê pêştgirîy û hevkarî ya xwe bi vî awayê diyar kirin:

Yekem: Têkoşîna gelê me li rojava têkoşîna rewa ye, hêreşên Tirkiye liser rojava qirkirna gelê kurd bi giştî hedef digre, Konferansa me daxwaz kir ku bi deme kî zutir şer û hêrêş li ser herêma Rojava were ragirtin û dagirkirna Tirkiye jî were rawestandin, jiyanek a aram a dur ji şerî ji bo gelê me li rojava were ser rastekirin.

Duyem: Xebata sivîl ya gelê me û hêzên siyasî li Bakûrê Kurdîstanê xebata rast û rewa ye û ji bo jiyane kî bi rûmet, lewma em dijî zulm û zordariyê van polîtîqaya hukumeta Tirkiye, dijî gelê me û azadî xwazên Tirkiye pêk tîne, dixwazin bi zimanê aqil û bi mantık şewazekî aştîyane hemû kêşan liser masa bi diyalogê çareser bikin.

Sêyem: Di Rojhilata Kurdistanê de rewşekî yekcar nexuş derbaz dibe, herî zêde zordestiya netewîzordetiya mezhebî, çînayetî û kulturî jî heye, Lewma Konferansa me pêştgirîya xwe di vê parçeyê da ji xebata azadî xwazan diyar dike.

Çarem: Ew rewşa li Başûrê Kurdîstanê heye, ku bi xebat û xwîna gelê me hatîye bidestkirin, ji bilî metirsen derve, herî zêde metirsen çend qeyranên navxwehi jî rastî herêmê hene, ji bo rêgrîkirine ji van metirsen pediviye bi zutirin dem dest bi çaksazi û reformen bihetakirin, kû têda maf û xwestîkên xelkê bêbeş û zehmetkèş ji werên berçav, divê pergalakî wekhevî bi dad pêk were.

Pêncem: xwestîkên gelên Tirkiye, îran û welatên erebî jibona (demokrasiyê, azadiyê, aşitiyê, pêşkevtina civaki) daxwazên rewane, em ji piştgiriya xwe jibo wan dikin.

Şeşem: îro li navendo û başurê Iraqê tekoşineke girseyî sivîl û xwe pêşandin heye, ew daxwazên wan rasteqînene, em jî pêştevanên wanîn.

Heftemin: di Iraqê da gelek alî dixwazin destura zagona bingehîn u sîstema siyasî biguherin, em livir daxwaz dikin kû di her guhertinêda mafê herema Kurdistanê were parastin.

Di Konferansê de hêzên Komunîst û çepên Kurdîstanî piştî pêşkêşkirina silavan ji bo giyanê şehîdên rêya azadî û serxwebûna gelê Kurdîstanê, silaven şoreşgerenê li kur û keçên Kurdîstanê ku îro bi xwîna xwe berxwedanek bi rumet di afirînin, karên xwe ye Konferansê bi davî anîn.

Di roja 10.11.2019 an de alîyên beşdarên Konferansê ji bo nirxandin a wê civînekî pêk anîn, Di civînê de bîryar derxistin ku pêwistî ji bo karên hevbeş heye, divê komîsyona xebata hevbeş were ava kirin.

Hevlêr

10/11/2019

Partî û alîyên beşdar di Konferansê da:
1 - Partîya Komunîst a Kurdîstan -Bakûr
2 - Partîya Sosyalîst a Kurdistan-Bakûr
3 - Partîya Komunîst a Kurdistan -Rojava
4 - Komela Zehmetkêşên Kurdistan -Rojhilat
5 - Partîya Zehmetkêşên Kurdistan -Başûr
6 - Partîya Komunîst Kurdistan -Başûr
7 - Tevgera Demokratîk ya Gelê Kurdistan – Başûr

DEPREM OLMADAN TEDBİRLER BELİRLENİP UYGULANSIN!

Elazığ Sivrice merkezli 6.8 şiddetindeki depremde 20'nin üzerinde insanımız yaşamını yitirirken 1000'i aşkın yaralı var. Gelen haberler ölü ve yaralı sayısının artabileceğinin endişesini veriyor.

Depremde yaşamını yitirenlerin ailelerine başsağlığı, yaralılara acil şifa diliyoruz!

Halklarımızı, depremzedelerle dayanışmaya çağırıyoruz.

Bilim insanları epeydir "Doğu Anadolu Fay Hattı" ile ilgili hükümeti ve yerel yetkilileri uyarıyorlardı ama İstanbul depreminin aynısı yaşandı yani deprem olduktan sonra tedbirler iktidarın aklına geldi!

Prof. Dr. Naci Görür; "Bir zamanlar Elazığ'ın depremselliği ile ilgili konferanslar verdim, uyarılar yaptım, Elazığ ve köylerini depreme hazırlayın dedim. Bu konuda kitaplar basıldı. Ama maalesef pek bir şey yapılmadı. Tıpkı İstanbul'da olduğu gibi… Bununla da kalmadık… Prof. Namık Çağatay ve İTÜ'deki arkadaşlarla birlikte Bingöl, Elazığ, Malatya, Maraş valilik ve belediye başkanlıklarını, üniversiteleri bir araya getirdim. Harita Genel Komutanlığını da işe katarak proje hazırladım… TÜBİTAK, DPT gibi birçok yere başvurduk reddedildi. Halbuki her fay kuşağında depremin er ya da geç geleceği biliniyor. Neden daha ortada deprem yokken oralar ele alınmıyor? Bileniniz var mı?" sorusuna hükümet inandırıcı yanıtları kamuoyuyla paylaşmalıdır.

Ayrıca Elazığ depremi yaşanır yaşanmaz Kızılay SMS'le bağış çağrısı yaptı. Başta Kızılay olmak üzere devletin tüm kurumları enkaz altında kalanlar ve depremde mağdur olanlar için seferber olması gerekirken akıllarına ilk gelen şey para! Tam da şimdi hatırlatmakta fayda var 1999 İstanbul depremi için toplanan para ve vergileri ne yaptınız?

25.01.2020

Kürdistan Komünist Partisi – KKP

JI SEROKATÎYA DIVANA KONGRÊ RE!

Hevrêyên hêja, endamên kongreyê ez we hemûyan, ji ser navê Partîya Komunîst a Kurdistan ya Bakûrê silav û rêz dikim.

Ji Amedê bihêvîyê serkeftinê we bihestin hevrêyî silavê xwe rê dikim.

Di serî de ez daxwaz dikim kongreya Partîya Zahmetkeşan a Kurdîstanê ya deyemîn bi serfirazî encam be.

Di Başûr û Rojavayê Kurdîstanê de dinav dagirkirinê de dagirî dijî, di alî kî de li Irak û Surîyê de dagir kirina rejîmê wan berdewame dike, Îran û Tirkîye jî nû ve dest bidagirkirin ê dikin.

Ev rewşa anayîn ji gelê me re di têkoşîna serxwebûn a meda derfetên nû jî astengiyên mezin jî henin.

Di heremê Latîn Emerîqa yê heyanî bakûrê Efrîqa yê, li hemberê pergala neoliberal Kapîtalîzmê serhildanê karker-Karmendan nûda bilind dibe.

Di vê pêvajoyê de hem ji encamên Kapîtalîzmê hem jî li desthîlatdarî ya sîyasî ra hesab tê pirsandin.

Ev pêla serhildan ê ve bîngeh a siyaseta Sosyalîst û çepan dê nûda xurt bike.

Di vê rewşê de civandina Kongreya we, bawerîya bîryar girtinê têkoşîna serxwebûn û Sosyalîzmê de hêvî ya me zêde dike.

Roj; Di Kurdistan ê de avakirina tifaqa neteweyê ye!

Roj: Lê hemberê Kapîtalîzmê pêşve birina têkoşîna Sosyalîzmê ye!

Bimrên dagirkirinê metîngehî!

Bimrên Kapîtalîzm!

Bijî têkoşîna me yê serxwebûn û Sosyalîzmê!

Bijî Yekîtî û biratîya tevgera Komunîstên Kurdîstanê!

Sînan Çîftyurek
Serokê Giştîyê
Partîya Komunîst a Kurdîstan-Bakûr
(KKP)
18/11/2019

Peyamek ji partiyê re hat şandin ku ji Zahmetkêşan re kongreyek Kurdistanê ye.

IRAK KOMÜNİST PARTİSİ'NE!

Değerli yoldaşlar

Sizlerin ve Irak ile Kürdistan halklarının başı sağ olsun!

Şili, Fransa, Irak, Lübnan, Mısır… Geniş coğrafyada kapitalizme ve polis devletine karşı işçi emekçilerin yeni bir isyan dalgası sürüyor. Bu başkaldırıda polis devletlerinin saldırıları sonucu işçiler, işsizler, halklar ağır bedeller ödedi.

Gerici, ırkçı Irak rejiminin saldırıları sonucu Irak halkları büyük bedel ödedi. Devam eden halk isyanında, 400 civarında insan öldürülmüş, 15.000'den fazla yaralı. Sayısız gözaltı ve tutuklu!

Adı şehitler partisi olan Irak Komünist Partisi'nden de 22 yoldaşın öldürüldüğü ve 100'den fazlasının yaralandığını büyük bir üzüntüyle öğrendik.

Yaşamını yitiren yoldaşların ailelerine başsağlığı, yaralılara acil şifalar dileriz.

Kahrolsun kapitalizm!

Kahrolsun ırkçı, gerici Irak rejimi!

Yaşasın sosyalizm!

Sinan Çiftyürek
Kürdistan Komünist Partisi – KKP
Genel Başkanı

partiden haberler

22 Aralık 2019
"Toplumsal Barış ve İnsanca Yaşam İçin Demokrasiyi İnşa Edelim!" şiarıyla emek örgütlerinin Amed İstasyon Meydanı'nda düzenlediği mitingte partimiz kortejiyle, sloganlarıyla yerini aldı. Zamlara, siyasal baskılara, işçilerin birliğine dikkat çeken sloganlarımız geniş kitlelerin de eşlik ettiği bir şekilde karşılandı.

17 Kasım 2019
17 Kasım 2018 tarihinde Özgürlük ve Sosyalizm Partisi 3.Kongresi'nde ismimizi değiştirerek Kürdistan Komünist Partisi adını aldık. Partimizin isim değişikliğinin 1. Yılı mücadele yılı olarak sürdü. Partimize açılan kapatma davasına karşı mücadelemiz halen sürüyor. Partimize açılan dava ülkemizin ismine, tarihine açılan davadır, savunacağız!
Bijî Partiya Komunîst a Kurdistan!

9 Kasım 2019
Malatya İl Binamızda Son Siyasal Gelişmeler üzerine başarılı bir tartışma ve sunum etkinliği gerçekleştirildi. Kürdistan, Ortadoğu ve Dünya denkleminde yeni gelişmeler, Kürtlerin alması gereken pozisyon üzerine değerlendirmeler yapıldı.

26 Ekim 2019
Pêşverû Genel Sekreteri Abdulhamid Hacı Derviş için düzenlenen anma etkinliğinde konuşan KKP Genel Başkanı Sinan Çiftyürek, Kürt ulusal birliğiyle Derviş'in anısına sahip çıkmanın mümkün olabileceğini söyleyerek birlik oluşması durumunda Kürtlerin kazanımlarına dönük saldırıların engellenebileceğini ifade etti.

BİLDİRİLERİMİZİ DEĞİL KAPİTALİZMİ YASAKLAYIN!

Kürdistan siyaseti bir yandan gözaltı ve tutuklamalarla siyasi soykırıma uğratılıyor diğer yandan da tüm siyasi faaliyetler yasaklanarak partilerimiz abluka altına alınıyor. Partimizin ekonomik kriz ile ilgili bildiri dağıtımı Diyarbakır Valisi (kayyımı) tarafından keyfi bir karar ile yasaklandı. Partililerin binadan çıkışı polis barikatıyla engellendi, uygulamayı kabul etmeyen partililer bina önünde bir basın açıklaması gerçekleştirerek valiliğin kararını kınadı. Parti gençliğimiz ''Bildirilerimizi değil kapitalizmi yasaklayın, intiharları engelleyin'' şiarıyla parti bildirilerini sokakla buluşturduğu kuşlama gerçekleştirdi.

SOSYALİST MEZOPOTAMYA

“Afganistan-Mısır-Ukrayna üçgeninde yirmi beş yıldır savaş sürüyor. Savaşın ağırlık merkezi bazen Afganistan, Irak, Suriye’ye bazen Gürcistan, Ukrayna’ya bazen Yemen’e kaydırılsa da aynı üçgende sürüyor. Kürdistan coğrafik olarak bu üçgenin dolayısıyla savaşın merkezinde yer alıyor. Bu nedenle her taşın altından Kürt/Kürdistan meselesi çıkıyor. Bölgede siyasi ve askeri olarak Kürtsüz denklem kurulamıyor.

*21. yüzyılın savaşlarında tıpkı postmodern sanat, kültür, felsefede yaşandığı gibi her şey anlık değişkenlik gösteriyor. Her şey aynı anda hem kendisi hem bir başka şeydir. Savaşta tarafların, cephelerin çizgileri net ve kalıcı değil.

*I. ve II. Dünya savaşlarında, devletler doğrudan cephede savaşıyordu ve taraflar belirgindi. Savaş bitince kazanan, kaybedeni netti. 21. yy’da ise 25 yıldır aralıksız süren savaşlarda halen kim kazandı kim kaybetti belli değil!

*Postmodern savaşlarda; klasik savaşlar gibi savaş, savaş gibi barış da barış gibi yaşanmıyor. Savaş içerisinde savaşın yaşanması, Asya üzerinde daha yıllar alacak olan bu savaşın diğer bir özelliğidir. Bu nedenle savaş içerisinde savaş yeni savaşa yol açarak uzayıp gidiyor.

Örneğin Rojava Kürdistanı ve Suriye’de dünyanın en derin analisti, savaş uzmanı bile; kim kiminle müttefik; kim kiminle düşman; kim kiminle savaşıyor; kim kiminle barış masasında; kim nereyi kontrol ediyor; kim çekiliyor, kim geri dönüyor? Bu soruların yanıtlarını vermesi çok zor!”